

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

40
Ph.u.

98

m

4^e Ph. 4. 98^m

Steursine

Ex bibliotheca
Steph. Quatremeri.

E. B.

<36605748340012

7

<36605748340012

9

Bayer. Staatsbibliothek

De Centenario V. Iuliani Epist. 34.

IOANNIS MEYRSI
DENARIVS
PYTHAGORICVS.

Sive,

*De Numerorum, usque ad denarium, qua-
litate, ac nominibus, secundum
Pythagoricos.*

LVGDVNI BATAVORVM,
Ex officinâ IOANNIS MAIRE.
CLC LCC XXXI.

BIBLIOTHECA

REGIA

BOHEMENSIS

VIRO CLARISSIMO,
AC PRÆSTANTISS.

GERARDO IOANNI
V O S S I O,

ELOQVENTIÆ, CHRONOLOGIÆ,
ET LINGVÆ GRÆCÆ
PROFESSORI:

VT MVLTIPPLICIS DOCTRINÆ
FAMA CELEBRI,

SIC VIRTUTE ETIAM
VARIA EXCELLENTI:

PIETATIS, PROBITATIS,
HUMANITATIS, ET CANDORIS,
EXPRESSO EXEMPLO:

HOC MEI IN IPSVM AFFECTVS
MONVMENTVM,

A QVO DOLVS MALVS ABEST,
APVD EXTEROS, POSTEROSQVE,
EXSTARE VOLVI

IOANNES MEVRSIVS.

DABAM SORÆ DANORVM,
AD DIEM x MARTII,

cl^o l^oc xxx.

IOANNIS MEVRSI
DENARIUS
PYTHAGORICVS.

Sive,

*De Numerorum, usque ad denarium, qua-
litate, ac nominibus, secundum
PYTHAGORICOS.*

LIBER SINGULARIS.

C A P. I.

Numeros invenit Minerva, aut Palamedes; Arithmeticen Pythagoras: eiusque, & sectatorum, de numeris opinio. atque illa libris propriis pertractata, ab Aristæo, Megillo, Nicomacho, Philolao, & Auctore innominato. Gregorii Nysseni liber, De anima, ex Nemæsi duobus capitibus transcriptus: aut contra. Gregorii in eo locus emendatus. Numerus *Anima*, *Mundus*, *Dens*, appellatus. Lysis, & Opimus Pythagorici: ac de Opimo Athenagoras restitutus. Numerus etiam *Principium* dictus.

Numerorum inventio attribuitur Minervæ. Livius lib. vii. 1. Eoque Minervæ templo dicatam legem, quia numerus à Minervâ inventus sit. Ab aliis, numeros invenisse Palamedes memoratur. Athanasius, in Orat. adversus gentes. Τὸν δὲ θεοποιήσαντες οὐκ ἔχοντες.

καὶ αἰεθμῆς , καὶ μέτρα , καὶ σταθμια , Παλαμήδης ἐφόρε. *Literarum structuram , & numeros , & mensuras , & pondera , Palamedes invenit. Plato , De repub. lib. vii.* Παλαί-
λοισιν γὰρ, ἔφλω, στρατηγὸν Ἀγαμέμνονα ἐν Ἰτραγωδίαις Παλαμή-
δης ἐκάσσοι διαφείνῃ. ἢ ἔκ ἐνενόησας, ὅτι, φησὶ αἰεθμὸν δῖον;
Ridiculum omnino, inquam, Imperatorem in tragœdiis Agamemnonem Palamedes passim ostendit. nonne ani-
madvertisti, ipsum dicere, quod numerum invenerit? Ioca-
sta, apud Euripidem, in Phœnissis, ab Æqualitate eos constitutos
esse dicit.

Καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι, καὶ μέρη σταθμῶν,
ἰσότης ἔταξε, καὶ αἰεθμὸν διώκεισθ.

- Etenim mensuras hominibus, & partes ponderum,
Æqualitas ordinavit, & numeros constituit.

Sunt qui Arithmeticon Pythagora inventum tradant. Auctor
Altercationis Synagoge, & Ecclesia, cap. i. Arithmetica Samius Pythagoras invenit, Nicomachus scripsit. *Isidorus, in*
Chronico. Pythagoras quoque, philosophus, & Arithme-
ticæ artis inventor; & Pherecydes, Historiarum primus
scriptor; atque Xenophanes, tragœdiarum inventor, in-
signes habentur. *Iterum, Orig. lib. iii. cap. ii.* Numeri disci-
plinam primum apud Græcos Pythagoram autumant
conscripsisse: ac deinde à Nicomacho diffusius esse com-
positam. *Et ex eo Beda, lib. De Computo.* Primus scientiam
numeri habuit Pythagoras apud Græcos. *Deinde ipsum*
hunc Isidori locum citat. Ac scripsisse etiam de ea, sunt qui ve-
lunt. Cedrenus. Πυθαγόρας δὲ ὁ Σάμιος, τὴν αἰεθμῶν τε
ἐργασίαν. Pythagoras verò Samius Arithmetica scripsit.
Quò pertinent etiam illa Isidori verba, statim citata, ex Orig. lib.
iii. cap. ii. Numeri disciplinam primum apud Græcos
Pythagoram autumant conscripsisse. *Ac summum sane in*
ea scientia bonum situm existimabas. Theodoretus, Therapeut. xi.

Οὐ δὲ πολὺ ἑλλήνων Πυθαγόρας, τὸν τῆς ἡμετέρας τῆς ἀρετῆς ὁπλισμῶν ἐπιστήμιον, ἔχοντα ὑπελάμβανον ἀγαθόν. Celeberrimus autem Pythagoras, summum hominis bonum in exactissima numerorum scientiâ positum esse existimabat. Quin & eius sectatores, varias numeris qualitates, ut & nomina, tribuerunt; ac de iis propriis quoque monumentis tradiderunt, Aristæus, Megil-lus, & Philolaus: quorum testimonia profert Auctoꝝ quidam in-nominatus, in eo opere, quod inscripsit, Τὰ διολογούμενα δὲ ἀρετῆς καὶ πικῆς. Quod præclarum Antiquitatis in eo genere monumen-tum ad manus nostras pervenisse est quòd nobis gratulemur. Edi-dis autè id Lutetia olim Christianus Wechelus, anno 1610 XLIII. Scripsit etiam Nicomachus de eodem argumento libros duos, quos iniuria nobis temporis intercepti; ita tamen, ut non toti intercide-rint: nam Excerpta conservavit, & exhibuit, in præclara Biblio-thecâ suâ Photius. Ex his, & incerto Auctore, quem laudavi, ac scriptoribus item aliis, dabo operam, ut resarciam iacturam, quam res. literaria, ex amissis his operibus, passa fuit. Ac initia expo-nam, quæ de numero in genere; inde, quæ de pari, & impari: deni-que etiam, quæ de singulis, usque ad decimum censuerunt. Imprimis vero Animam numerum statuerunt, vi movendi præditum. Her-mias, in Irrisione philos. gent. Οἱ μὲν γὰρ φασι τὸ αὐτὸς ἢ ψυχὴν εἶναι τὸ πῦρ, οἷον Δημόκριτος. οἱ δὲ ἀρετῶν κινητικόν, οἷον Πυθαγόρας. Nam alii dicunt, animam suam esse ignem, ut De-mocritus: alii numerum, movendi vi præditum, ut Pytha-goras. Nemesis, De natura hominis, cap. II. Θαλῆς μὲν γὰρ, πρῶτος ἢ ψυχὴν εἶπεν ἀεικίνητον, καὶ ἀνίκητον. Πυθαγόρας δὲ, ἀρετῶν, ἐκινήτων κινῆται. Thales enim, prius dixit, animam moveri semper, & per se moveri: Pythagoras verò, nume-rum asseruit, seipsum moventem. Quæ totidem verbis apud Gregorium Nyssenum occurrunt, in Orat. De Animâ: quæ tamen tota, ut in præsens per occasionem id moneam, transcripta est ex Nemesei libro citato, duobus capitulis, secundo ac tertio: nisi quis-

piam.

piam dicere velit, Nemesium potius duo hac capita, in rem suam accommodata, ex Gregorii oratione transcripsisse. Porro, ut illud quoque moneam, apud Gregorium minus rectè ἀνὴν τὸν scribitur: nā quo pacto ἀνὴν τὸς esse anima potest, si est ea ἀνὴν τὸς? Et hoc obiter. Pythagora hunc de anima sensum, & Cicero nobis refert, *Tusc. Quæst. lib. I.* Xenocrates animi figuram, & quasi corpus, negavit esse, verū numerum dixit esse: cuius vis, ut iam antea Pythagoræ visum erat, in naturā maxima. *Philoponus, ad Phys. lib. I.* Ξενοκράτης, ὁ τὸν ἀριθμὸν, ὡς ἀμφοτέρων οὐκ ἔστιν ἢ ψυχῇ, εἰπὼν αὐτῇ ἀριθμὸν, καὶ τὰ αὐτῶν εἶναι μὲν τὸ γνωστὸν ἐν αὐτῇ τῷ ὄντι ἀριθμὸν εἰπὼν, ὡς Πυθαγόρας. Xenocrates, qui fuit huius successor, ex utrisque animam definit; dicens, eam numerum esse, seipsum moventem, numerum quidem illam dicens, ob rerum existentium cognitionem, ut Pythagoras. *Huc respexit Tertullianus, lib. De Anima, cap. xxxii.* Cæterum si & atomos Epicuri tenerem, & numeros Pythagoræ viderem, & ideas Platonis offenderem, & entelechias Aristotelis occuparem, invenirem fors his quoque speciebus animalia, quæ nomine contrarietatis opponerem. *Videndus quoque Theodoretus Therap. v. Propriè verò, sic binarium appellant, ut ostendam, cum de eo sum acturus. Porro Substantiam vocabant. Alexander Aphrodisæus, in Pr. Anal. Οὐσία γὰρ καὶ τὰ Πυθαγορείων οἱ ἀριθμοί.* Nam, secundum Pythagoricos, numeri sunt substantia. *Atque propriè sic dicebant unitatem, ut ostendam, cap. III.* Etiam Mundum dicebant. *Philoponus, ad Metaphys. lib. I.* Numerum verò (Pythagorei) dicebant, universum mundum, veluti qui ordinem numeri ferret. *Et hoc propriè quaternario ac denario tribuebant: uti infra, suis locis, sum dicturus. Præterea illum Deum esse statuebant. Photius in iudicio de Nicomachi Theologumenis Arithmeticiς. Οὗς τε καὶ θεὰς ἐκτιμῶντας ἰδεῖν τὰς ἀριθμὸς, καὶ τὸ τοιοῦτον αὐταῖς εἶναι μὲν ἢ ἰδίας ἔσταν*

DENARIUS PYTHAGORICVS.

ἔχουσιν, καὶ ἐπεισιν ἑκάστῃ ποσότητι· ἐφυλάττει ταύτην ἀκί-
 ραιον, εἰς τὸ θιῶν γῆν ἀναφέρειν αὐτὴν. Deos & Deas, vi-
 dere numeros cupiens, idque ipsis tribuens propter solam
 propriam & definitam uniuscuiusque quantitatem, hanc
 ipsam integram non servat, dum in Deorum ordinem nu-
 meros refert. *Et postea.* ἵνα γὰρ τὰς ἀριθμοὺς διοποιήσῃ, καὶ
 τῶν ὄντων τὴν ἐσιώσας αἰτίας ἀναπλάσῃ, ἀφ' ἐκείνης τῆς εἰρηνομένης
 ὁπτισημῶς πᾶσι πᾶσι τῶν θεωρημάτων τῇ περὶ τὰς ἀριθμοὺς ἐνυφαί-
 νει διοπλασίαν. Vt enim è numeris deos efficiat, eosdemque
 omnis essentiae rerum subsistentium auctores, ac causas
 effingat, è singulis iam nominatis disciplinis theoremata
 quædam huic deorum effictioni intexit. *Lucianus in Ica-
 romenippo.* Τοῖς μὲν, ἀριθμοὺς περὶ, ὁ θεὸς λέγει· οἱ δὲ, καὶ κυνοῖ,
 καὶ χελῶν, καὶ πλατάνων, ἐπιδρωσίν. His quidem, numerus
 quispiam deuserat: illi verò, per canes, anseres, ac platanos,
 iurabant. *Irridet nempe eo loco Pythagoreos, ac Socraticos.*
Iterum, in Vitarum auctione. Καὶ ὅτι τυττοῖσι δὲ γνώσκειν τὸ θεὸν
 ἀριθμὸν ἴσταν. Ad hæc etiam deum numerum esse cogno-
 sces. *Elegans quoque in hanc rem locus existat apud Athenago-
 ram, in Apologia pro Christianis; sed corruptus, atque à nobis per
 occasionem istam emendandus.* Λύσις δὲ καὶ ὄψιμος ὁ μὲν ἀριθμὸν
 ἀρρίτων ὀφείλειται τὸν θεόν· ὁ δὲ, τὴν μεγίστην τῶν ἀριθμῶν τὴν ὡς τὴν
 ἐγχεῖται ὑποχλῶν. *Conradus Gesnerus, vir insignis, qui Ora-
 tionem eam in Latinam linguam transtulit, vocem ὄψιμος cum men-
 dosam animadverteret, & philosophi hic alterius nomen quoddam
 delitere admodum recte iudicaret, neque tamen id erueret: sic ver-
 tendum existimavit.* Porro Lysis, & alius quidam Philoso-
 phus. *Sed omnino rescribendum:* Λύσις δὲ, καὶ ὄψιμος. Ly-
 sis verò, & Opsimus. Lysis, & Opsimus, philosophi ambo Py-
 thagorici fuerunt: & uterque à Iamblichō memoratur, inter Py-
 thagora Sectatores, in Catalogo eorum, quem contextit lib. 1. cap.
 XXXVI. ubi Lysis, inter Tarentinos ponitur: Opsimus, inter Rhe-

ginos. Porro numerum esse Deum existimatum, etiam iste Pythagoricorum versus indicat, apud Simplicium in Phys. lib. III.

Κύκλυδι κύδιν' αείβει, πάτερ μενέδων, πάτερ ἀνδρῶν.

Audi clare numere, pater deorum, pater virorum.

Observare etiam licet apud Hieroclem, in Commentario ad Pythagoræ aurea Carmina. Et hoc propriè tribuebant Unitati: uti illic ostendimus. Denique Principium rerum statuiebant. Simplicius ad Phys. lib. I. Οἱ Πυθαγόρειοι δὲ, διὰ μονάδα ἀπὸς ἀπείρου ἀειμὲς ἀρχὰς ἔλεγον τ' ἀπάντων. Pythagorici numeros ab unitate usque ad denarium rerum omnium principia esse dicebant. Alex. Aphrodisiensis ad Metaphys. lib. III. Quæ quidem in eos dicta sunt, quibus numeros omnium rerum principia, & elementa, esse placebat, ut etiam magnitudinum essent principia. In hac autem sententiâ fuerunt Pythagorici. Et hoc ipsum ad Unitatem referendum. Diogenes Laërtius, in Pythagorâ, lib. VIII. Θεοὶ δὲ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ἐν τῷ φιλοσόφων διαδοχαῖς, καὶ ταῦτα ἑρμηνεύει ἐν Πυθαγορικοίς ὑπομνήμασιν. Ἀρχὴν μὲν τ' ἀπάντων, μονάδα. Refert autem Alexander in successionibus philosophorum, etiam ista in Pythagoreorum commentariis invenisse: Principium quidem omnium unitatem esse. Hermias, in Irrisone philos. gent. Ἄλλοι πάλιν διὰ τὴν παλαιὰς φυλῆς, Πυθαγόρας, καὶ οἱ τότε συμφυλῆται, σιμωνοὶ, Ἐσιωπηλοὶ ὡς διαδοχάσιν ἄλλα μοιδοῦματα, ὥσπερ μυήτρια. καὶ τὸτο δὴ τὸ μέγα, καὶ διῶρητον, τὸ αὐτὸς ἔφη Ἀρχὴ τ' πάντων ἢ μονάς· ἐκ δὲ τ' ὁμμάτων αὐτῆς, καὶ τῶν αἰριθμῶν, τὰ στοιχεῖα γίνονται. Alii rursus ab antiquâ tribu, Pythagoras, eiusque contribules, graves, ac taciturni, alias mihi opiniones tradunt, tanquam Cereris quædam initia; atque illud magnum sanè, & arcanum, IPSE DIXIT: Principium rerum omnium est Unitas: è figuris verò eius, numerisque, elementa fiunt. Theodoretus, Therapeut. II. Καὶ Πυθαγόρας δὲ ὁ Μινυσάρχης, ἀρχὴν τ' πάντων ἔφησι τ' μονάδα.

Pytha-

Pythagoras autem, Mnesarchi filius, principium rerum omnium dixit esse Vnitatem.

C A P. II.

Numerus par, infinitus : impar, finitus. Themistii locus restitutus. Par, egenus, & imperfectus : impar, plenus, & perfectus. Par, mas ; impar, foemina : quique ex pari imparique constitutus ἀπὸ τοῦ ὅλου. Zaratae, præceptoris Pythagoræ, quænam placita. Numeri paris initium sinistrum : imparis dextrum. Numeri impares, Γνώμης dicti ; ac præstantiores habiti : prospera quoque significare, & vivorum proprii esse, diisque superis dedicati, & immortales putabantur. Convivia, pari convivarum numero, obmutescere credebantur.

Numerus omnis par, aut impar : atque hunc finitum esse, illum verò infinitum statuebant. Servius ad Virg. Eclogam VIII. Varro dicit, Pythagoreos putare, imparem numerum habere finem, parem, esse infinitum. Eustratius, in Ethic. lib. I. Δύο συστοιχίας ὁ Πυθαγόρας εἰδείντο, μίαν ὑπὸ ταύτῳ, ἁπλῆς, καὶ ἑτέραν ἐν ἑτέρῳ διὰ ταύτῃ, ἀπλεον, ἄρπον. Duos ordines statuerat Pythagoras ; unum quidem, finem, impar : alterum verò, infinitum, par. De pare, atque infinito, Pseilus in Phys. lib. III. Et Pythagorici quidem, parem numerum infinitæ esse naturæ iudicabant. Et postea. Pythagorici parem (numerum) infinitum decernebant, ac celebrabant. Themistius, ad eundem librum, inutilis est. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πυθαγόρου τὸ ἀεὶ ἔχον τὸ ἀπλεον λέγουσι. Pythagorei quidem numerum infinitum dicunt, ὀμνίῳ ῥησιν. Τὸν ἀεὶ ἔχον τὸν ἄρπον ἀπλεον λέγουσι. Numerum parem infinitum dicunt. Neque enim simpliciter numerum quævis infinitum statuebant, sed duntaxat parem. Ipse paulò post. Διαφύρονται δὲ καὶ ταύτη

πρὸς τὸν Πλάτωνα οἱ Πυθαγόρειοι, οἱ τὸν ἀριθμὸν, ἢ χ' ἀπαντα
 ἀπειρον λέγουσιν, ἀλλὰ τὸν ἄρπιν μόνον. τῷ περὶ γὰρ τοῦ εἰς τὰ ἴσα
 τομῆς αἰπον, ἥτις ἀπειρῶς καὶ τῇ μὲν αὐτῇ φύσει, ἡγενητικὸν ἀπει-
 ρίας τὸν ἄρπιν εἶναι, ἐν οἷς ἀνὸς ἀνάγκη περιαινεῖται, ὑπὸ τῷ θεω-
 ρῷ. τῷ περὶ γὰρ καλύειν τὸ εἰς ἴσα διαίρειν, θεωρητικὸς μὲν τῷ ἀρτίῳ.
 Sed & in eo à Platone differunt Pythagorei; qui non om-
 nem numerum infinitum dicunt, sed solum parem: nam
 hunc esse causam sectionis in partes æquales, quæ infinita.
 ac naturâ quidem suâ, quibus inest, infinitatem generare;
 finiri verò ab impari: quod pari appositus, sectionem in
 æquales partes vetet. Et max. Οὕτως ἐν τοῖς Πυθαγορείοις, ὁ
 ἄρπιν μόνος ἀριθμὸς ἀπειρος γίνεται. Hunc igitur in-
 modum numerus par solus Pythagoricis infinitus est. Eadem
 illis etiam Simplicius dicit, & Philoponus. Præterea, parem item
 egenum, & imperfectum: impari, plenum, & perfectum disti-
 ngunt. Plutarchus libro de Homeri Poësi. Οἱ γὰρ Πυθαγόρας, τὰς
 ἀριθμὸς μεγίστην δυνάμιν ἔχον ἡγεμενός, καὶ πάντα εἰς ἀριθμὸς
 ἀναφέρειν, τὸν μὲν ἄρπιν, ἐν δὲ αὐτῷ, καὶ ἀτελῆ. τὸν δὲ τελειότερον, πλήρη
 τὸ τέλειον ἀπέφηνεν. Pythagoras enim, qui numeros
 maximam habere potentiam existimabat, omniaque ad
 eos referebat; parem quidem, indigentem, & imperfe-
 ctum: impari verò, plenum, ac perfectum ostendit.
 Censorinus, De die natali, cap. xx. Impar numerus plenus, &
 magis faustus, habebatur. Masculum porro etiam impari,
 feminam parem existimabant. Anonymus, in Ptolemai Tetra-
 biblumi, lib. I. Ὅσα μὲν γὰρ, φασιν, ὑπὸ θεωρητικῷ ἀριθμῷ πέφυκε,
 ἐκείνα ἀρσενικά ἐστιν. ὅσα δὲ ὑπὸ ἀρτίῳ, θηλυκά. καὶ γὰρ εἰώθεον
 οἱ Πυθαγόρειοι λόγον πρὸς λέγειν τοιῦτον· ὅτι ὁ ἄρπιν ἀριθμὸς, τὸ
 τμητικὸν ἔχει, καὶ παθητικόν· ὁ δὲ θεωρητικὸς, τὸ ἀτμητικόν, καὶ ἀπα-
 ρτῆς, καὶ δραστήριον. διὸ ὁ μὲν, θήλυς ὀνομάζεται· ὁ δὲ, ἀρρενικὸς.
 Nam quæcunque, aiunt, ab impari numero generantur,
 ea mascula sunt: quæcunque verò à pari, foemina. etenim
 solent

solent Pythagorici sic statuere; numerum parem, sectioni, atque passioni, obnoxium; impar, utriusque expertem, & efficacem. ideoque ille quidem, foemina ipsis nominatur: hic verò, mas. *Alexander Aphrodisæus in Metaphys. lib. 1.* Quinque verò, appellabant (Pythagorei) Nuptias; quia nuptiæ sunt maris, & foeminæ coniunctio. cum autem impar numerus istis sit mas; par vicissim foemina, hic primus ex primo numero pari, id est, duobus, & primo impari, id est, tribus, gignitur. His enim, ut dixi, impar erat mas: par verò, foemina. *Macrobius, in Somnium Scipionis, lib. 1. cap. vi.* Mas idem, & foemina, est: par idem, atque impar. *Ac postea.* Et esse imparem marem, parem foeminam, superius expressimus. *Observare etiam licet apud Martianum Capellam, De Nuptijs Philologia, lib. vii. tribus locis, ubi agit, de pentade, hexade, & heptade; item Anonymum, in Theologumenis Arithmeticis, ubi de septenario agit: tum Iohannem Protospatharium, ad Hesiodi ἡμιάρας; Philonem, de septenario; Clementem, Strom. vi. & Homeri Scholiasten, ad Iiad. τ'. Certè marem esse imparem numerum, etiam Lutatius prodisit, ad Statij Thebaidos. lib. v.* Dicitur impar numerus à Pythagora repectus, & masculinæ virtutis. *Ideo numerus, qui ex pari, atque impari comparatus, id est, mare atque foemina, ἀρρενόθης, quasi dicas, Viro foemina, vocabatur. Anonymus, in Theologumenis Arithmeticis, ubi de numero senario.* Εἰς ἀρτίῃς, καὶ ὥσειας, τῶν πρώτων, ἀρρενος, καὶ θήλειας, διωδάμεν καὶ πολλαπλασιασμοῦ γίνηται· διὸ καὶ ἀρρενόθης καλεῖται. Ex pari & impari primis, mare, & foeminâ, potentiâ, & multiplicatione, nascitur: unde & viro foemina dicitur. Et hoc ante Pythagoram statuit Zaratas: cuius preceptor: qui primus numeri matrem dyadem, patrem unitatem dixit. *Plutarchus, de anima creatione.* Καὶ Ζαράτας, ὁ Πυθαγόρας διδάσκαλος, πάντῃ μὲν (τὴν δυάδα) ἐκάλει τὴν ἀρθμὴν μητέρα· τὸ δὲ ἐν, πατέρα. Et Zaratas, Pythagoræ doctor, hanc

quidem (dyadem) vocabat numeri matrem: unitatem verò, patrem. Præterea imparis numeri initium, dextrum esse statuebat: paris verò, sinistrum. Observare est apud Iamblichum, de Vita Pythagoræ, lib. I. cap. xxviii. Εἰσέναι δὲ εἰς τὰ ἱερὰ καὶ τὰς δίδυμους τόπους, ὡς καὶ γέλλει ἑξέναι, καὶ τὰς ἀεισερέας. τὸ μὲν δίδυμον, ἀρχὴν τῆς αἰωνίου λεγομένης τῆς ἀειθελῆς πιδέμεν. τὸ δὲ ἀεισερὲς, τῆς ἀρετῆς σύμβολον. Templâ ingredi per loca dextra præcipiebat; egredi verò per sinistra: quippe dextrum numeri, qui impar dicitur, initium esse: sinistrum autem, paris symbolum. Porro etiam numeri impares γνώμονες appellabatur. *Simplicius, in Phys. lib. III.* Γνώμονας δὲ ἐκάλεσαν τὰς αἰωνίους οἱ Πυθαγόρειοι, διότι, ἀεὶ ἐκείνοι τοῖς τετραγώνοις, τὸ αὐτὸ ἡμῶν φυλάττεται, ὡς περ καὶ οἱ ἐν γεωμετρίας γνώμονες. Gnomonas autem vocabant impares (numeros) Pythagorei, quoniam adiecti quadratis eandem servant figuram, quemadmodum gnomones in Geometria. *Themistius, ad eundem Aristotelis librum; simpliciter de Arithmeticiis illud dicit.* Διὰ τῆτο γνώμονας καλεῖσιν οἱ Ἀριθμητικοὶ τὰς αἰωνίους, ὅτι φυλάττεται τὸ εἶδος τῶν τετραγώνων. Propterea gnomonas vocant Arithmetici numeros impares, quod speciem quadrati retineant. *Philoponus, ibidem.* Καὶ οἱ ἀριθμητικοὶ δὲ γνώμονας καλεῖσιν πάντα τὰς αἰωνίους ἀριθμούς. Et Arithmetici verò gnomonas appellant, numeros impares omnes. Etiam præstantiorem imparē esse existimabant. *Julianus, in Epistola ad Sarapionem.* Καὶ ἐκ ἀγνοῶ μὲν, ὡς παλαιῶν, καὶ σοφῶν, ἀνδρῶν ὁ λόγος, ὅτι ἀρετῆς ἢ αἰωνίου ἀρετῆς. Equidem non sum nescius, veteres, eosdemque sapientes, imparē numerum pari præposuisse. *Plinius lib. xxviii, cap. II.* Impares numeros ad omnia vehementiores credimus. *Hinc Virgilius Ecloga VIII.*

— numero Deus impare gaudet.

Aique id Pythagorei accepere à Zarata, qui Pythagora præceptor.

Plutarchus,

Plutarchus, de anima procreatione. Καὶ Ζαράτας, ὁ Πυθαγόρου διδάσκαλος, ταύτῃ μὲν, ἐκάλει τὸ ἀριθμὸν μητέρα· τὸ δὲ ἄν, πατέρα· διὸ καὶ βυζόνιας ἐστὶ τῆς ἀριθμῆς, δοσι τῇ μονάδι ὡροσώικαπ. Zaratas quoque, Pythagoræ doctör, hanc quidem vocabat, numeri matrem: unitatem verò patrem. ideoque meliores esse dicebat eos numeros, quicunque unitati adsimiles essent. *Et Homeri hæc sententia multò ante ipsum fuit, ut Plutarchus idem observat, libro, De poësi Homeri.* Ἀεὶ δὲ τὰς ὡροσώικας ἀριθμῶς ἄρῃται ὡς κρείσσονι. Semper verò impari numero utitur tanquam meliori. *Et hæc pertinet, quod convivium, pari convivarum numero, obmutescere crederentur.* Plinius, lib. xxviii. cap. ii. Quin & repente obmutescere convivium adnotatum est, non nisi in pari præsentium numero. *Prospera quoque significare, & vivorum proprius esse, censebatur.* Lutatius, ad Statij Theb. v. Omnis impar numerus prospera significat, & vivis adscribitur. *Ac prosperum quidem fuisse, etiam testis nobis Festus.* Imparem numerum antiqui hominibus prosperiorem esse crediderunt. *Ideo nempe in honorem eius numeri, Numa mensi Ianuario diem adiecit.* Macrobius Saturn. lib. i. cap. xii. Paulò post Numa in honorem imparis numeri, secretum hoc & ante Pythagoram parturiente naturâ, unum adiecit diem, què Ianuario dedit. *Ac diis superis dedicatus.* Idem, ibidem. Dicitur autem impar numerus à Pythagora repertus, & masculinæ virtutis, & deorum superum. Servius, ad Æneid. lib. i. Inferi, pari gaudent numero: superi verò, impari. Lutatius, loco citato. Denique immortalis etiam putabatur: par, mortalis. Servius, ad Eclogam viii. Et impar numerus immortalis, quia dividi integer non potest: par numerus mortalis, quia dividi potest.

C A P. III.

Unitas, eiusque nomina: Νῦς. Α'ρσινόη. Θείς. Γ'λη. Πανδοχεύς. Simplicii dissidium. Χάθ. Syriani dissidium. Σύγχυσις. Σύγκρισις. Anonymus, in Theologumenis Arithmeticis emendatus. Α'λαμπία. Σκοταδία. Χάσμα. Τάρταρ. Στύξ. Φεικωδία. Α'μιζία. Βάραθρον. Λήθη. Στίφρα παρθένο. Α'τλας. Α'ξων. Η'λιος. Μορφώ. Ζανός πύργος. Procli, & Simplicii, diversæ sententiæ. Simplicii locus emendatus. Σπερματίζων. Α'πόλλων. Προμηθεύς. Photii locus restitutus. Γοή. Ούσια. Αίτιον αληθείας. Α'πλῶν παραγωγή. Τάξις σμυρναία. Γ'σον. Μίτρον. Μίπειον. Νῦν. Ναῦς. Α'γμα. Φίλος. Ζωή. Εὐδαιμονία. Εἶδ. Ζεύς. Martiani Capellæ locus correctus. Ε'ξως. Ο'μόνοια. Εὐσέβεια. Φιλία. Πρωτύς. Μηκοσώη. Ignis, & Vestæ, communio. Anonymi locus illustratus. Πυράλ. Πολυνύμ.

Vnitatis, varia habebant nomina: quæ nos scimus ex Nicomacho Geraseno, cuius excerpta exstant hodie in Bibliotheca Photii, istis verbis. Λέγεται δὲ ἡ μονάδα, ἀλλὰ τε ἐκ ὁλόγα καὶ πλάσματος τῇ ἐφ' αὐτὴν ἀληθείᾳ, καὶ τοῖς περὶ αὐτὴν φυσικοῖς ἰδιώμασι καταμυγνύς· καὶ ὡς Νῦς τε ἔστιν, εἴτα Α'ρσινόη, καὶ Θείς, καὶ Γ'λη δὲ πᾶσι πάντα χεῖματα μιν ὡς ἀληθῶς, καὶ Πανδοχεύς λοιπὸν, ἢ χωρητικὴ, καὶ Χάθ, Σύγχυσις, Σύγκρισις, Α'λαμπία, Σκοταδία, Χάσμα, Τάρταρος. καὶ Στύξ δὲ αὐτῇ τετρατόλογος, καὶ Φεικωδία, καὶ Α'μιζία, καὶ Βάραθρον ὑποχθόνιον, καὶ Λήθη, καὶ Στίφρα παρθένο, καὶ Α'τλαντα. Α'ξων τὸ ὅτι αὐτοῖς, καὶ Η'λιος, καὶ Πυράλιος, καὶ Μορφώ δὲ, καὶ Ζανός πύργος, καὶ Σπερματίζων λόγος· Α'πόλλων τε καὶ Προφήτης, καὶ Λόγιος. De Vnitate verò, præter alia figmenta non pauca, quæ rebus de eâ veris, naturalibusque proprietatibus, in eam quædrantibus, admiscet, etiam illud refert: Mentem hanc esse, deinde Viroscæminam, ac Deum, & Materiam quodammodo.

dammodo. Eandem res omnes revera miscere, & deinceps omnium receptricem esse, atque capacem : Chaos, Confusionem, Contemperationem, Obscuritatem, Tenebras, Hiatum. Tartarum insuper hanc, immò Styga esse nugantur : & Horrorem, atque Impermisionem : Barathrum quoque subterraneum, Lethen, Rigidam Virginem, & Atlantem. Axis præterea ipsis est, & Sol, & Pyralios, Morpho, Iovis arx, ac Seminalis ratio. Apollo adhæc, & Propheta, & Fatidicus. *Ecce autem, non duntaxat Deum esse Vnitatem statuerunt, sed & Νῦν, Mentem, & Ἀρσινόηλιω, Virofœminam. Idem affirmat Anonymus, in Theologumenis Arithmeticiis. Λέγουσιν ἔν ταύτῳ (de Monade loquitur) ἃ μόνον θεόν, ἀλλὰ καὶ Νῦν, καὶ Ἀρσινόηλιω. Vocant itaque eam non tantum Deum, sed & Mentem, & Virofœminam. Macrobius in Somn. Scip. lib. i. cap. vi. Vnum autem, quod Μοάς, id est, Vnitas dicitur, & ΜΑΣΙΔΕΜΕΤΡΟΕΜΙΝΑ est; par idem, atque impar: ipse non numerus, sed fons & origo numerorum. Hæc monas initium finisque omnium, neque ipsa principii aut finis sciens, ad summum refertur Deum, eiusque intellectum à sequentium numero rerum, & potestatum, sequestrat: nec in inferiore post Deum gradu eam frustra desideraveris. Hæc est illa ΜΕΝΣ, ex summo enata Deo. Quod ad Mentis appellationem attinet, eam quoque alii nobis representant. Protophatharius, in Hesiodum. Τὸ ἐν, ἔλεγον τὴ Νῦν. Vnum, dicebant ΜΕΝΤΕΜ. Hesychius, Νῆς, ψυχὴ, ποταμός, καὶ ἡ μονάς. Mens, anima, fluvius, & Vnitas. Hermias, in Irrisione philosoph. gent. Οἱ δὲ τὸν νῦν (φασί) τὴ κίνησιν, οἷον Ἡράκλειτον. οἱ δὲ τὴ Μοάδα, οἷον Πλάτωνα. Alii autem ΜΕΝΤΕΜ dicebant esse motum, ut Heraclitus: alii Vnitatem, ut Pythagoras. Aristoteles huc respexit, *Metaphysici maioris*, cap. v. Ἐπεὶ δὲ πάντων οἱ ἀριθμοὶ φύσιν ἑρῶσι, ἐν δὲ ταῖς ἀριθμοῖς ἑδῶκεν (οἱ*

Πυθαγόρειοι) θεωρεῖν ὁμοιώματα πολλὰ τοῖς ἑσσι καὶ γηραιούσι μαῶλλον, ἢ ἐν πueri, καὶ γῆ, καὶ ὕδατι. ὅπ τὸ μὲν τοιονδὶ τῶν ἀριθμῶν Διχαιοσυλίη, τὸ δὲ τοιονδὶ Ψυχῇ, καὶ Νῆς. Quoniam autem numeri sunt primi naturā, & in numeris magis videbantur (Pythagorici) videre similitudines multas eorum, quæ sunt, & fiunt, quam in igne, terra & aqua; statuebant, talem quidem numerorum affectum esse IUSTITIAM, talem autem ANIMAM, atque MENTEM. *Ad quem locum Alexander Aphrodisæus.* Ad hæc MENTEM appellabant Vnum: quia mens stabilis est, ut undique similis, & principatum obtinet. *Philoponus ibidem.* Pythagorei, dum volunt eorum sapientiam occultam facere cerdonibus, symbolice tradiderunt disciplinas, dicebant ergo Vnitatem MENTEM. *Videndus quoque ad eum locum Pachymerius: meminitque Syrianus in Metaphysic. lib. xiii: & Simplicius, De Animā, lib. i.* Inde est, Θεός, Deus. *Quam in rem est iste locus Athenagora, in Apologia pro Christianis.* Μονὰς ὅστις ὁ Θεός τῷτ' ὅστις, εἷς, Vnitas est Deus: id est, Vnus. *Inde Ὑλη, Materia; & πανδοχὺς, Hospes; in Nicomachi Excerptis occurrebat: cuius etiam utriusque Anonymus meminit, in Theologumenis suis Arithmeticis.* Καὶ ὕλῃ αὐτῷ καλεῖσθαι, καὶ πανδοχίᾳ, ὡς παρεκκλεῖν ἔστιν καὶ δυάδῳ, ὃ κυρίως Ὑλῆς. Et Materiam vocant eam, & Hospitem: ceu quæ dyadem exhibeat, quæ proprie Materia existit. *Simplicius, in Comment. ad Phys. lib. i.* ὃ Ὑλῆς nomen ad dyadem refert. Eius locum mox producam. *Hinc χάος, sequitur.* Anonymus idem. Ἐσταύτας δὲ χάος αὐτῷ φησὶ τὸ παρ' Ἡσιόδῳ πρωτόγονον ἔξ ἧς τὰ λοιπὰ, ὡς ἐκ μονάδῳ. Eodem verò modo illam Chaos appellant, quod apud Hesiodum Primogenium est; è quo reliqua, veluti ex unitate. *Syrianus nomen hoc ad dyadem refert, Comm. in Metaph. lib. xiii.* Interminatam dualitatem, quam Chaos Pythagoras in sacro sermone vocavit.

vit : affocians eam Menti. hanc namque tribuit unitati
 appellationem. ΣΤΓΧΥΣΙΣ, ΣΤΓΚΡΑΣΙΣ, ΑΛΑΜ-
 ΠΙΑ, ΣΚΟΤΩΔΙΑ. Eadem Anonymus habet : nisi quod
 Ἐγχεασις, apud illum, & non Σύγχεασις, legatur. Verum emen-
 dandum censeo. ΖΑΝΟΣ ΠΥΡΓΟΣ. Proclus tradit, eos cen-
 trum isto nomine appellasse, ad Timaeum Comment. IV. Μεγάλλω
 γῶ ἔχει τὸ κέντρον ἐν τῷ παντὶ δυνάμιν, ὡς συνεκτικὸν ἀπάσης τῆς
 οὐρανοῦ· διὸ καὶ Πυθαγόρειοι Ζαῖος κέντρον ἐκάλεον τὸ κέντρον,
 ὡς δημιουργικῆς Φυρῆος ἐν ἐμείνῳ τεταγμένης. Magnam enim
 in universo vim habet centrum, utpote quod cohibere
 universam circumlacionem valeat. ideò etiam Pythagorei
 id vocabant ΙΟΥΙΣ ΤΥΡΡΙΜ, ceu in eo constitutà opi-
 ficij custodiâ. Simplicius refert, igni eos appellationem illam
 tribuisse, De Caelo, lib. II. Οἱ δὲ γησιέστερον αὐτῷ μετασχόντες,
 τὸ μὲν πῦρ ἐν τῷ μέσῳ φασὶ τὴν δημιουργικὴν δυνάμιν, ἐκ τῆς
 μέσης ὅλῃς τῆς γῆς ῥιψοσαν, καὶ τὸ ψυχρόμενον αὐτῆς ἀνεγείρουσαν.
 δι' ὃ οἱ μὲν, ΖΗΝΟΣ ΠΥΡΓΟΝ αὐτὸ καλεῖσθαι ὡς αὐτῆς
 ἐν ταῖς Πυθαγορείοις δηγήσατο. οἱ δὲ ΔΙΟΣ ΦΥΛΑΚΗΝ·
 ὡς ἐν τέτοις. οἱ δὲ, ΔΙΟΣ ΘΡΟΝΟΝ· ὡς ἄλλοι φασίν.
 ἀντὶς δὲ τῆς γῆς ἔλεγον, ὡς ὄργανον καὶ αὐτῇ τῇ χεῖρ· ἡμερᾶν γὰρ
 εἰσιν αὐτῇ, καὶ νυκτῶν, αἰτία. Qui autem sincerius ista callent,
 ignem in medio dicunt potentiam conditivam, è medio
 totam terram alentem, & quod est in illâ frigidum refo-
 cillantem, quapropter hi quidem, ΙΟΥΙΣ ΤΥΡΡΙΜ
 ipsum vocant : ut in Pythagoricis ipse retulit. hi vero,
 ΙΟΥΙΣ CΥΣΤΟΔΙΑΜ; velut in his. isti rursus, ΙΟΥΙΣ
 ΣΟΛΙΜ: ut alii volunt. antrum autem terram dicebant,
 velut ipsam temporis quoque instrumentum: quippe quæ
 dierum, & noctium, causa existat. Verum mendum illic puto,
 & legendum : κέντρον δὲ τῆς γῆς ἔλεγον. centrum verò terram
 dicebant. ΣΠΕΡΜΑΤΙΤΗΣ ΛΟΓΟΣ. Huc pertinet,
 quod Martianus Capella ait, lib. VII. Nec dissimulabo ex

eo quod Monas retractantibus unum est, solùm ipsam esse, ab eâque cætera procreari, omniumque numerorum solam seminarium esse. *Et ista Anonymi.* Ως δὲ ἀέριμα συλλήβδην ἀπαύτων, ἀρσενὰ τε καὶ θηλείαν ἢ αὐτὴν τίθενται. Velut semen denique omnium, marem ipsam, ac fœminam statuunt. ΑΠΟΛΛΩΝ. *Plutarchus, De Iside & Osiride.* Δοκὰ δὲ ἔγωγε καὶ τὴν μονάδα τὰς ἀνδράς (de Pythagoricis loquitur) ὀνομάζειν Ἀπόλλωνα. Ego vero existimo etiam viros unitatem appellare Apollinem. *Et postea iterum.* Οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ ἀειθμῆς, καὶ σχήματα, Θεῶν ἐκδόσμηται θεωρηταίαι, τὸ μὴ γὰρ ἰσὸπλόδου τρίγωνον, ἐκάλειν Ἀθηναίαν κορυφαγῆν, & τετραγύειαν· τὸ δὲ ἐν, Ἀπόλλωνα. Pythagorei verò, cùm numeros, tum figuras, Deorum nominibus ornare, nam triangulum æquilaterum, vocabant Minervam, ἐκ vertex natam, & Tritogeniam: unum verò, Apollinem. *Et hic respectum à Porphyrio, De Abst. lib. II.* Πυθαγόρειοι οὕτως τὰς ἀειθμῆς, καὶ τὰς γραμμὰς, ἀπετάζοντες, ὑπὸ τέτων τὸ πλέον τοῖς θεοῖς ἀπέρχοντο, & μὴ πᾶσι ἀειθμῶν, Ἀθηναίαν καλεῖν· ὥστερ αὐτὸν ἄλλον, Ἀπόλλωνα. Pythagorei circa numeros, & lineas, studiosί, ex his plerunque diis primitias libabant, hunc quidem numerum, Minervam vocantes: illum autem rursus, Apollinem. ΠΡΟΦΗΤΗΣ. *Corruptum ego hic Phasium puto, & legendum, ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.* *Anonymus, in Theologumenis Arithmeticiis.* Καὶ Προμηθεῖα μυθώδουν αὐτὴν, Δημιουργὸν ζώοντι, ὑπὸ τῇ θεωρᾷ μηδὲν ἔστω θεῶν. Et Prometheus fabulantur ipsam, vivendi facultatis opificem, quia nullo modo curat in anteriorem partem. *Et hac quidem à Nicomacho Unitatis nomina memorata erant: præter quæ & alia alii tradiderunt.* In his ΓΟΝΗ. *Anonymus.* Ἀνατόλιος ΓΟΝΗΝ αὐτὴν φησὶ καλεῖσθαι, καὶ Ἰάνη· ὡς ἀπὸ αὐτῆς μὴ ὄντος μηδενὸς ἀειθμῆς. Anatolius ait, ipsam vocari GENITVRAM, & Materiam:

riam:

riam: tanquam numero sine illo nullo existente. *Etiā*, Οὐσία, Αἴτιον ἀληθείας, Ἀπὸν ὠρᾶδιγμα, Τάξις συμφωνίας, Ἰσόν, Μέσον, Μέξιον, Νυῦ, Ναῦς, Ἀρμα, Φίλ^Θ, Ζωή, Εὐδαιμονία. *Αποnymus*. Ἐκαλεῖν δὲ (τὸ μονάδα οἱ Πυθαγόρειοι) Οὐσία, Αἴτιον ἀληθείας, Ἀπὸν ὠρᾶδιγμα, Τάξις συμφωνίας: ἐν μείζονι, καὶ ἰλάσσονι, τὸ Ἰσόν· ἐν ὅπτασι, καὶ ἀνίσ, τὸ Μέσον· ἐν πλήθει, τὸ Μέξιον· ἐν χρεῖα, Νυῦ, τὸν ἐν ἐσάτα· ἐπὶ δὲ καὶ Ναυῦ, Ἀρμα, Φίλον, Ζωῶ, Εὐδαιμονίαν. Appellabant verò Vnitatem Pythagorei Substantiam, Causam veritatis, Constitutionem concentus; in maiori, & minori, Æquale; in intensione, & remissione, Medium; in multitudine, Mediocre; in tempore, Nunc, id quod est præsens: insuper verò etiam Navem, Currum, Amicum, Vitam, Felicitatem. *Quod* Substantiæ nomen attinet, eius meminit *Alexander Aphrodisæus*, in *Metaphys. lib. 1.* Ad hæc Mentem, & Substantiam, appellabant unum: Substantiam, quia substantia primum est. *Et in priora Analytica.* λέγεται γὰρ τὸ μονάδα, Οὐσία. Vnitatem enim dicunt Substantiam. *Item postea.* Δόξη δὲ παραρῆται τῷ Πυθαγόρειον, οἷς ἐδόκει ἡ μονὰς Οὐσία εἶναι. Sequitur verò opinionem Pythagoricorum, qui censabant, Vnitatem esse Substantiam. *Quod verò* Nunc in tempore sit appellata, eò pertinent *hac Macrobii, ad Somn. Scip. lib. 1. cap. vi.* Hæc (Monas) illa est Mens, ex summo enata deo, quæ, vices temporum nesciens, in uno semper, quod adest, consistit ævo. *Etiā* Εἰδ^Θ dicebatur. *Simplicius*, in *Phys. lib. 1.* Εἰκότως ἐν μὲν τὸ Εἶδος ἔλεγετο (καὶ τὸ Πυθαγόρειον εἶδ^Θ), ὡς ὀρίζον, ὅπερ ἀνὴρ κατελάβη, καὶ περατῆν. Meritò Vnum Formam dixit, ut quæ finiat, quod comprehendit, atque terminet. *Idem dicit in Commentario De Animâ, lib. 1.* *Anonymus* ubi de dyade agit. Τὴν γὰρ τὴν μονάδ^Θ, ὡς εἶδες, ἀέσοδον δὲ ἔχοντα ὅπτασι μὲν, τὰ λοιπὰ ἀποτελέσματα γινώσκει. Etenim cum Vnitatis, seu speciei, accessum propter

amorem attraxerit, reliquos effectus generat. *Martianus Capella, lib. vii.* Si (monas) Species est, accidens cuilibet exstantium primo priusque est. *Item Ζδς. Anonymus, ubi de dyade.* Καὶ Διομήτρεα ταύτῳ (ἢ Δυάδα) ὠνόμαζον, ὡς Δὺς μέτρα. Δία δὲ ἔλεγον, ἢ Μονάδα. Et hanc (Dyadem) Iovim matrem appellabant, ceu quæ Iovis mater esset. Iovem verò nominabant, Unitatem. *Proclus, in Platonem, De rep.* Οὗ Ζδς μονάς ἔστι. Iupiter est unitas. *Martianus Capella, libro citato.* Hanc igitur patrem omnium Iovem ritè esse memoratum: quod quidem Idalis illius intellectualisque species, vis causativa testatur. *Sed legendum illic puto; idealis illius: quemadmodum capite sequenti ait; ubi de triade.* Triadem idealibus formis consequenter aptamus. *Ac de Iovis appellatione quidem, ille idem iterum postea.* Tamen rectius Iupiter nuncupatur, quod sit idem pater, ac caput, deorum. *Sic Ἐρως, Ομόνοια, Εὐσέβεια, Φιλία. Martianus loco citato.* Licet Aristoteles Cupidinem asserat nominatam, quod se cupiat. Hanc quoque alii Concordiam, hanc Pietatem, Amicitiamque dixere: quod ita nectatur, ut non secetur in partes. *Item Πρωτόδς. Anonymus.* Οὐκ ἀπιδιάνως δὲ καὶ Πρωτία θεωρηγόροισιν αὐτῷ, τὸν ἐν Αἰγύπτῳ πάμμορφον ἦερα, τὰ πάντων ἰδιώματα φερέχουσαν. Non absurdè verò etiam Proteum, illum in Ægypto omniformem heroem, ipsam appellarunt, omnium proprietates complectentem. *Et, μνημοσύνη. Anonymus, ubi de decade.* Αἶψ' ὦν καὶ μονάς Μνημοσύνη ὠνομάσθη. A quibus & Unitas appellata est Mnemosyne. Præterea, ignem uti Vestam, ita quoque Unitatem appellabant. *Plutarchus, in vita Numa.* Λέγεται καὶ τὸ Ἑστίας ἱερὸν ἐγκύκλιον φερεαλίδαι τὰ ἀσείρω πυρὸς φρεσὶν ὀπομιμῆμος ἐ τὸ χῆμα τῆ γῆς, ὡς Ἑστίας ἔσσης, ἀλλὰ τὴ σύμπαντες κόσμος, ἧ μέσον οἱ Πυθαγορικοὶ, τὸ πῦρ ἰδρυδατομίζουσι καὶ πᾶσι Ἑστίας καλεῖσι, καὶ Μονάδα. Fertur & rotundum Vestæ templum

templum igni inextincto circumiecisse, ut ibi asservaretur; non ad imitationem Terræ, ut quæ Vesta sit, verum mundi universi: in cuius medio Pythagorici ignem collocatum censent, eumque Vestam vocant, & Unitatem. *Et huc pertinet insignis iste Anonymi locus.* Πεδε τέτοις φασί, ὅτι τὸ μέσον τῆς πλάτης σοιχείων κείδαι πνα ἐναδικὸν διαπυρεν κύβον, ἃ ἡ μεσότης τῆς θείας εἰδέναι καὶ Ὀμπερ, λέγοντα.

Τόσων ἐπερδ' αἰδ' ὅσον ἑρανός ἐς' ὅπο γαίης.

Εὐόκασι δὲ κατὰ γὰ ταῦτα κατηκολυθημένα τοῖς Πυθαγορείοις, οἳ τε ὡς Εὐπεδοκλίας, καὶ Παρμενίδου, καὶ χεδὸν οἱ πλεῖστοι τῆς πλάτης σοφῶν, φάμενοι, ἡ μοναδικὴ φύσις, Ἐξίας ἔχον, ἐμίσω ἰσχύος καὶ ὅλα τὰ ἰσόρροπον φυλάσσειν ἡ αὐτὴν ἔδραν. Ad hæc dicunt, circa medium quatuor elementorum situm esse quendam Unitatis ignitum cubum; cuius cursus medietatem etiam scivisse Homerum, cum dicit:

Tantum infra tartarum, quantum cœlum terra distat.

Ac videntur secundum hæc Pythagoreos sequi cum Empedocles, tum Parmenides, ac plerique ferè veterum Sapientum; inquietes, Unitatis naturam instar Vestæ, in medio collocatam esse; ideoque in neutram partem propendentem custodire illam sedem. *Atque huc omnino spectat, quod Πυθαγόρου etiam dictam Unitatem, velut ducto ab igne nomine, ἐ Nicomacho tradit Photius. Dicebant etiam Πολυώνιον. Hesychius, Πολυώνιον. Τὴν μονάδα ἕως ἐναλιν.* Multinominem. Unitatem sic vocabant.

C A P. IV.

Binarius, eiusque nomina. Τόλμα. Υἱὸν. Ἀνομοίων αἰτία. Simplicii locus illustratus. Ἰσὴ. Ἀνομοίων. Ἐλλειψις. Πλεονασμός. Anonymus correctus. Ἀσχημάτιστος. Ἀόριστος. Ἀπυρρῶς. Anonymus iterum correctus. Πυγὴ τῆ συμφωνίας. Ἐρατώ. Ἀρμονία. Τλημοσύνη. Διώαμις. Arnobius illustratus. Πόδες πολυτίδακος Ἰδης. Κορυφή. Φάνης. Δίκην. Ἰσος. Φύσις. Ρῆμα. Διομήτης. Πηγὴ διανομῆς. Φρυγία. Λυδία. Διουμένη. Δήμητρα. Ἐλδωπία. Ἀρτεμις. Porphyrii locus illustratus. Ἰμπερῶς. Δικτυῶνα. Ἀερία. Ἀστρία. Δίσταμι. Ἐγώ. Ἀφροδίτη. Διῶνα. Μυχαία. Κυθαίρεια. Ἀγνοία. Ἀγνοσία. Ψεῦδος. Ἀδωείσις. Ἐτερότης. Νεῖκος. Διχρασμία. Μόρτος. Θάνατος. Simplicii dissensus, ac Philoponi. Κίνησις. Γένεσις. Μεταβολή. Διαίρεσις. Ὀρμή. Δόξα. Aristoteles, & Martianus Capella, illustrati. Διαίρεσις. Διαίρεσις. Anonymi locus emendatus. Μῆκος; aut potius, Πρώτη Μῆκος. Αὐξήσις. Σωδισις. Κοινωνία. Δύνη. Ἐπιμογή. Ἐκεί. Ἐπίδοσις. Ἡεξ. Γάμος. Ψυχὴ. Ἐπιστήμη. Μαία.

Binarii nomina, ista Photius representat. H' δὲ δυάς, Τόλμα τέ ἐστι αὐτοῖς, ὡς ὅτι Ἀνομοίων αἰτία, καὶ Μεταίσχημιον πλήθους, καὶ μονάδος· ὅτι συνθέσεως τε καὶ καταπράσεως μόνῃ ἴσον ποιεῖ, διὸ καὶ Ἰσὴ. ἀλλὰ ὡς Ἄνισος, καὶ Ἐλλειψις, καὶ Πλεονασμός, καὶ μόνῃ Ἀσχημάτιστος, καὶ Ἀόριστος, καὶ Ἀπυρρῶς. ἀρχὴ τε ἀρτίως μόνῃ, καὶ ἄρτιος. ἢ μὲν ἑδ' ἀρπάζεις ἀρτία, ἢ δὲ πᾶσι δ' ἀρτίος, ἢ δὲ ἀρπάζεις αὐτὰ ἀλλὰ τέττοι μὲν τὰ πλείω ἐγγύς ἐστι τῇ δυάδι φυσικῇ ἰδιότητι. αὐτὰ δὲ τὰ παρατεταίς, πηγὴ ἐστὶ πάσης συμφωνίας, καὶ Μεσάν ἢ Ἐρατώ, καὶ Ἀρμονία, καὶ Τλημοσύνη, καὶ Ρίζα, ἢ κατ' ἐνέργειαν πῶς, καὶ Διώαμις, καὶ Πόδες πολυτίδακος Ἰδης, καὶ Κορυφή, καὶ Φάνης, ἀλλὰ καὶ ἴσον, ὅτι ἢ δυάδα, ἢ μονοπλάσια διλογεῖ, καὶ Δίκην, καὶ Ἰσὴ, καὶ Φύσιν, καὶ Ρῆμα, καὶ Διομήτερα, καὶ Πηγὴν διανομῆς. ἐστὶ δ' αὐτοῖς, ὡς Ρῆμα, καὶ Φρυγία, καὶ Λυδία, καὶ Διουμένη, καὶ Δήμητρα, καὶ Ἐλδωπία, καὶ Ἀρτεμις, καὶ

καὶ Γ' μίρος, καὶ Δικτυῶνα, καὶ Αἶρεα, καὶ Ἀστεία, καὶ Δίσιμος, καὶ
 Εἵς ω. καὶ Μίω & Ἀφροδίτη, καὶ Διώνη, καὶ Μυχαία, καὶ Κεθαίρεα, καὶ
 Ἀγροία, καὶ Ἀγρωσία, καὶ Ψῦδος, καὶ Ἀδιορσία, & Ἐπεσθής, &
 Νεῖκος, καὶ Διχρασία, καὶ Μόρος, καὶ Θαία &c. τοιαῦτα μὲν ὑπὲρ, καὶ
 ἡ δυνὰς θεολογεῖ. Binarius, Audacia ipsius est, ac Materia,
 Dissimiliumque causa, & interstitium multitudinis, atque
 unitatis. Ex compositione, atque permissione, solus hic æ-
 qualitatem, efficit: quare etiam Æqualis est, sed & Inæ-
 qualis est, Defectusque, & Abundantia: Solus item Infor-
 mis, & Indefinitus, & Interminatus. Solus paritatis princi-
 pium; nec tamen par, neque rursus pariter par, neque im-
 pariter par, neque pariter impar. Verum horum plurima
 affinia sunt naturali binarii ipsius proprietati. Quæ verò
 ad prodigiosa commenta pertinent, hæc ferè sunt. Fons
 est omnis concentus, & inter Musas, Erato, Harmonia
 item; ad hæc Tolerantia, Radixque, etsi non actu quo-
 dammodo; Potestas præterea, Pedesque fontibus abun-
 dantis Idæ, ac Vertex, & Phænx. Sed & æquum, propter
 binarium, fabularium hæc figlina theologicè disserit: &
 Iustitiam, & Istin, & Naturam, & Rheam, & Iovis matrem,
 ac Fontem distributionis. Est verò ipsis, tanquam Rhea,
 etiam Phrygia, & Lydia, & Dindymene, & Ceres, &
 Eleusinia, Diana, Cupido, Dictynna, Aëria, Asteria, Disa-
 mus, Status. Quin etiam Venus, Dione, Mychæa, Cy-
 thereia. Etiam Ignorantia, Ignobilitas, Mendacium, Per-
 missio, Diversitas, Contentio, Discidium, Farum, & Mors.
 Atque istum quidem in modum illi Theologicè de bina-
 rio disserunt. *Hæc quoque alij partim dicunt, partim omittunt,
 partim item alia tradunt. Videamus. Inter prima occurrit,
 Τόλμα. Anonymus. Εἰκάζον δὲ αὐτὴν εἰς ἀρεταῖς ἀνδρείας.
 αἰελλέειαν, ὃ ἥδη ἔτι, πρᾶξιν, διὸ καὶ Τόλμα ἐκάλειν.* Similem
 verò ipsum statuebant in virtutibus fortitudini, quod in

tionem processisset; unde etiam Audaciam dixerunt.
Ac ποτεια. Πρώτη ἡ δυὰς διαχώρησεν αὐτὴν ἐν τῇ μονάδῳ, ὅθεν
 καὶ τόλμα καλεῖται. Primus binarius secevit se ab unione,
 unde & Audacia dicitur. *Plutarchus lib. De Iside, & Osiride.*
 Οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ αἰθερὰς, & γῆματᾶ, διὸν ἐκόςμωσαν
 πορσηγείας. τὸ μὲν γὰρ ἰσὶ παλαιοῖσι τείγωνόν, ἐκάλεον Ἀθηνᾶν
 κορυφαίην, καὶ Τελειόφειαν· τὸ δὲ ἐν, Ἀπόλλωνα· Ἐριν δὲ, ἡ
 δυάδα, & τόλμαν. Pythagorei autem numeros pariter, &
 figuras deorum, ornavere nominibus. nam triangulum æ-
 quilaterum, vocabant Minervam, ἐ vertex natam, & Tri-
 togeniam; unitatem verò, Apollinem: binarium autem,
 Contentionem, & Audaciam. *Γ' λη. Simplicius, ad Phys.*
lib. i. Εἰ δὲ τὸ εἶδος ἐν, καὶ τὸ Πυθαγόρειον εἶδος,
 δεῖ τῇ αἰθερὶ σφαιρίῳ τὰ τεράγματα· εἰκότως ἐν μὲν τὸ εἶδος
 ἰσὶ γῆ, ὡς ὀρίζον, ὅπερ αὖ καταλάβῃ, καὶ περὶ τὴν· δύο δὲ ἡ
 Γ' λη, ὡς αἰεῖσιν, καὶ ὄγκῳ, καὶ διαίρεσιν, αἰτίαν. Si autem
 formam unum, materiam verò duo, more Pythagorico res
 numeros significans; meritò unum quidem formam dixit,
 ut quæ finiat terminetque, quod comprehenderit: duo
 autem materiam, ut indefinitam, & quæ tumoris causa sit,
 & divisionis. *Ἀνομοίων αἰτία. Simplicia dicuntur, Ὅγκῳ αἰ-*
τία, in citatis statim verbis. *Γ' σπ. Ἀνοήτως.* Δύο γὰρ, καὶ δύο,
 ἴσα τῇ δις δύο· ὅθεν ἴση ἀοτὴν ἐπαλάων. Duo enim, & duo,
 idem valent, quod bis duo, unde & cum (binarium) Æ-
 qualem cognomento dicebant. Ἀήσας, Ἑλλενίς, & Πλει-
 ονασμός. *Ἀνοήτως.* Οἱ παλαιοὶ Ἀήσοι τὴν δυάδα ἐκάλεον, καὶ
 Ἑλλενίην, καὶ Πλειονασμόν, καὶ ἡ δὲ ὁλῆς ἰννοια. Veteres bina-
 rium vocabant Inæqualem, & Defectum, & Abundan-
 tiam, secundum materiz notionem. *Εἰραυλλὸ ποστ.* Ἑλλει-
 ψίς δὲ, καὶ Πλειονασμός λεγεται, καὶ Γ' λη· ἢ καὶ αἰεῖσιν δυάδα
 ἐμωνώμῳς ταύτῃ καλεῖσι, δεῖ τὸ μορφή, & εἶδος, καὶ ὁρισμὸς
 πρὸς ἐστέρῳ, ὅσον ἐφ' ἑαυτῇ. ὅθεν τὰ διορισθέντα τε καὶ δεδιωγμένα
 ἴσα

ὑπὸ λόγῳ, καὶ τίτληται. *sed corruptum in fine locum hunc in ma-*
dum interrompo, & emendo. ὅσοι ἐφ' ἑαυτῇ οἶον τι διοριδιῶσι.
 Defectus verò, & Abundantia dicitur, & Materia; quam
 & indefinitum binarium eodem cum ipso nomine vo-
 cant: quia formâ, & specie, & definitione aliquâ privata
 sit; quantum quidem in seipso explicari, atque definiti,
 poterat. Ἀρχιμάτσος, Ἀόριτος, Ἀπειρον. *Idem Anonymus,*
verùm iterum corrigendus. Ἡ δὲ δὴς φαίνεται Ἀσχημάτσος, εἴπερ
 ὑπὸ μὲν ἔργῳ, καὶ ἔτι δὲ, τὰ ἐπ' Ἀπειρον πολὺ γὰρ ἐπεργεῖται
 ποιεῖται· ἐν δὲ μονάδῳ, πᾶσι δ' ὁμῶς καὶ δυνάμει ἐπ' ἀρχῇ,
 ὑπὸ δὲ δι' ὅτις διδιδῶν ποτὲ, εἴ τι γινώσκῃ, διδύγεσθαι συ-
 τίεται ἡ ψυχή. καὶ μόνον ἀεὶ αὐτῷ τὸ ἀόριστον, καὶ ἀσχημάτ-
 σον, ἐπὶ δὲ καὶ τὸ ἀπειρον, φαίνεται. *Neque verba hic dantes laborabant,*
sed & tota interpretatione; quæ nunc omnia satis recta.
Quod ad vocem Ἀόριτος attinet, eò & Plutarchi locus referendus,
De placitis philof. lib. I. cap. III. Διὰ τὸ τοῦ ἐν νῦς ἢ μονάδος, τὸ
 παῦτα νοεῖται. καὶ ἡ δὲ δὴς δὲ, ἡ ἀόριτος, ἡ ἐπιστήμη εἰκότως πα-
 ῖσα γὰρ ὑπὸ διδύξει, καὶ πᾶσι πᾶσι ἐπιστήμης, πᾶσι δὲ καὶ πᾶσι
 συλλογισμός, ἐν πῶν ὁμολογούμενον τὸ ἀμφισβητούμενον συνδ-
 γῇ, καὶ πᾶσι ὅσοις ἀποδείκνυται ἔπειτα, ὡς ἡ ἐπιστήμη καταληψίς ἐστι.
 Ideo igitur mens est unitas, quâ hæc intelligimus. bina-
 rius verò, qui indefinitus, est scientia: idque meritò om-
 nis enim demonstratio, ac scientiæ omnis fides, cum & ra-
 tiocinatio universa, controversum ex confessis quibus-
 dam colligit, alterumque sine negotio demonstrat, quo-
 rum comprehensio est scientia. *Ex Theophrastis, De Anima,*
lib. I. Ἀόριτον δυνάμει ἐνδεχόμενον. Δυνάμει μὲν, ὅτι μετὰ, καὶ πᾶσι
 δὴς ἡδὴ ποιητική. ἀόριστον δὲ, ὅτι μὴ εἶχει οὐκ εἰς ὅσον, ἀλλὰ
 πᾶσι τὸ ἐνός αὐτῇ ὁ δὲ δὴς εἰς αὐτὴν εἰς ὅσον ἐξαρτῶνται. Indefini-
 tum binarium appellatur. Binarium dicitur, quia iam &
 dividi possit, & multitudinem efficere; indefinitum, quod
 terminum proprium non habeat, sed abundantate terminum

uniuscuiusque speciei accipiat. *Diogenes Laërtius, in Pythagoræ, lib. VII. I.* Εξ δὲ τῆς μονάδος, ἀβέλων δυάδα, ὡς ἀνὲν ὕλῃ τῇ μονάδι, αἰτίῳ ὄντι, ὑποκλῶν. Ex unitate verò indefinitum binarium, ceu materiam unitati, causæ existenti, subieciisse. *Meminitque & Simplicius, in citatis statim verbis.* Εἰρηναῖος. *Anonymus.* Η' δυάς καὶ Εἰρηναῖος, κατα, καλεῖ. ἢ γὰρ τῇ μονάδι, ὡς ἐδύε, περὶ σοδοῦ δι' ἑρπτα ὀπτασιώδη, τὰ λοιπὰ ὑποκλῶματα γήνη. Binarius, inquiunt, etiam Erato vocatur: etenim cum unitatis, ceu speciei, accessum propter amorem attraxerit, reliquos effectus generat. *Τλημοσῶν, Anonymus.* Οἱ ἀρα ὑπέμεινε τὴ χωρισμὸν πρώτῃ, (ἐκλήθη) ἡ Τλημοσῶν. Quod prima separationem sustinuerit, (vocatur) etiam Tolerantia. *Διώαμος. Arnobius lib. II.* Quadragenarium istum ad te voca, & ex eo percontare, non abstrusum aliquid, non involutum, non de triangulis, non de quadratis, quid sit dibus; aut dynamis, sesqui-octavus, aut sesquitercius numerus: sed quod in mediò situm est, bis bina, bis terna, quam efficiant summulam, quærito. Ergo Διώαμος est numeri binarij appellatio mystica Pythagoreorum, uti Photius ex Nicomacho nos hic docet: itaque minimè posthac dubitari potest, quonam modo sit intelligendus iste *Arnobii locus.* Ante hos triginta annos cum criticum *Arnobium* primùm ederem, traxi ad numerum quaternarium; quia *Hierocles* dicat: Τῆς δὲ δεκάδος διώαμος ἡ τετράς. Denarii verò numeri potentia est quaternarius. Et *Martianus Capella, lib. II.* Quaternarius suis partibus complet Decadis potestatem. Quibus addere licet ista *Nicephori, ad Greg. Nazianzenem Orat. XLIV.* Τὸν Πυθαγόραν δεῖν τὸν τετρακτὺν διώσαντες ὥμυνοι, ὡς ὡς δὲ ὄντα τέταρτος τὸν ἀπὸ ῥῆτον αὐτῶν, καὶ μυστικῶν, δυνάμιν. Pythagoram, propter quaternarium divinis honoribus afficientes, iurabant: ut qui ipsis vim arcanam illius numeri, mysticamque tradidisset. Et hac *Plotarchi,*

De

De placitis philos. lib. 1. cap. 111. Καὶ τῷ δέκα πάλιν φασιν, ἡ δύναμις ἔστι ἐν ταῖς τέσσαρσι, καὶ τῇ τετραδέ. Actursum denarii vim esse ait in quaternario. Sed inanus mihi opera ea fuit: liquet enim ex Nicomacho, esse mysticum numeri binarii nomen. quoniam sanè aliàs δύναμις, etiam appellabatur numerus quadratus. Diophantus, *Arithm. lib. 1. Defin. 11.* Καλεῖται ἐν ὀ μὲν τετραγώνος (ἀριθμὸς) δυνάμις. Appellabatur igitur (numerus) quadratus quidem, Potentia. *Hero Alexandrinus.* Αὐτὸς δὲ ἀριθμὸς, καλεῖται πλὴν ἐν τῷ τετραγώνῳ· ὁ δὲ τετραγώνος, δύναμις. Ipse numerus, vocatur latus quadrati; quadratus verò, Potentia. *Porrò numerus hic binarius etiam Δίκη dicebatur.* *Anonymus.* Ἀπὸ δὲ τῆς εἰς δύο τομῆς, Δίκη. A sectione verò in duo, Iustitia. *Martianus Capella, lib. vii.* In bonis verò eadem (dyas est) Iustitia: quod duobus æquis gaudeat pariter ponderatis. *Etiam ἰσὺς, Φύσις, Ρεία, Διομήκτης, quæ Anonymus quoque tradit. Est ὁ Ἀρτίμις. Plutarchus de Iside.* Δοκοῦ δὲ ἐγὼ καὶ τὴν μονάδα τὰς ἀνδράς (τὰς Πυθαγορείους) ὀνομάζω Ἀπόλλωνα καὶ δύαδα ἢ Ἀρτίμι. Ego verò cenſeo viros (Pythagoricos) unitatem appellare Apollinem: binarium autem numerum, Dianam. *Et hoc respexit Porphyrius, De Abst. lib. 11.* Πυθαγόρειοι οὖν τὰς ἀριθμὰς καὶ τὰς γραμμάς, ἀναδύοντες, ὑπὸ τέλει τὸ πλεον τοῖς θεοῖς ἀπέρχοντο. ἢ μὲν πᾶσι ἀριθμὸν, Ἀθηνᾶν καλεῖται· τὸν δὲ πᾶσι, Ἀρτίμι. Pythagorei circa numeros, & lineas, studiosi, ex his plerunque diis primitias libabant. hunc quidem numerum, Minervam vocantes: illum autem, Dianam. *Et Anonymus, in fine capitis, De Dyade.* Καὶ τῇ συλλυγῇ δὲ φασιν ἐφαρμόζω τὸ δυὰς ὄνομα ὅτι πᾶσι καὶ πλείονας δύσας ἐκ πάντων τῶν ἀπλανῶν δέχεται, καὶ ὅτι ἐδυσάθη, καὶ ἐδυσχρόμηθη· ἡμίτεμος γὰρ, καὶ διχότεμος, λέγεται. Et lunæ (quæ eadem est ac Diana) aiunt convenire binarii nomen, quod plures occasus ex omnibus fixis excipiat: tum quod duplex sit,

ac bifariam secta. Dimidiata enim, & in duas partes divisa, dicitur. *Cetera, quæ Photius nobis representat, alibi non memini mihi observata: sed eorum loco ista.* Οὐκ ἔστι, Δέξα, Κίνησις, Γένεσις, Μεταβολή, Διαίρεσις, Μῆκος, Αὐξήσις, Σύνθεσις, Κοινωνία. Αποσπῆξις. Ἐκάλειν ἔστι Οὐκ ἔστι. ἔστι Δόξαν δὲ ὀνόμαζον, ὅτι τὸ ἀληθές, καὶ τὸ ψεῦδος, ἐν δόξει. ὀνόμαζον τὸ αὐτὸ Κίνησις, Γένεσις, Μεταβολή, Διαίρεσις, Μῆκος, Αὐξήσις, Σύνθεσις, Κοινωνία. Vocabant etiam Impetum; item Opinionem, quod opiniononi insit verum, ac falsum. tum & Motum, Generationem, Mutationem, Divisionem, Longitudinem, Augmentum, Compositionem, Communionem. *Ex his Δόξα memoratur Alexandro Aphrodisæo in Metaph. lib. I.* Quem ordinem dualitatem habere rebantur, hunc Opinionem in mundo obtinere confirmabant. *Philoponus, ibidem.* Dualitas, Opinio est apud ipsos (Pythagoreos.) inclinatur enim in opinando in duo opinatur. *Hinc intelligendus Aristoteles, maiorum Metaph. cap. VII.* Ἐπὶ δὲ πῶς δὲ λαβεῖν, ἀριθμῶν μὲν ἔστι τὰς τῶν ἀριθμῶν πλάτην, ἔστι τὴν ἀριθμῶν, ἢ καὶ τὸν ἑαυτοῦ ὄντων, καὶ γιγνομένων, καὶ ἐξ ἀρχῆς, ἔστι τὴν ἀριθμῶν δὲ ἄλλων μηδένα ἔστι. ἔστι τὸν ἀριθμῶν τῶν ἐξ ἑστέρας οὐκ ὁ κόσμος; ὅτι τὰς γὰρ ἐν τῷ δὲ μὲν τῶν μέρους Δόξα καὶ Καλεῖται αὐτοῖς ἢ; μικροῖς δὲ αὐτοῖς ἢ κατὰ τῶν Αἰθέρων, ἔστι Διαίρεσις, ἢ Μίξις, ἀπὸ δὲ μίξεως δὲ λέγῃται, ὅτι τέτοιον μὲν ἐν ἑκάστῳ ἀριθμῶς ὅστις, ἔστι. Præterea quonam pacto sumere oportet, numeri quidem affectus, ac numerum, causas eorum esse, quæ à principio, & nunc, in cælo sunt, atque fiunt; numerum autem nullum alium esse, præter hunc ex quo mundus est constitutus? quando hac quidem in parte is illis est Opinio, & Oportunitas; parum autem supra aut infra, Iniustitia, Dijudicatio, Mixtioque: idque eo demonstrent, quod eorum unumquodque numerus sit, &c. *Et huc etiam verba Martiani Capelle referenda, ubi de Dyade illi sermo est, lib. VII.* Et est Opinabilis corpo-

corporatio, motusque primi probamentum. *Simplicius ad ternarium refert in Commentario, ad primum De Anima.* Τὸ δὲ Δόξαν, εἰς τὴν Ξιάδα· δὲ τὸ ἢ δύναμιν αὐτῆς μὴ ἐπὶ τὸ αὐτὸ αἰεὶ, ἀλλὰ τότε μὲν ἐπὶ τὸ ἀληθές, τότε δὲ ἐπὶ τὸ ψεύδος, κλίνειν. At Opinionem in ternarium: quod vise eius non in idem semper vergat, sed interdum in veritatem, interdum vero in Mendacium. *Idem Philoponus, ibidem.* Τριὰς μὲν ἡ Δόξα, δὲ τὸ ὁρμᾶν μὲν ὑπὸ τοῦ, μὴ ὁρισμένως δὲ ἐπὶ τὴν φέρεσθαι. ἀλλ' ἢ ὧς, ἢ ὧς. Ternarius quidem est Opinio, quod cum impetu alicunde ruat, sed non terminatè ad aliquid feratur: & modo huc, modo illuc. *Ita facit & Plutarchus, De plac. Philosoph. lib. 1. cap. 111.* Κίνησις & Γένεσις, postea iterum ab Anonymo memorantur. Tum mentio quoque utriusque est apud Martianum; ac illius quidem, in citatis statim verbis: Motusque primi probamentum: huius verò isto loco. Quæ dyas, quod sit prima procreatio, à nonnullis Genesis dicta. *Ac Κίνησις quidem, etiam ab Alexandro Aphrodisæo, Metaph. lib. 1.* Duo autem vocabant Opinionem; quia in utramque partem flecti potest: Motum item, & Impositionem. Διῃρησις. *Malim Διῃρησις, Diiudicatio: uti habet Aristoteles, in citatis statim verbis.* Μῆκος. Huc pertinent, quæ postea idem Anonymus dicit. Δυναταὶ δὲ καὶ ἀπείρου παρεκκλή λήραθ, ὅτι μήκους ὡρῶν ἐμφασίς ἐν δυνάδι, ὡς ὑπὸ σημείῳ ὁ μονάδος. Poteest verò etiam prompta ad infinitum exhibendum dici, quia primum longitudinis simulacrum est in binario, veluti à notà unitatis. *Et ista Sexti Empirici, adversus Mathematicos. lib. 1v.* Ἡ δὲ δυάς, μήκους ἐστὶ ἀπεργαστική. καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῶν γραμμικῶν ἀρχῶν ὑπεδείξαμεν ὡρῶν, τίς ἐστι ἡ στήμη· εἴτα μετ' αὐτῇ ἡ γραμμή, μῆκος ἀπλατές τυγχάνουσα· τὸν αὐτὸν ὅρον & ἐπὶ τῇ παρόντι, ἢ μὲν μορᾷ τὸν ὅσον στήμης ἐπέχῃ λόγον· ἢ δὲ δυάς, τὸν ὅσον γραμμῆς, καὶ τῇ μήκους. Binaris autem est efficiens longitudinis. Quomodo autem in principiis geometricis

C A P. IV.

Binarius, eiusque nomina. Τόλμα. Τ'λη. Α'νομοίων αἰτία. Simplicii locus illustratus. Γ'ση. Α'ρισθ'. Ε'λλειψις. Πλειοασμός. Anonymus correctus. Α'χημάτιςθ'. Α'οειςθ'. Α'πιςθ'. Anonymus iterum correctus. Πηγή τ' συμφωνίας. Ε'ρατώ. Α'ρμονία. Τλημοσυνή. Διώαμις. Arnobius illustratus. Πόδες πολυπίδακος Γ'δης. Κορυφή. Φάνης. Δίκην. Γ'σης. Φύσις. Ρ'έα. Διομήτης. Πηγή διανομής. Φρυγία. Λυδία. Διπδυμήνη. Δήμητρα. Ε'λδουσία. Α'ρτεμις. Porphyrii locus illustratus. Γ'μψθ'. Δικτυόνα. Α'ρία. Α'τρία. Δίσταμθ'. Ε'ςά. Α'φροδίτη. Διώνη. Μυχαία. Κυθαίρια. Α'γνοια. Α'γνοσία. Ψυδθ'. Α'δοεισία. Ε'τιρόπις. Νεϊκθ'. Διχρασία. Μόρθ'. Θάνατθ'. Simplicii diffensus, ac Philoponi. Κίνησις. Γένεσις. Μεταβολή. Διαίρεσις. Ο'ρμή. Δόξα. Aristoteles, & Martianus Capella, illustrati. Διαίρεσις. Διάκεισις. Anonymi locus emendatus. Μ'ηκθ'; aut potius, Π'ρωτον Μ'ηκθ'. Α'υξησης. Σωδισις. Κοινωνία. Δύνη. Τ'πομοή. Ε'εις. Ε'πίδισις. Η'εθ. Γάμθ'. Ψυχή. Ε'πσημη. Μαία.

Binarii nomina, iuxta Photium representat. Η' δὲ δυάς, Τόλμα τέ ἐστιν αὐτοῖς, ὡς Τ'λη, ὡς τ'λη Α'νομοίων αἰτία, καὶ Μεταίσχυμιον πλήθους, καὶ μονάδος. ἐν σωθίσειως τε καὶ κατακράσειως μόνῃ ἴσον ποιεῖ, διὸ καὶ Ἰση. ἀλλὰ ὡς Ἀνισος, καὶ Ε'λλειψις, καὶ Πλειοασμός, καὶ μόνῃ Α'σχημάτις, καὶ Α'οεισις, καὶ Α'πις. ἀρχὴ τε ἀρτίου μόνῃ, καὶ ἄρτος. ἐ μὲν ὅδ' ἀρτάνικς ἀρτία, ἐ δὲ ὡς αἰσάρπος, ἐ δὲ ἀρποπέριτθ'· ἀλλὰ τέτων ὑπὲρ τὰ πλείω ἐγγύς ἐστι τῇ δυάδι φυσικῇ ἰδιότητι. ὡς δὲ τ' τερατείας, πηγή ἐστι πάσης συμφωνίας, καὶ Μυσῶν ἢ Ε'ρατώ, καὶ Α'ρμονία, καὶ Τλημοσυνή, καὶ Ρ'ίζα, ἐ κατ' ἐέργειαν πω, καὶ Διώαμις, καὶ Πόδες πολυπίδακος Γ'δης, καὶ Κορυφή, καὶ Φάνης, ἀλλὰ καὶ ἴσον, ὅθ' ὡς δυάδα, ἢ μυδοπλαστία θεολογεῖ, καὶ Δίκην, καὶ Ἰση, καὶ Φύσιν, καὶ Ρ'έα, καὶ Διομήτερα, καὶ Πηγήν ὀργανομῆς. ἐστὶ δ' αὐτοῖς, ὡς Ρ'έα, καὶ Φρυγία, καὶ Λυδία, καὶ Διπδυμήνη, καὶ Δήμητρα, καὶ Ε'λδουσία, καὶ Α'ρτεμις, καὶ

καὶ Γ' μίερος, καὶ Δικτυώνα, καὶ Αἴερα, καὶ Α' στείρα, καὶ Δόσταμος, καὶ
 Ε' σὺ. καὶ Μλω & Α' φεσδίτη, καὶ Διάνη, καὶ Μυχία, καὶ Κυθαίρεα, καὶ
 Α' γιοια, καὶ Α' γνωσία, καὶ Ψεύδης, καὶ Α' διοεσία, & Ε' πρεσθς, &
 Νείκος, καὶ Διχρασσία, καὶ Μόρες, καὶ Θαίαζος. τοιαῦτα μὲν ἄνθρωποι, καὶ
 ἡ δυνὰς θεολογεῖν. Binarius, Audacia ipsius est, ac Materia,
 Dissimiliumque causa, & interstitium multitudinis, atque
 unitatis. Ex compositione, atque permixtione, solus hic æ-
 qualitatem, efficit: quare etiam Æqualis est, sed & Inæ-
 qualis est, Defectusque, & Abundantia: Solus item Infor-
 mis, & Indefinitus, & Interminatus. Solus paritatis princi-
 pium; nec tamen par, neque rursus pariter par, neque im-
 pariter par, neque pariter impar. Verum horum plurima
 affinia sunt naturali binarii ipsius proprietati. Quæ verò
 ad prodigiosa commenta pertinent, hæc ferè sunt. Fons
 est omnis concentus, & inter Musas, Erato, Harmonia
 item; ad hæc Tolerantia, Radixque, etsi non actu quo-
 dammodo; Potestas præterea, Pedesque fontibus abun-
 dantis Idæ, ac Vertex, & Phæbe. Sed & æquum, propter
 binarium, fabularium hæc figlina theologicè differit: &
 Iustitiam, & Isin, & Naturam, & Rheam, & Iovis matrem,
 ac Fontem distributionis. Est verò ipsius, tanquam Rhea,
 etiam Phrygia, & Lydia, & Dindymene, & Ceres, &
 Eleusinia, Diana, Cupido, Dictynna, Aëria, Asteria, Disa-
 mus, Status. Quin etiam Venus, Dione, Mychæa, Cy-
 thereia. Etiam Ignorantia, Ignobilitas, Mendacium, Per-
 mixtio, Diversitas, Contentio, Discidium, Fatum, & Mors.
 Atque istum quidem in modum illi Theologicè de bina-
 rio disserunt. Hæc quoque alij partim dicunt, partim omittunt,
 partim item alia tradunt. Videamus. Inter prima occurrit,
 Τόλμα. Anonymus. Εἰπαζον δὲ αὐτὴν ἐς ἀρεταῖς ἀνδρείας.
 Θεοδόσκων, καὶ ἡ δὲ ἔπ' ἀρετῆς, εἰδὲ καὶ Τόλμας ἐπάλαν. Similem
 verò ipsum statuebant in virtutibus fortitudini, quod in

actionem processisset; unde etiam Audaciam dixerunt.
Ac ποσέα. Πρώτη δὲ διχαίρησεν αὐτὴν ἐν τῷ μονάδος, ὅθεν
 καὶ τόλμα καλεῖται. Primus binarius secrevit se ab unione,
 unde & Audacia dicitur. *Plutarchus, lib. De Iside, & Osiride.*
 Οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ αἰριθμοί, & σχήματα, παρ' ἐκδόμηνσαν
 θεωρητοῦνται. τὸ μὲν γὰρ ἰσοπλύνον τείνωνον, ἐκάλουν Ἀθηνῶν
 κορυφαίην, καὶ Τετραγώνιον· τὸ δὲ ἐν, Ἀπόλλωνα· Ἐξ δὲ, τὴν
 δυνάμιν, & Τόλμαν. Pythagorei autem numeros pariter, &
 figuras deorum, ornare nominibus. nam triangulum æ-
 quilaterum, vocabant Minervam, ἐ vertex natam, & Tri-
 togeniam; unitatem verò, Apollinem: binarium autem,
 Contentionem, & Audaciam. *Υἱοι. Simplicius, ad Phys.*
lib. 1. Εἰ δὲ τὸ εἶδος ἓν, καὶ δὲ Τῶν δύο, καὶ τὸ Πυθαγόρειον εἶδος,
 διχαίρησεν αἰριθμῶν σημαίνει τὰ σχήματα· εἰκότως ἐν μὲν τὸ εἶδος
 ἔλεγον, ὡς ὅριζον, ὅπερ αὐτὸ καταλάβει, καὶ περατῶν· δύο δὲ τὴν
 Τῶν, ὡς ἀόριστον, καὶ ὅγκον, καὶ διαιρέσιμους, αἰτίας. Si autem
 formam unum, materiam verò duo, more Pythagorico res
 numeros significans, merito unum quidem formam dixit,
 ut quæ finiat terminetque, quod comprehenderit: duo
 autem materiam, ut indefinitam, & quæ tumoris causa sit,
 & divisionis. Ἀνομοίων αἰτία. *Simplicia dicuntur.* Ὅγκος αἰ-
 τία, ἐν αἰαίς statim γενέσθαι. *Ἰσχυρ. Αποηγμῆς.* Δύο γὰρ, καὶ δύο,
 ἴσα τὰς δυνάμεις ὅθεν ἴσην αἰσθάνονται ἐκάλουν. Duo enim, & duo,
 idem valent, quod bis duo, unde & eum (binarium) Ἀ-
 qualem cognomento dicebant. Ἀνισος, Ἑλλειψις, & Πλεον-
 ασμός. *Αποηγμῆς.* Οἱ παλαιοὶ Ἀνισοὶ τὴν δυνάμιν ἐκάλουν, καὶ
 Ἑλλειψιν, καὶ Πλεονασμόν, καὶ τὴν τῶν ἑλλείψεων. Vetères bina-
 rium vocabant Inæqualem, & Defectum, & Abundan-
 tiam, secundum materię notionem. *Εἰραυλλό ποστ.* Ἑλλει-
 ψις δὲ, καὶ Πλεονασμός λεγεται, καὶ ὁ ἵσος ἢ καὶ ἀόριστος δυνάμιν
 ὁμωνύμως ταύτην καλεῖται, διχαίρησεν τὸ μορφήν, & εἶδος, καὶ ὅρισμὸν
 πρὸς ἐπερίθεον, ὅσον ἐφ' ἑαυτῇ. ὅθεν τὸ διοριστικὸν καὶ ἀδιοριστικὸν
 ὡς

ὑπὸ λόγῳ, καὶ τέχνῃ. *sed corruptum in fine locum hunc in modum interrompo, & emendo.* ὅσων ἐφ' ἑαυτῷ οἶόν τι διοριδιῶται. Defectus verò, & Abundantia dicitur, & Materia; quam & indefinitum binarium eodem cum ipso nomine vocant: quia formâ, & specie, & definitione aliquâ privata sit; quantum quidem in seipso explicari, atque definiri, poterat. Ἀρχιμάσις, Ἀόρις, Ἀπειρον. Idem Ἀπονημῖς, verum iterum corrigendus. Ἡ δὲ αὖτε φαίνεται Ἀσχημάσις, εἴπερ ὑπὸ μὲν ξιγῶναι, καὶ ξιάδ' ἐστὶν, τὰ ἐπ' Ἀπειρον πολὺ γῶνα ἐισργεῖται περιχειρεῖται. ἐν δὲ μονάδ' ἐστὶν, παύει δ' ὁμῆ καὶ δυνάμει ἐπαρχεῖται, ὑπὸ δὲ δύο ὄντως ἀδιδῶν ποτὶ, εἴ τι γινώσκῃ, ἀθύραται συνίσταται χῆμα. καὶ μόνον ἀεὶ αὐτὸ τὸ ἀόρις, καὶ ἀσχημάσις, ἐπὶ δὲ καὶ τὸ ἀπειρον, φαίνεται. *Neque verba hic duntaxat laborabant, sed & tota interpretatio; quæ nunc omnia satis recta. Quod ad vocem Ἀόρις attinet, eò & Plutarchi locus referendus, De placitis philos. lib. I. cap. IIII.* Διὰ τὸτο ἐν νῦν ἡ μονάς, ὡς ταῦτα καὶ μὲν. καὶ ἡ δὲ αὖτε δὲ, ἡ ἀόρις, ἡ ἀσχημάσις, εἰκότως παύεται γὰρ ἀπὸ διζῆς, καὶ παύεται πᾶσις ἀσχημάσις, πᾶσις δὲ καὶ πᾶσις συλλογισμός, ἐν πῶν ὁμολογούμενων τὸ ἀμφοτερότερον συνάγει, καὶ πᾶσις ἀποδείκνυται ἑπὶ, ὡς ἡ ἀσχημάσις κατὰ λήξιν ἔστι. Ideo igitur mens est unitas, quâ hæc intelligimus. binarius verò, qui indefinitus, est scientia: idque meritis. omnis enim demonstratio, ac scientiæ omnis fides, tum & ratiocinatio universa, controversum ex confessis quibusdā colligit, alterumque sine negotio demonstrat, quorum comprehensio est scientia. *Ex Plutarchi, De Animâ, lib. I.* Ἀόρις δὲ αὖτε ἐστὶν ἀνάλω. Δυναμὶς δὲ, ὅτι μὲν καὶ, καὶ πᾶσις ἡ δὲ ποιητικὴ. ἀόρις δὲ, ὅτι μὴ εἶχεν οὐκ οἶον ὅσον, ἀλλὰ πᾶσις τὸ ἐνδὲ αὐτῇ ὁ δὲ πᾶσις εἰς αὐτὴν ἔρχεται. Indefinitum binarium appellant. Binarium idcirco; quia iam & dividi possit, & multitudinem efficere; indefinitum, quod terminum proprium non habeat, sed ab unitate terminum

uniuscuiusque speciei accipiat. *Diogenes Laërtius, in Pythagoræ, lib. VII. I.* Εἴς δὲ τὴν μονάδα, ἀβέλυσον δυάδα, ὡς ἀνὴρ ὕλην τῇ μονάδι, αἰτίῳ ὄντι, ὑποσυνῶν. Ex unitate verò indefinitum binarium, ceu materiam unitati, causæ existenti, subiecit. *Meminitque & Simplicius, in citatis statim verbis.* Εἰς αὐτῶν. *Anonymus.* Η' δυάς καὶ Ε' ρατώ, φαπ, καλεῖ. ἢ γὰρ τὴν μονάδα, ὡς ἐδύς, πρὸς ὅσον δὲ ἔρχεται ὁπωπιωδῆν, τὰ λοιπὰ ὑποπερίσματα γηρά. Binarius, inquit, etiam Erato vocatur: etenim cum unitatis, ceu speciei, accessum propter amorem attraxerit, reliquos effectus generat. *Τλημοσύνη, Anonymus.* Ὅτι ἀρα ὑπέμεινε τὴν χωρισμὸν ὁρώτη, (ἐκλήθη) ἢ Τλημοσύνη. Quod prima separationem sustinuerit, (vocatur) etiam Tolerantia. *Δυάμυς. Arnobius lib. I. I.* Quadragenarium istum ad te voca, & ex eo percontare, non abstrusum aliquid, non involutum, non de triangulis, non de quadratis, quid sit dibus; aut dynamis, selqui octavus, aut selquitertius numerus: sed quod in medio situm est, bis bina, bis terna, quam efficiant summulam, quærito. *Ergo Δυάμυς est numeri binarj appellatio mystica Pythagoreorum, uti Photius ex Nicomacho nos hæc docet: itaque minime posthac dubitari potest, quonam modo sit intelligendus iste Arnobii locus. Ante hos triginta annos cum criticum Arnobianum primum ederem, traxi ad numerum quaternarium; quia Hierocles dicat: Τῆς δὲ δεκάδος δυάμυς ἢ τετράς. Denarii verò numeri potentia est quaternarius. Et Martianus Capella, lib. II. Quaternarius suis partibus complet Decadis potestatem. Quibus addere licet ista Nicephori, ad Greg. Nazianzenis Orat. XLIV. Τὸν Πυθαγόραν εἶπε τὸν τετρακτὺν θιάσαντις ὧμιον, ὡς ὧσθ' ὄντα τέτοις τὸν ἀπὸ ῥῆτον αὐτῆς, καὶ μυστικῶν, δυνάμιν.* Pythagoram, propter quaternarium divinis honoribus afficientes, iurabant: ut qui ipsis vim arcanam illius numeri, mysticamque tradidisset. *Et hæc Plotarchi,*

De

De placitis philos. lib. I. cap. III. Καὶ ἡ δὲ δίκη πάλιν φασὶν, ἡ δυνάμις ὅσῃ ἐν τοῖς τέσσαροι, καὶ τῇ τετραδῇ. Actursum denarii vim esse ait in quaternario. Sed inanum mihi opera ea fuit: liquet enim ex Nicomacho, esse mysticum numeri binarii nomen. quoniam sanè aliàs Δύναμις etiam appellabatur numerus quadratus. Diophantus, *Arithm. lib. I. Defin. II.* Καλεῖται ἐν ὁ μὲν τετραγώνος (ἀριθμὸς) δυνάμις. Appellabatur igitur (numerus) quadratus quidem, Potentia. *Hero Alexandrinus.* Αὐτὸς δὲ ἀριθμὸς, καλεῖται πλάσι τῷ τετραγώνῳ ὁ δὲ τετραγώνος, δύναμις. Ipse numerus, vocatur latus quadrati; quadratus verò, Potentia. Porro numerus hic binarius etiam Δίκη dicebatur. *Anonymus.* Ἀπὸ δὲ τῆς εἰς δύο τομῆς, Δίκη. A sectione verò in duo, Iustitia. *Martianus Capella, lib. VII.* In bonis verò eadem (dyas est) Iustitia: quod duobus æquis gaudeat pariter ponderatis. Etiam Ἰσσις, Φύσις, Ρῆα, Διομήκτης, quæ *Anonymus* quoque tradit. Est ὁ Ἀρτεμις. *Plutarchus de Iside.* Δοκὰ δὲ ἐγὼ καὶ τὴν μονάδα τὰς ἀνδράς (τὰς Πυθαγορείκας) ὀνομάζω Ἀπόλλωνα καὶ δύαδα τὴν Ἀρτέμιον. Ego verò censeo viros (Pythagoricos) unitatem appellare Apollinem: binarium autem numerum, Dianam. Et hoc respexit *Porphyrus, De Abst. lib. I.* Πυθαγόρειοι πρὸς τὰς ἀριθμὰς καὶ τὰς γραμμάς, συνδράζοντες, ὅπου τέτταρ τὸ πλεον τοῖς θεοῖς ἀπέρχοντο. Ἡ μὲν γὰρ πᾶσα ἀριθμὸν, Ἀθηνᾶν καλεῖται: τὸν δὲ πᾶσα, Ἀρτέμιον. Pythagorei circa numeros, & lineas, studiosi, ex his plerunque diis primitias libabant. hunc quidem numerum, Minervam vocantes: illum autem, Dianam. Et *Anonymus, in fine capituli, De Dyade.* Καὶ τῇ συλλυγῇ δὲ φασὶν ἐφαρμόζω τὸ δυὰς ὄνομα ὅτι καὶ πλείονας δύοσδε ἐκ πάντων ἡν' ἀπλανᾶς δέχεται, καὶ ὅτι ἐδιδάσθη, καὶ ἐδιδόχθη. ἢ ἡμῖτοςμος γδ', καὶ διχότοςμος, λίγος. Et luna (quæ eadem est ac Diana) aiunt convenire binarii nomen, quod plures occasus ex omnibus fixis excipiat: tum quod duplex sit,

ac bifariam secta. Dimidiata enim, & in duas partes divisa, dicitur. *Cetera, quæ Photius nobis representat, alibi non me-
mini mihi observata: sed eorum loco ista.* Ορμη, Δόξα, Κίνησις,
Γένεσις, Μεταβολή, Διαίρεσις, Μῆκος, Αὔξησις, Σύνθεσις, Κοινωνία.
Ανομημις. Ἐκάλειν ἔορμα. Ἐδόξαν δὲ ἀνόμαζον, ὅτι τὸ
ἀληθές, καὶ τὸ ψεύδους, ἐν δόξει. ἀνόμαζον τὰ αὐτῶν Κίνησιν, Γέ-
σιν, Μεταβολήν, Διαίρεσιν, Μῆκος, Αὔξησιν, Σύνθεσιν, Κοινωνίαν.
Vocabant etiam Impetum; item Opinionem, quod opi-
nioni insit verum, ac falsum. tum & Motum, Generatio-
nem, Mutationem, Divisionem, Longitudinem, Aug-
mentum, Compositionem, Communionem. *Ex his
Δόξα memoratur Alexandro Aphrodisæo in Metaph. lib. I.* Quem
ordinem dualitatem habere rebantur, hunc Opinionem
in mundo obtinere confirmabant. *Philoponus, ibidem.*
Dualitas, Opinio est apud ipsos (Pythagoreos.) inclinatur
enim in opinando in duo opinatur. *Hinc intelligendus Ari-
stoteles, maiorum Metaph. cap. VII.* Ἐπὶ δὲ πῶς δεῖ λαβεῖν, αἵ-
τια μὲν ἔστι τὰ τῶ ἀριθμῷ πάθη, ἔστι τιν ἀριθμοὶ, ὧν καὶ τὸν ἑα-
νὸν ὄντων, καὶ γιγνομένων, καὶ ἐξ ἀρχῆς, ἔστιν ἀριθμοὶ δὲ ἄλλων
μηδὲνα ἔστι. Ὁ δὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξ ἑ σωθέντων ὁ κόσμος; ὅτι
ᾧ ἐν τῷ δὲ μὲν τῶ μέρει Δόξα καὶ Καλὸς αὐτοῖς ἦ; μικρόν δὲ
ἀνωθεν ἢ κάτωθεν Ἀδικία, ἔστι Διακρίσις, ἢ Μίξις, ἀποδύξιν δὲ
λέγουσιν, ὅτι τέτων μὲν ἐν ἑκάστῳ ἀριθμὸς ὅστις, ἔστι. Præterea
quonam pacto sumere oportet, numeri quidem affectus,
ac numerum, causas eorum esse, quæ à principio, & nunc,
in cœlo sunt, atque fiunt; numerum autem nullum aliud
esse, præter hunc ex quo mundus est constitutus? quando
hac quidem in parte is illis est Opinio, & Oportunitas;
parum autem supra aut infra, Iniustitia, Dijudicatio, Mix-
tioque: idque eo demonstrent, quod eorum unumquod-
que numerus sit, &c. *Et huc etiam verba Martiani Capelle
referenda, ubi de Dyade illi sermo est, lib. VII.* Et est Opinabilis
corpo-

corporatio, motusque primi probamentum. *Simplicius ad ternarium refert in Commentario, ad primum De Anima.* Τὸ δὲ Δόξαν, εἰς τὴν ἑνάδα· ὅθεν τὸ τὴν δύναμιν αὐτῆς μὴ ἔχει τὸ αὐτὸ αἰεὶ, ἀλλὰ τότε μὲν ἔχει τὸ ἀληθές, τότε δὲ ἔχει τὸ ψεύδος κλίνου. At Opinionem in ternarium: quod viseius non in idem semper vergat, sed interdum in veritatem, interdum vero in Mendacium. *Idem Philoponus, ibidem.* Τριὰς μὲν ἡ Δόξα, ὅθεν τὸ ὁρμαῖν μὲν ὑπὸ τοῦ, μὴ ἀριστῶνως δὲ ἔχει πέρεραδ. ἀλλ' ἡ ᾧδῃ, ἡ ᾧδῃ. Ternarius quidem est Opinio, quod cum impetu alicunde ruat, sed non terminatè ad aliquid feratur: & modo huc, modo illuc. *Ita facit & Plutarchus, De plac. Philosoph. lib. 1. cap. 111.* Κίνησις & Γένεσις, postea iterum ab Anonymo memorantur. Tam mentio quoque utriusque est apud Martianum; ac illius quidem, in citatis statim verbis: Motusque primi probamentum: huius verò isto loco. Quæ dyas, quod sit prima procreatio, à nonnullis Genesis dicta. *Ac Κίνησις, quidem, etiam ab Alexandro Aphrodisæo, Metaph. lib. 1.* Duo autem vocabant Opinionem; quia in utramque partem flecti potest: Motum item, & Impositionem. Διαιρέσις. *Malim Διαιρέσις, Diuicatio: uti habet Aristoteles, in citatis statim verbis.* Μῆκος. Huc pertinent, quæ postea idem Anonymus dicit. Δύναται δὲ καὶ ἀπείρου παρεκτείνῃ λέγεσθαι, ὅτι μήκους ὡρῶν ἐμφασίς ἐν δυάδι, ὡς ὑπὸ σημείῳ ὁ μονάδος. Poteest verò etiam prompta ad infinitum exhibendum dici, quia primum longitudinis simulacrum est in binario, veluti à notà unitatis. *Et ista Sexti Empirici, adversus Mathematicos. lib. 1v.* Ἡ δὲ δυάς, μήκους ἐστὶ ἀπεργαστική. καθάπερ γὰρ ἔστι τῶν γραμμερικῶν ἀρχῶν ὑπεδέξαμεθα ὡρῶν, τίς ἐστι ἡ στιγμή· εἴτα μοι αὐτῶν ἡ γραμμὴ, μῆκος ἀπλατὲς τυγχάνουσα· τὸν αὐτὸν ἔχουσα & ἔστι τὴν πλεονέκτην, ἢ μὲν μορᾶς τὸν τὴν στιγμής ἐπέχῃ λόγον· ἢ δὲ δυάς, τὸν τὴν γραμμῆς, καὶ τὴν μήκους. Binaris autem est efficiens longitudo. Quomodo autem in principiis geometricis

metricis ostendimus, primum, quis sit punctus: deinde post eum linea, quæ est longitudo expers latitudinis: eodem modo etiam in præsentia unitas quidem habet rationem puncti; binarius autem, lineæ & longitudinis. Dicebant autem Pythagorici non Μῆκος simpliciter, sed Πρῶτον Μῆκος. Simplicius, Commentario primo, De Anima. Καὶ ἐκάλεον, (οἱ Πυθαγόρειοι,) ὧς· ἐκ τῆς ὕπ' Α' εἰσοτέλης λεγομένης τακτικῆς, ἢ Δυσάδα Πρῶτον Μῆκος. ἢ γὰρ ἀπλῶς, Μῆκος, ἀλλὰ τὸ Πρῶτον· ὥτα τὸ αἰτιον σημαίνωται. Ac vocabant (Pythagorei,) ut ex iis, quæ sunt dicta ab Aristotele, conicere licet, binarium numerum Primam Longitudinem. neque enim simpliciter, Longitudinem: sed Primam. uti causam indicarent. Themistius, ibidem. Εἴπω δὲ γὰρ ἐν ταῖς κοινταῖς κόσμος δ' εἰς πάντας τὰς ἀρχὰς παρεμβαίνει τῇ αἰδιότητι· ὁ δὲ αἰδιότης ἐκ μήκους ἦδη, καὶ πλάτους, ὁ βάρους· τὸ μὲν μήκος ἰδίαν εἶναι ἔστι, ἢ πρῶτον ἀπαφήναντο δύαδα. διὰ τὸ γένος, ἐφ' ἐν τὸ μῆκος. Siquidem in intelligibili mundo oportet omnino spectare principia sensilis, ac sensilis mundus ex longitudine, latitudine, & profunditate constat: primam longitudinis ideam statuerunt binarium. nam longitudo est ab uno ad unum. Κοινωνία. *Martianus Capella, libro citato.* Eademque Societas: quod vinculum, quæ media connectantur, habeatur utrinque commune. Δύη, ὁ Ὑπομονή. *Anonymus.* Οἱ δ' ἀεὶ ὑπέμεινε τὸν χωρισμὸν ὁρωτίσει, (ἐκλήθη) Δύη, καὶ Ὑπομονή. Quod prima separationem sustinuerit, (vocata est) Infortunium, & Tolerantia. Et hæc sunt, quæ præter Photium, aut Nicomachum, *Anonymus* suppeditebat: nunc, quæ restant apud alios *Au-ctiores*, veluti sparsa, colligamus. Etiam Εἰς dicebatur. *Plutarchus, lib. De Is. & Osir.* Οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ ἀεθλιας, καὶ χήματα, διῶν ἐκόσμησαν θεωρητοίαις· τὸ μὲν γὰρ ἰσοπλάθειν τελευτων, ἐκάλεον Α' θλυπὴ κορυφαγυῖη, καὶ Τελευθυσια. τὸ δ' ἐν, Α' πῶλλον. Εἰς δὲ, ἢ δύαδα. Pythagorei cum numeros,

tum

tum figuras, Deorum appellationibus ornabant. itaque æquilaterum triangulum vocabant Minervam è vertice natam, & Tritogeniam; unum verò, Apollinem: at binarium, Contentionem. *Martianus*. Discordiam *veritit*, loco *citato*. Eadem (dicitur) Discordia; ex qua adversa oriantur: utpote quæ prima potuerit ab adhærente separari. *Item* Ε'πίδοσις. *Hesychius*. Ε'πίδοσις, ὁ τῷ δύο ἀριθμῶς, ὡς τοῖς Πυθαγορείοις. Impositio, numerus binarius, apud Pythagoricos. *Neque causa est, quare id mutatum velint viri docti, & Ε'πίδοσις* rescribant. *Alexander Aphrodisæus, in Metaph. lib. 1.* Duo autem vocabant Opinionem; quia in utramque partem flecti potest: Motum item, & Impositionem. *Etiam* Η'εα, & Γάμος. *Eulogius in Som. Scip. ubi de Dyade agit.* Primumque Connubium poëtæ fabulosè dixerunt sororis, & coniugis: quod videlicet unius generis numero coëunte copuletur. & Iunonem vocant, uni scilicet Iovi accessione alterius inhærentem. *Martianus eadem in hunc modum protulit.* Quod autem inter eam, ac monadem, prima coniunctio est, consortiumque consimile, Iuno perhibetur, vel coniux, vel germana præcedentis. *Et postea, ubi de numero octonario.* Octonarius numerus primus cubus est, & perfectus, Vulcano dicatus; nam ex primo motu, id est dyade, quæ Iuno est, constat. *Certè ad Γάμος appellationem pertinent etiam ista Procli, ad Hesiodi Dies.* Τὼ δὲ τετάρτῳ τῇ γαμικῷ, εἰκότας, ὡς πρῶτῳ, καὶ καὶ σωθῆσιν, καὶ καὶ πολλαπλασιασµῶν, ἐν δ' ἑνὶ γονίμῳ θνητῶν δυνάδεσσι, ἥς τὸν γάμον ἱερὸν τῇ φαιμέν. Quartum verò diem esse nuptialem, meritò, ut primum, tam secundum compositionem, quam secundum multiplicationem, natum è foecundo binario, cui sacrum esse connubium dicimus. *Quamquam Γάμος etiam ternarius numerus, & senarius, appellantur: uti suis locis dicam.* *Ψυχ. Philoponus, in Metaph. lib. 1.*

E

Pytha-

Pythagorei quidem volunt sapientiam suam cerdonibus occultam facere. Symbolicè tradiderunt disciplinas: dicebant ergo unitatem mentem: dualitatem, animam: illud quidem, ob impartibilitatem: hoc verò, ob motum hinc inde. *Et postea.* Dicebant (Pythagorei) unitatem, mentem, quia impartibilis: dualitatem autem, animam: ut unde, & quò, motus. *Pachymerius quoque videndus, eo loco.* Ἐπεὶ ἡμῶν. *Plutarchus, De plac. philos. lib. I. cap. III.* Νῦν μὲν οὖν, (καὶ τὰς Πυθαγορικὰς,) ἡ μονὰς ἐστὶν ὁ γινώσκων κατὰ μονάδα θεωρεῖται. καὶ ἡ δυὰς δὲ, ἡ ἀόριστος, ἡ ἐπιστήμη· εἰκότως, πᾶσα γὰρ ἀπὸ διζέξεως, καὶ πᾶσα πίσις ἐπιστήμη; τοῦτο δὲ καὶ πᾶς συλλογισμὸς, ἐκ πῶν ὁμολογούμενων τὸ ἀμφισβητούμενον συναγαγεῖν, καὶ ῥαδίως ἀποδείκνυται ἕτερον, ὅτι ἡ ἐπιστήμη κατὰληλὴς ἐστὶ. Mens quidem igitur (secundum Pythagoricos,) est unitas: quippe quæ in unitate spectatur. binarius verò, qui indefinitus, est scientia: idque meritò. Omnis enim demonstratio, ac scientiæ omnis fides, tum & ratiocinatio universa, controversum ex confessis quibusdam colligit, alterumque: facillè demonstrat. quorum comprehensio, est scientia. *Aristoteles, De Anima, lib. I. cap. II.* Ἐπὶ δὲ καὶ ἀλλως, νῦν μὲν, τὸ ἐν ἐπιστήμῳ δὲ, τὰ δύο. Tum verò etiam aliàs, mentem quidem, unum: scientiam verò, duo. *Vbi videndi Simplicius, & Philoponus. Denique Maia; Vnde Maiaδης, quaternarius. Photius, in Excerptis à Nicomacho: ubi de nominibus agit quaternarii. Maiaδης ὁ γὰρ Μαίας υἱός, ἢ Δυάδος, ἢ Τετρὰδος.* Maia-des: quippe Maia, sive numeri binarii, filius est quaternarius. *Vim etiam huius numeri quandam esse putabant, ad cohibendos scorpionum ictus. Plinius lib. XXVIII. cap. II.* Attalus affirmat, scorpione viso, si quis dicat D V O, cohiberi, nec vibrare ictus.

G A P. V.

Ternarius sanctus, & supra alios omnes numeros, censebatur. Primus perfectus: idque quare, & quo modo controversijs dirimendis maximè aptus: & in sacris usitatus. Iamblichi locus correctus. Secundum tria sacra item fieri solita, ex oraculorum jussu, atque legum. Mortuorum quoque nomina ter vocari consuevisse: tum ternarij quoque usus in deprecatione, & sarunculorum, ac lippitudinis curatione: ac trifariam omnia item distributa, idque, uti volunt, à Zoroastre. Anonymus emendatus. Nomina ejus; Κροτία. Λατό. Α'μαλθίας πύρας. Ο'ρίαν. Θέτις. Α'ρμονία. Ε'κάτη. Ε'ρνα. Χαετία. Πολύμνη. Α'ΐδας. Λοξία. Α'ρχτΘ. Ε'λεξ. Δαμα-
 τέρμη. Διοσκοεία. Μήτις. Τειδύμη. Τείτων. ΘαλασσῦχΘ. Τειργήνηα. Opus aliquod Democriti ita etiam inscriptum. Α'χειλῶΘ. Ναίτις. Α'γυσιζα. Κερήτις. Κερατις. Συμβλώια. Τάμος. Γοργονία. Φοχία. Τρίσημος. Λύδος. Anonymus iteram correctus. Φιλία. Εἰρήνη. Ο'μόρμια. Δίκη. Εὐβουλα. Φερόσης. Anonymus tertium correctus. Εὐσέβεια. Πρώτη πλατΘ.

Numerus ternarius sanctus esse censebatur. Marbodius de Gemmis, sive est *Emilius Macer*, lib. x.

Hæc tribus, ut multum, dandum censemus amicis:

Qui numerus facer est ---

Aique supra alios omnes censebatur. Ausonius, in Grypho ternarij.

Tet, bibe, tris numeros super omnia ---

Primus perfectus habebatur. Pollux, lib. vi. cap. II. Θ' δ' τετ-
 ρΘ (κεατήρ,) Διός ΣωτήρΘ Τελετη δεικν) πᾶ τετρα ποδτΘ
 τετΘ αειδμς. Tertius vero (καατ,) Iovis Servatoris
 Perfecti: quia & ternarius numerus primus perfectus. *Ac*
Perfectum quidem, etiam Phrynus docuit, ubi de Musis: Τρεῖς ἰδὺ,
ἥα τῶ ὀρεγερμυδῶν δ' τεττδΘ πλειόσηται. Tres quidem

E 2

ob com-

ob commemoratam antea ternarii perfectionem. *As-
sonius in Grypho Ternarii, Idyll. xi.*

Tris coit in partes numerus perfectus. ---

*Plutarchus rationem reddit, quod principium, medium & finem
habeat: Symposiac lib. ix Quaest. i ii. Καὶ μὴν ὁ πάντων ἀριθμὸν
πρῶτον τέλει, ἢ μὲν τελεῖς ὡς ἀρχὴν, καὶ μέσον ἔχουσα, καὶ τέ-
λος. Et omnium numerorum primus perfectus, est qui-
dem ternarius; ut qui habeat principium, medium, & fi-
nem. Aristoteles, de Caelo, lib. i. cap. i. Παρὰ ταῦτα ἐκ ἑσπ' ἄλλο
μέγαθος, διὰ τὸ τὰ τελεῖα πάντα εἶναι, καὶ τὸ τρις πάντα. καθάπερ
γὰρ φασι καὶ οἱ Πυθαγόρειοι, τὸ πᾶν, καὶ τὰ πάντα, τρισὶν ὄρεται.
Τελούτη γὰρ, καὶ ἀρχή, καὶ ἀριθμὸν ἔχει καὶ τὸ παντός. Præter hæc
non est alia magnitudo, quod tria sint omnia; & ter, unde-
quaque. quemadmodum etiam Pythagorici dicunt: omne,
& omnia, tribus determinata sunt. finis enim, medium,
& principium, cum numerum habent, qui est omnis.
Martianus Capella. Trías verò, princeps imparium nume-
rus perfectusque censendus. Nam prior initium, medium,
finemque sortitur: & centrum medietatis ad initium, fi-
nemque; interstitiorum æqualitate componit. Hæc perti-
net & Malchi locus, qui Porphyrius postea nomine notiori appella-
tus, libro De vita Pythagoræ. Πάλιν γὰρ ἐστὶ π ἐν τῇ φύσει τοῦ
παραγμᾶτος, ἔχει ἀρχὴν, καὶ μέσον, καὶ τελούτην καὶ τὰ τριεῖς
εἶδους, ἑπὶ τὰ τρία φύσεις, καὶ τρία ἀριθμοὶ κατηγοροῦνται. Rursus e-
nim est aliquid in natura rerum, habens principium, me-
dium, finem. ac, quæ sunt eius speciei, aut naturæ, ea nu-
merum ternarium dicebant. Videndus etiam Chalcidius, in
Timæum. Et hunc numerum eapropter controversiis dirimendis
maximè idoneum existimabant. Dionysius Halicarnassensis, Anti-
quit. Rom. lib. i ii. ubi de confectū agit triumphū Curiatorū cum Hora-
tiis. Τρεῖς δὲ αἰσθρας ἐπαίχεταις ἀφ' ἐκατέρας πόλεως σιωπῆς ἐλάδον
ἐπὶ τοῦ ἀπάντων ὄψιν. Ἀλβανῶν τε καὶ Ρωμαίων διαγωνίσταδες.
ἐπὶ τῇ*

ὅππῃ δ' εἶδαται γὰρ εἶναι τὸν δὲ τὸν ἀριθμὸν εἰς πᾶσαν ἀμφισβήτη-
 μιν ὡς ἀνάγκη τοῦ ὁρίεσθαι ἀρχὴν τε, καὶ μέσην, καὶ τέλος, ἔ-
 χοντα ἐν αὐτῷ. Auctori vero erat, ut terni ex utraque urbe
 viri selecti, ante omnium oculos, Albanorum pariter &
 Romanorum, decertarent. etenim idoneum maximè
 hunc numerum esse, ad negotium controversum quale-
 cunque dirimendum: quippe qui principium, medium,
 atque finem, in se contineat. *In sacris quoque numerus iste*
usitatus. Itaque ter libabant, ter sacra item faciebant. Nicoma-
chius, in Eclogis τῶν διολογιζομένων ἀριθμητικῶν, apud Anony-
μου. Τρις δὲ καὶ ἀνέδυσαν, καὶ τρις ὅρκισαν, οἱ τελειοθελῶσαι τὰς
 ἑαυτῶν διχαῖς αἰτοῦντες ὡς δὲ θεῷ. Ter verò etiam libant, &
 ter sacrificant, qui preces suas perfici à Deo petunt. *Anato-*
lius. Εὐχαί, καὶ ἀπονείαι, τρις γίνονται. Vota & libationes,
 ter fiunt. *Marianus Capella.* Preces tertid, ac libamina,
 repetuntur. *Aristoteles, De Cælo, lib. 1. cap. 1. ubi de ternario*
numero ei sermo. Διὸς ὡς δὲ τὸ φύσει εἰληφότος ὡς ἀπὸ νόμου
 ἐκείνης, καὶ ὡς τὰς ἀγιστείας τῶν θεῶν χροῦμαθ' ἀριθμῷ
 τέτρω. Quapropter tanquam acceptis à naturâ eius legibus,
 ad Deo sacra hoc numero utimur. *Corruptus est hac in re*
Iamblichus locus, De vitâ Pythagoræ, lib. 1. cap. xxvi h. Λέγειν
 δὲ αὐτὸν, ὡς ἀνέδυσαν τὰς ἀνθρώπων, ὃ μὲν ἀπὸ τοῦ τὸν Ἀπόλλω-
 να ἐκ τῆς τρίποδος, διὰ τὸ κατὰ τὰς τριάδας ὡς ὅσον φησὶ τὸν ἀριθμὸν.
 Legendum arbitror. Λέγειν δὲ αὐτὸν τρις ἀνέδυσαν τὰς ἀνθρώπων. Di-
 cere verò ipsum, ter libare homines, & oracula Apollinem
 reddere, ex tripode, quod in ternario primum numerum
 ostenderit. *Quin secundum tria etiam legibus, oraculisque, sa-*
cra facere inbebantur: nempe stato anni tempore, mense, ac die.
Geminus, in Introduc. in Phenomena. Τὸ γὰρ ὑπὸ τὸ νόμον, καὶ
 τῶν χροσίων, ὡς ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν, τὸ θύειν κατὰ τρία ἢ θοῦν, τὸ κα-
 τὰ μῆνας, ἡμέρας, ἡμέρας, ἐν αὐτῷ, τὸ δὲ λαβεῖν ἀπάντες οἱ Ἕλληες τῶν
 τὰς μὲν ἐν αὐτῷ συμφωνῶς ὅθεν τῶν ἡμερῶν, τὰς δὲ ἡμέρας, καὶ τὰς

μῆνας σελήην. ἔστι δὲ, τὸ μὲν κατὰ ἥλιον ἀγεῖν τὰς ἐνιαυτῶν, τὸ δὲ τὰς αὐτὰς ὥρας τὰ ἐνιαυτῶν τὰς αὐτὰς θυσίας ταῖς θεοῖς ὑπιπλ. εἰδῶ. καὶ τὴν μὲν ἱερὴν θυσίαν, ὅτ' παντὸς κατὰ τὸ ἱερ. σιωπλεῖδῶ. ἔδ' ὑπερβύ, κατὰ τὸ θεῶν ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς καιρὸς τὰς αὐτὰς θυσίας πίπτειν. τὸτο γὰρ ὑπέλαβον περσ. πῆς, καὶ περσ. μῆνον εἶναι τοῖς θεοῖς. Quod enim à legibus, & oraculis, præcipiebatur, ut sacrificarent secundum tria, nempe, secundum mensis, dies, annos, sic distinctè illud Græci universi faciebant, ut cum sole congruenter annos agerent, dies, & menses, cum lunâ. Est verò, secundum solem annos agere, circa eadem anni tempora diis eadem sacra facere. ac verum quidem sacrificium, semper verè, æstivum, æstate: reliqua, pariter statò tempore celebrare. Hoc enim acceptum, & gratum diis esse existimabant. Ter quoque sortes, quas consulebant, tollere solebant. Tibullus, lib. 1. eleg. III.

Illa sacras pueri fortes ter sustulit. ---

Mortuorum quoque nomina ter vocare, moris erat. Anonymus. Αὐτὸ ὡς τὰς τῶν νεκρῶν αἰακλήσας τρεῖς εἰθίστα μὲν ποιεῖδῶ. Quocirca & mortuos ter vocare consuevimus. Didymus, ad Odyss. IX. Ἀρχαῖον ἔθος, τῶν ἐπὶ ξένης ἀπολλυιδρύων τὰς Ψυχὰς αἰακαλεῖν, εἶδῶν τὰς ὡσεὶ ληθύνται, ἐπ' αὐτὰ πῶσι οἰκαδὲ. Vetus mos est, peregre mortuorum animas ter vocare superstites, cum domum abeant. Vide, quæ de more isto olim mihi adnotata in Spicilegio Theocritico, ad Idyll. XII. Sic aliquod mali, aut morbi, deprecantes, ter despuebant. Plinius, lib. XXVIII. cap. IV. Eadem ratione ternâ despucere deprecatione in omni medicinâ mos est, atque effectus adjuvare. Theocritus Idyll. VI.

Ὡς μὴ βασκανθῶ δὲ, εἰς ἐς εἰδῶν ἐπὶ μου χρόνον.

Ne verò fascinarer, ter in sinum meum despui.

Juvenalis, Sat. VII.

Tunc immensa cavi spirant miracula folles,
Conspuiturque sinus. ---

Vbi Interpres eius vetus. Propter fascinum verborum ter sibi in sinum spuunt, & videntur fascinum arcere. *Petronius Satyrico.* Mox turbatum sputo pulverem medio sustulit digito, frontemque repugnantis signavit. hoc peracto carmine, ter me iussit exspuere. *Tibullus, lib. 1. eleg. 11.*

Hæc mihi composuit cantus queis fallere posses :

Ter cane, ter dictis despue carminibus.

Furunculos quoque, cum inciperent, ter salivâ ieiunâ, præsignabant. Plinius, citato libro, item capite. Incipientes furunculos (mos est) ter præsignare ieiunâ salivâ. *Lippi etiam cum lavarent pedes, oculos, sumtâ eâ aquâ, ter tangebant. Plinius ibidem.* Oculorum vitia fieri negant : nec lippire eos, qui, cum pedes lavant, aquâ inde ter oculos tangerent. *Lucinam quæque parturientes ter invocabant. Horat. Carm. lib. 11. 1. Od. xxii.*

Quæ laborantes utero puellas

Ter vocata audis. ---

Et Græci multitudinem demonstrare cupientes, per ternarium isthuc numerum faciebant : dicentes, Τετράβλι, & talia multa. Anonymus. Καὶ εἰς πλῆθος ἱμφοῦσιν τῇ τετράδι χρώμεθα. Τρις μύριοι, λέγοντες, ἀπὲρ τῆς πολλοῦ καὶ πολλοί, καὶ, τετράβλι. Et, ad multitudinem repræsentandam, ternario utimur ; dicentes, ter decem millia, pro, admodum multi : item, ter felices. *Arethas in Apocalypsin, cap. xxiiii. Ο' τρία ἀριθμοὶ, ἀρχὴ πλῆθος ἐστίν, ὡς ἡ ἀριθμητικὴ βύληται μέθοδος.* Numerus ternarius, initiū est multitudinis, ut Arithmetica vult arguere. *Quin trifariam omnia esse distributa affirmabant, atque hinc dixisse Homerum : Τετράδ' αὖτ' αἶψα διδάσαι. Anonymus. Καὶ τὸ παρ' Ο' μήτρῳ διὰ τρεῖς καὶ τέτταρες Τετράδ' αὖτ' αἶψα διδάσαι.* Et illud apud Homerum aliquis istis aptet : Trifariam enim

enim

enim omnia sunt divisa. *Ita restituo: nam male hodie vulgatur διδάσκει. Vsurpavit hoc etiam Cydonius, lib. De contemnenda morte. Οὐκ ἐν τῷ δὴ τὸ λεγόμενον, Τερχθα πάντα διδάσαι, τερχῆσμεθα καὶ τὰς ἑθάριας κακίζοντας διπρέδης. Ut autem proverbio dicitur: Trifariam omnia divisa sunt: ita quoque qui mortem vituperant, trifariam divisos esse contingit. Maximus Tyrius, Dissert. xxiv. Πείθομαι γὰρ ὁ μήρω λείποντι.*

Τερχθα δὲ πάντα διδάσαι.

Homero enim assentior, dicenti:

Trifariam omnia divisa sunt.

Et Psellus, de Op. Dem. Ὁ καὶ μηδὲν ὁ ἑλληνικῆς ἐκ μυθολογίας ἀπολεπτόμενον καὶ τὸ,

Τερχθα διὰ πάντα διδάσαι. ---

Quod quidem nihil à Græca illa fabulatione differt,

Trifariam omnia divisa sunt. —

Refertur autem ad distributionem illam, quam Poëta factam esse fabulantur, inter Iovem, & Neptunum, ac Plutonem: de qua & Neptunus ipse ita loquitur, apud Homerum, Iliad. o.

Τρεῖς γὰρ τ' ἐν Κρόνῳ εἰμὼ ἀδελφοί, & τίς τινι Πείν'

Ζῶς, καὶ ἐγὼ, τρίτῳ δ' Ἀΐδης, ἐνέροισιν αἰνάσων.

Τερχθα διὰ πάντα διδάσαι, ἕκαστος δ' ἐμμορε πμῆς.

Tres enim ex Saturno sumus fratres, quos peperit Rheai Iupiter, & ego, tertius verò Pluto, inferis imperans:

Trifariam verò omnia divisa sunt, & unusquisque nature est honorem.

Meminis Apollodorus, Biblioth. lib. γ. Καὶ λαγχάνει Ζῶς μὲν καὶ ἐν ἐρεσὶ διωασίας Ποσειδῶν δὲ, καὶ ἐν θαλάσῃ. Πλάτων δὲ, τινὲς ἐν αἰθέρι. Ac forte accipit Iupiter quidem, cœli potestatem; Neptunus, maris: Pluto verò, inferorum. Occurris quoque cum apud Lactantium lib. i. cap. xi. tum alios plures. Alij hanc distributionem referunt ad auctorem Zoroastrem: qui prima
partē

parti Horomazen, media Mithram, ultima verò Arimanen præposuerit. Pletio in Scholiis ad Oracula Magica, ex Plutarcho illud tradit. Φησι δὲ ὡς Ζωροάστρου Πλάταρχος, ὡς τριχὴ τὰ ὄντα διόλοι καὶ τῇ μὲν πρῶτῃ αὐτῷ μοίρᾳ Ὡρομάζω ἐφιστά· τῇ δ' ἐσχάτῃ, Ἀριμάνω· Μίθρῳ δὲ τῇ μέσῃ. Refert autem de Zoroastre Plutarchus, quod res omnes, quæ existunt, tripliciter distribuerit; & primæ quidem parti illarum Horomazen præposuerit; ultimæ autem, Arimanen: mediæ, Mithram. Plutarchi locus, quem respexit, extat libro De Iside, & Osiride. De hoc numero, eiusque nominibus, ista nobis ex Nicomacho refert Photius. Ἡ δὲ τριάς, ἔστι μὲν πρῶτος ὡρεασὺς κατ' ἐνέργειαν, καὶ τέλειος πρῶτος καὶ μεσότης, καὶ ἀιολογία. τὴν τε δ' ἠμετέρας διώαμιν εἰς ἐνέργειαν, & ἐπέκτασιν, περὶ λαβεῖν ποιεῖ. ἀλλὰ καὶ περὶ τίσιν, καὶ κυρίως μονάδων σύστημα. εἴτα λοιπὸν ἐν τοῦτον αὐτοῖς πρὸς τὸ φυσιολογικὸν ἀφεται ὁ ἀριθμὸς. αἰτία τι γὰρ τῇ τριχῇ ὄχρεται, καὶ περὶ αὐτὴν τὴν ἀπειρίαν δ' ἐν ἀριθμῷ, καὶ ὁμοίον, & ταυτὸν, καὶ ὁμόλογον, καὶ ὁρίσμενον. ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα φορητὰ. τὰ δ' ἐχθροία. καὶ νῦν τίς ἡ εἶδος, καὶ ἀβελίας, καὶ συνίσταται καὶ τὰ γινώσκον ἀριθμὸς τὸ κυριώτατον, μεσοκῆς τε πάσης κυρία, καὶ σύστασις. καὶ γὰρ & γνωμετρίας δὲ μάλα καὶ καὶ μετὰ καὶ τῇ καὶ ἀνερομίας καὶ ἐρεπίων φύσιν τε καὶ γινώσκον αὐτὴ τὸ κράτος ἔχει, καὶ συνίχει, & εἰς ἐπίστασιν ἀγαί. καὶ ἡ ἀρετὴ δὲ πᾶσα ταύτης ἐξήπται, καὶ ἐκ ταύτης πρὸς αὐτὴν εἴτα λοιπὸν τὰ μυθώδη. ὄχρεται ταῦτα, αὐτοῖς ἡ τριάς, Κετρία, καὶ Λατῶ, καὶ Ἀμελθείας κίρας. Ὅφιοι δὲ αὐτῶν περὶ ὅλο· γῆσι, καὶ Θέτῃ, καὶ Ἀρμονίας, ἔκασται τε καὶ ἑρῶναι, καὶ Χαριτίαν & Μουσῶν Πολύμνειαν, Ἀΐδαν τε καὶ Λοξίαν· Ἀρκετον, ἑλκας, καὶ ποτὶ βυθὸν ἐδουομένην, Δαματράμην τε καὶ Διοσκορίαν, καὶ Μήτην, καὶ Τριθύμην, Τρίτωνα, Θαλασσοχρον, Τριτοχρονίαν, Ἀχελῶον, Νεάπην. καὶ Ἀγυιοπέζαν, Κερητίδα, Κερατίδα, Ἀρμονίαν, Συμφερίαν, Γάμιν, Γορζονίαν, Φορκίαν, Τρίσταμον, & Λύδιον. Ternarius verò primus omnium actu impar est, primusq; perfectus numerus, & medietas, & proportio: qui unitatis

F

vim

vim in actum, atq; exporrectionem procedere facit. Idem prima est omnium & quidem propria, unitatum coagmētatio. Hinc porro ad physiologiam numerum hunc traducunt, causa enim est rei tripliciter separabilis, & infinitatem numerorum definiens: simile quoque, & idem, & eiusdem proportionis, ac determinatum. Verum hæc nondum adeo stolidæ: quibus isthæc nequaquam similia. Mens quidem Ternarius est; & sapientiæ, atque intelligentiæ, causa: cognitio ad hæc, quæ numeri est pars maximè propria: Musicæ quoque universæ potestas, ac compositio: & verò Geometriæ vel maximè. Quin etiam hic rerum ad Astronomiam, sive ad cælestium naturam, ac scientiam, pertinentium vim omnem habet, ac continet, eamque ad substantiæ productionem impellit. Virtutes quoque omnes ab hoc numero dependent, atque ab eo proficiuntur. Deinceps, quæ ad fabulas spectant, refert. Hinc ternarius ipsis dicitur Saturnia, & Latona, Amaltheæ cornu. Ophiona item esse nugantur, ac Thetyn, & Harmoniam. Hecaten quoque, & Eranam, & Charitiam, & è Musis Polymniam, Plutonemque, & Loxiam. Vrsam præterea, & Helicen, eamque, quæ æquore non mergitur, Damatramen, Dioscoriam, Metin, Trigemina, Tritona, Maris præsidem, Tritogeniam, Acheloum, Naëtin, Agyiopezam, Curetidem, Cratæidem, Harmoniam, Symbeniam, Nuptias, Gorgoniam, Phorciam, Trisamum, & Lydium. *Vbi observa, Ἀρμονία, hic referri; minus rectè, ut existimo: ac posteriore loco inducendum esse censeam. Porro ex nominibus his tantum Ἀρμονία, & Γάμος, alibi, & apud nomen Anonymum, in Theologumenis suis Arithmeticus, memorantur: apud quem hæc quoque nomina, Φιλία, Εἰρήνη, & Ομόνοια, referuntur. ἐν γὰρ αὐτῇ, Φιλία, καὶ Εἰρήνη, καὶ μετὰ τὴν Ἀρμονίαν τε & Ομόνοιαν, μετὰ πόλιν. ἐν γὰρ αὐτῇ.*

ναστίων γδ, καὶ ἑχ' ὁμοίων, συνακτικὰ, καὶ ἐνωπικὰ, ταῦτα. διὸ καὶ
Γάμον αὐτῶν καλεῖσι. Præterea etiam Amicitiam, & Pacem;
adhæc & Harmoniam, & Concordiam, appellant. nam
contraria, ac non similia, colligunt, & uniunt. Vnde et-
iam Nuptias vocant. *Ita corrigo eum locum: nam non rectè ho-
die editur, καὶ Γαμόνα αὐτὴν καλεῖσι.* Quod ad Τριτογένεια, quod
Minerva cognomentum est, isthuc etiam referendum, quod Mi-
nerva, ut ternarium in numeris, sic in mense tertium diem dedica-
bant, quia eo nata esset. Isaacius Tzetzes, Comm. in Lycophre-
nem. Κατὰ Καλλιθέην τετὴν δὴ τῇ μὲν (ἢ Ἀ' θ' αὐτῆς) ἐξ ἡν-
θ' διδ' ὡς Ἀ' θ' ἀναλοῖς ἡ τετὴν ἡμέρ' Ἀ' θ' αὐτῆς. Vt Callisthenes
auctor est, tertio certè mensis die nata est Minerva: unde
etiam apud Atheniensis tertius dies est Minervæ consecra-
tus. *Ac sapè natam tertio die Minervam esse, tradit quoque
Etymologicὸς αὐτὸς, & Suidas: uterque, in Τριτογένεια. Erat &
Democriti Ἀβδηρίται οὖν quoddam, hunc in modum inscriptum:
Τριτογένεια, τοῦ το δὲ ὅτι, ὅτι τετὴν γένε' ὅτι αὐτῆς, & πάντα τὰ αὐ-
θ' ὡς αὐτῆς συνίχεται. Docet id Diogenes Laërtius, in Democrito, lib.
ix. & Suidas, in Τριτογένεια. Dicebatur adhuc etiam Δίκη, Plu-
tarchus, de Iside & Osiride. Οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ κλεινὰς, καὶ
ἀρίμους, διὸν ἐκόντας προσηγορίας. Τὸ μὲν γδ ἰσόπλευρον
τρίγωνον, ἐκάλεον Ἀ' θ' ἑμῶν κορυφαίῃ, καὶ τριτογένειαν. τὸ δὲ ἐπ',
Ἀ' πόλλων. Ἐξ αὐτῆς δὲ ἀνάστα, καὶ τὸ ἄλμα. Δίκην δὲ, τὴν τετάρτην.
Pythagorei verò eum ἑπταγώνιον, ἑπτὰ figuras, deorum
προσεύχοντο nominibus. Itaque ἑπταγώνιον τρίγωνον,
vocabant Minervam, ἑπταγένειαν, & Tritogeniam:
Unitatem verò, Apollinem: ἑνῆν, Contentionem,
& audaciam: ac ternarium, ἰσότητιαν. Ἰσότητιαν, ἢ
Φρόνησιν. Ἀνομήτιαν. Ἡ' Τετὰς ὀβελία καλεῖται, καὶ Φρόνησις,
οἷα τῶν αἰθέρων ταῖς παρῶντα διορθάντων, ταῖς μέλλοντα προ-
ερεθίσαν, καὶ ἐκ τῶν ἡδὴ γινούτων (ita rescribendum censeo, pro
γινάτων, quod vulgatum) λαμβανόντων πείσεων. Ternarius*

Prudentia vocatur, & Sapientia; quod homines nempe præsentia dirigant, futura prospiciant, & ex præteritis experientiam accipiant. *Etiā, Εὐσέβεια. Anonymus, ibidem.* Τὴν τριὰδα Εὐσέβειαν καλεῖσιν Ternarium vocant Pietatem. Denique ἡ Σωφροσύνη. *Anatolius.* Ἐγκασον δὲ αὐτῷ (τὴν τριὰδα) ἐν ἀρεταῖς Σωφροσύνη. Assimilant verò ipsi (ternarium) in virtutibus Temperantiæ. *Quò respicit Porphyrius, de Abstīn. lib. II.* Οἱ γοῦν Πυθαγόρειοι περὶ τὰς ἀειθρίας, ἃ τὰς γραμμάς, σφραδίζοντες, ὑπὸ τέλει τὸ πλεονεξίς τοῖς ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν, τὸν μὲν πνα ἀειθρίαν, Ἀθηνᾶν καλεῖντες· τὸν δὲ πνα, Ἀρτέμιον ὡς περ αὐτὸν ἄλλον, Ἀπόλλωνα. καὶ πάλιν, ἄλλον ἰδὲ, Δικαιοσύνην, ἄλλον δὲ Σωφροσύνην. Pythagorei itaque circa numeros, & literas, studiosi, ex his plerumque diis primitias libabant: hunc quidem numerum, Minervam vocantes; illum autem, Dianam: quemadmodum alium rursus, Apollinem. ac rursus, alium quidem, Iustitiam: alium verò, Temperantiam. *Et Πρῶτον πλάττω. Simplicius, de Anima. lib. I.* Καὶ ἐκάλεον (οἱ Πυθαγόρειοι) ὡς ἐκ τῆς ὕψ· Ἀριστοτέλης λέγουσιν περικλείουσαν, ἢ δυνάμιν, Πρῶτον Μῆκ· ἢ γὰρ ἀπὸ τῆς Μῆκος, ἀλλὰ τὸ Πρῶτον ἦν τὸ αἰ ποὶ σημαίνωσιν. ὡσαύτως δὲ καὶ Πρῶτον πλάττω, ἢ τριὰδα. Ac vocabant (Pythagorei,) ut ex iis, quæ sunt dicta ab Aristotele, conicere licet, binarium numerum Primam Longitudinem. neque enim simpliciter, Longitudinem, sed Primam; uti causam indicarent. Eodem modo Primam quoque Latitudinem, ternarium dicebant. *Qui verò plurimas, easque admodum elegantes, de ternario observationes velit, is Ausonii de hoc ipso græphum legat; certè dignum, qui legatur.*

CAP. VI.

Quaternarius, Mercurio sacer, ut & Herculi; qui uterq; quarto mensis die natus: ac Mercurio placenta illo die ab Atheniensibus offerri solita. A Pythagoricis colebatur, ut perfectus. Denarii parens, fons naturæ: eorumque per Pythagoram, & Pythagoræ per ipsum, iusjurandum. Martiani Capellæ locus emendatus. Auctorum aliquot veterum hallucinatio indicata. Anonymi locus restitutus. Sex & triginta continere, ac quomodo, & quâ de causâ, censetur; tum vim habere in medicina. *Principium* quoque *sanitatis* dicebatur. Omnes numeri eo nomine appellati: quam ob causam. *Potentia denarij* etiam nuncupatus: nequâ quibusdam Thracum ultra eum numeratum. Perfectior multo ternario, unde ad felicitatem mortuorum prædicandam usurpatus. Anonymus iterum correctus. Ejus nomina; Κλειδῶρος ὁ τετρασῆς. Αἰδὼς εὐστis. Photii locus emendatus. Η' εξακλῆς. Ἐξαγμα. Ἀλκιμωτάτη. Ἀρρανική. Ἀβάλλω. Ε'ρμῆς. Η' φαις. Διδυσο. Σωεπίς. Μαιάδης. Ε'εύνη. Σῶκ. Διόσκορος. Βασανίς. Δεμάτωρ. Θελόωροφ. Ε'πιδος. Ἀρρανυγός. Βαυχασμὸν ἀνεγείρων. Ἀρκονία. Οὐγενία. Κόσμη. Σῶμα. Πρῶτον βᾶθ. Διαιτισμὸν Aristoteles, & Porphyrius, illustrati.

Celeberrimus numerorum quaternarius, cum ob alia, tum ob Pythagoricorum iusjurandum: de quo statim sum dicturus. Erat autem Mercurio sacer: quod nimirum quarto mensis die natus crederetur. *Plutarch. Symposiac. lib. ix. cap. iiii.* Ε'ρμῆς δὲ μάλιστ' ἦν ἀριθμὸς ἡ τετρας αἰάκει. πολλοὶ δὲ ἐπερὰ δὲ μηρὸς ἰσαμφοῦς γήινος ὁ δὲν ἰσορῶσι. Mercurio verò potissimum quaternarius est dicatus: multique quarto mensis die deum esse natum tradunt. *Martianus Capella, lib. vii. ubi de hoc numero agit.* Hic numerus quadratus ipsi Cyllenio deputatur, quod quadratus Deus solus habeatur. *Etiam Her-*

culi, qui natalem eundem habere credebatur. Proclus, in Hesiodi Dies. Η' τετράς Η' εκαλέει, καὶ Ε'ρμῆς ὅτι. Quaternarius numerus Herculis est, & Mercurii. Et paullo post. Η' τετράς, Η' εκαλέει, ἐν αὐτῇ γὰρ ἡμέρᾳ. Quaternarius Hercules est: quia is eo die natus. Quamquam sanè illo loco Τετράς, malim interpretari, quartus mensis dies. Accertè, uti numerus quaternarius, ita quartus mensis dies, eandem ob causam Herculi, Mercurioque, consecratus. Qua de re videndus etiam Eustathius ad Iliad. α. Porro Herculem quarto mensis die natum, plures attestantur. Hesychius in his; Ιοη. Τζετες, Chil. XII. Hist. CCCXVII. Zenobius, Cent. VI. Proverb. VII. item Suidas; & Anonymus, in Theologumenis suis. Quin Mercurii quoque nomine, Herculisque, inde numerus quaternarius dicebatur, ut ostendam paullo infra, ubi de nominibus eius sumi acturus. Quod Mercurium verò attinet, ac sacratum ei diem mensis quartum, illuc etiam referendum, quod Athenienses ipsi quarto quoque mensis die placentiam offerre consuevere. Inde querela est Mercurii, apud Aristophanem, Pluto:

Οἱ μοι πλακῶντος τῶν τετράδι πεπημμένον.

Hei mihi ob placentiam quarto die pinfi solitam.

Ad quem locum Scholiastes. Η' τετράς ἐρομίζετο Ε'ρμῆ. καὶ καθ' ἑκάστον μῆνα ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ πλακῶντα ἀπετίδιντο τῷ Ε'ρμῇ. Quaternarius sacer Mercurio putabatur: itaque etiam quarto quoque mensis die placentiam illi offerebant. Videtur quoque Suidas, in Πεπημμένον πλακῶντος: & Πέπυστος. Ac colebant eum etiam Pythagorici. Ioannes Protospatharius, ad Hesiodi Dies, Τελεία ἀεὶ ἡ τετράς, καὶ ἀέχε τιμὰς ὁπμαῖο δὲ ἔωδ' αὖ τοῖς Πυθαγορείοις. Perfectus itaque est quaternarius, atque dignus honorari: ideoque honorabatur à Pythagoricis. Anonymus, de eodem. Ε'τι μὲν δὲ αὐτῷ αἱ Πυθαγορεῖοι, ὡς δεκάδος ἄρτιον ἦν. Honorabant verò ipsum Pythagorei, tanquam qui denarium gigneret. Ac natura fontem existi-

tabant.

mabant. Themistius, Phys. lib. III. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πυθαγόρου τὸ ἀριθμὸν πρὸς ἀπαιεον λέγουσιν. ἀριθμὸν δὲ ἢ χωριστὸν, ἢ δι' ἀσώματων· ἀλλ' ὅς ἀρχὴ τῆς αἰδιότητος ἐστὶ κατ' ἐκείνους. πάντα γὰρ ἐκ τῆς ἀριθμῶν ὡς ἀρχῆς τὰ αἰδιότα, καὶ τὰ αὐτὸν τῶ ἀριθμῶ δὲ πᾶσι ἐπέκεινται, καὶ πηγὴ τῆ φύσεως ἢ τετρακτὸς. Pythagorici numerum asserunt esse infinitum, non istum quidem separatum, & incorporeum, sed qui sensibilem secundum ipsos sit principium. illi enim omnia sensibilia ex numeris deducunt: atque inde cuncta in numerum conferunt. quin & fons naturæ esse quaternarius censebatur. *Proclus in Theol. Plat. lib. IV. cap. XXXII.* Ἐπειδὴ δὲ τὸ αἰτίαι ἐν ἑαυτῷ ὡσεὶ τὸ σύμπαντος ἀριθμῶ, τετρακτὴ θεωρεῖται αὐτὸ, τὰ τεταραχῶν τῆς θεωρητῶν αἰτίων ἀεληπτικὴν, ὁ Τίμαιος, πάσης γὰρ εἰδοποιίας ἢ τετρακτὸς αὐτὴ πηγὴ θεωρήθηκε. Quoniam vero causam in se continet universi numeri, quaternionem id Timæus appellavit, quatuor primò operantes causas comprehendentem. omnis enim formarum procreationis fons prius existit. *Sextus Empiricus adversus Mathem. lib. IV.* Ὡς εἰκότως τὸν τέσσαρα ἀριθμὸν ὡς τὸ πᾶσι Πυθαγορικοῖς εἰρηδὸς πηγὴν, ἀσώματος φύσεως ῥιζώματ' ἔχουσαν. Ut merito apud Pythagoricos quaternarius numerus dictus sit fons, qui naturæ sempiternæ radices habeat. *Irenæus, lib. I. cap. I.* Συμπεριελήθη δὲ αὐτῷ (λέγουσιν) ἀλήθειαν, καὶ ἐξ ταύτης ὡς τοῦ ἀρχέγονου, Πυθαγορικὴν τετρακτὴν, ἣν καὶ ῥίζαν τῆς πάντων καλῶν. Simul autem cum eo emissam esse veritatem (dicunt,) atque hunc Pythagoricum quaternarium primum, ac primigenium, esse: quem & radicem omnium vocant. Huc pertinent illa *Simplicij, ad Phys. lib. IV.* Αἱ τετρακτὸς, αἰνοῦνται πᾶσαι, πηγαῖαι ἔχουσι τάς τε, καὶ διὰ τῆτο ἐμπύριοι τὸ ὅπσις, συμπεριέρχον) οὕτως τοῖς κόσμοις, ὡς καὶ τὸ ἐμπύριον διὰ πάντων χωρεῖται. Quaternarii, qui sunt omnes intellectuales, fontanum habentes ordinem, ideoque empyriam præfecturam:

fecturam, simul cum mundis circumeunt, ut quietiam
 empyrius omnia pervadat. *Et ista Hieroclis.* Καὶ ἀπλῶς, τὰ
 ὄντα πάντα ἢ τετραδύοις, στοιχείων, ἀριθμῶν, ὥρων τὰ ἑταίρα,
 ἡλικιῶν σωωσιμῶν. καὶ ἐκ ἐστὶν εἰπεῖν, ὁ μὴ τὸ τετρακτύος, ὡς
 ρίζης, καὶ ἀρχῆς, ἥρπται. ἐστὶ γὰρ, ὡς ἔφαμεν, διημερῶς τῶν ὄλων,
 καὶ αἰτία ἢ τετραδύς. Et, ut semel dicam, quæcunque existunt,
 quaternarius colligavit: in elementis, in numeris, in anni
 tempestatibus, in ætatum contuberniis. neque dici quic-
 quam potest, quod à quaternario, veluti radice, ac princi-
 pio, non dependeat. siquidem est, uti dixi, omnium opi-
 fex, atque causa. *Itaque in iuramento quoque erat, quod exstat
 in Aureis, quæ vulgo inscribuntur, Carminibus:*

--- τετρακτύω,

Παγὰν ἀνά φύσιν. —

--- quaternarium,

Fontem æternæ naturæ. ---

*Atque ita à Pythagorâ acceperant: per quem ideo iurabant,
 hunc in modum, uti notum.*

Ναὶ μὰ τὸν ἡμετέρα ψυχὰν ὡς ἀδόντα τετρακτύω,

Παγὰν ἀνά φύσιν. ---

Per eum, qui nobis tradidit quaternarium,

Fontem æternæ naturæ. ---

Iamblichus, De vita Pythagoræ, lib. I. cap. xxviii. Ἀναφέρε-
 ται γὰρ μὴν εἰς τὴν Πυθαγορικὴν, ὅτι τοῖς δὲ τις ὅρκος, αἰδῶ μὲν
 ποιημάτων ὀνομαζέειν Πυθαγόραν, ἀπὲρ καὶ θιῶν ὀνόμασι χρῆσθαι
 πολλὴν φειδῶ ἐποιεῖν. ὅθεν δὲ τὸ ὀρίσεως τὸ τετρακτύος δηλῶνται
 τὸν ἄνθρωπον. Ad Pythagoricos quidem refertur & tale quod-
 dam iusurandum; qui præ pudore quidem Pythagoram
 non nominant, ut deorum quoque nominibus uti admo-
 dum verecundantur: sed per quaternarii inventionem
 virum indicant. *Ac videndus idem iterum, cap. xxix. Hiero-
 cles.* Ὡς τε καὶ τὸ πῶς εἰποι ἂν τις, ἰδίᾳ μὲν τηρεῖται τὸ Σέβει ὅρ-
 κον,

μοι, ὅτι ἡμεῖς ἀείψωσάμενοι ἐχόντων θεῶν. ἰδίᾳ δὲ νῦν ὁμιλούμεν καὶ
 τῷ ᾧ δόδοντες ἡμῶν τὸ τετρακτύω διδασκόμεν, ὃς ἐκ ἑὴ ἐκ ἡμῶν
 ἐθαυμάζων θεῶν, ἐπὶ τὸ φύσει ἡρώων, ἀλλ' αἰθεροπύου, ὁμοιωσὺς
 οὐκ κοσμηθεὶς, καὶ πρὸς τὰς ἀφ' ἑαυτοῦ θεῶν ὁποσώζων εἰκόνα.
 ὅθεν καὶ ἑποικον αὐτὸν ὅτι ἡμῶν ἐπὶ μεγάλων ποιεῖται, λεληθότως
 ἐπιμέσσω τὸ πρὸς Πυθαγόρῳ ἡμῶν ἀκερατὸν σέβας· καὶ τίω
 ἀξίαν ἑαυτοῦ δεινὴν, δι' ἣν ᾧ δόδεκα μαθημάτων. Ita ut
 istâ ratione dicat aliquis, peculiariter quidem servare præ-
 ceptum de colendo iureiurando in diis, qui semper, & eo-
 dem modo, existunt; peculiariter autem iurari hoc loco,
 per Doctorem, qui nobis quaternarium tradidit: qui nec
 erat ex deorum immortalium numero; nec ex heroum
 genere; sed homo, Dei similitudine præditus, divinæque
 imaginis auctoritatem apud suos retinens. unde fit, ut in
 magnis aded rebus ipsum adhibeat in iuramentum: taci-
 tē intruens; quâ ratione Pythagoras à suis auditoribus co-
 leretur, quantumque sibi dignitatis, illis ipsis, quas tradi-
 derat, disciplinis, peperisset. *Atque ut discipuli per Pytha-
 goram præceptorem iurabant, ita ipse per quaternarium. Itaque
 Pythagoram loquentem introducit Lucianus, in Vit. Auct. Ο' εἰς,
 ἀ σὺ δοκίμεις τέτταρα, ταῦτα δέκα εἰς, καὶ τείνωνον ἐντελής,
 καὶ ἡμέτερον ὄρκιον. Vides, decem esse ea, quæ tu quatuor
 existimas, & perfectum triangulum, ac nostrum iusiuran-
 dum. Et subiungit mercator. Οὐ μὰ τὸν μέγιστον πόνην ὄρκον
 τὰ τέτταρα, ἃ ποτὶ θεοτέρως λόγους ἔκκευκα, ἐπὶ μᾶλλον ἱερές.*
*Per maximum igitur iuramentum quatuor, nunquam ne-
 que diviniore, neque sanctiores, sermones audiui. Et in
 Philopatri. Μὴ τὸ τετρακτύω φης, τὸ Πυθαγόρει. An quaterna-
 rium dicis; illum Pythagoræ? Corruptum in hac re est Martiani
 Capella locus, lib. 11. Quaternarius suis partibus complet
 decadis ipsius potestatem; ideoque perfectus est, & habe-
 tur, ut ipse Cyllenius; cui anni tempora, cæli climata,*

mundique elementa conveniunt. An aliud illa senis dei ratio, qui *ματ' τῷ τετραδῷ* non tacuit, confitetur, nisi perfectæ rationis numerum? *Quid enim est istud?* senis Dei ratio. Rescribendum, si quid iudico: senis dei ratio. Per senem intelligit Pythagoram: qui per numerum quaternarium, ut iam dixi, deierat. Ergo constat, ut Pythagoras per quaternarium iurabat, ita per Pythagoram, qui quaternarium tradidisset, iuravisse eius deinde sectatores, ac iuramenti verba orant illa, ubique apud auctores celebrata.

Ναὶ ματ' ἑμέτερά ψυχὰ ὡς δ' ὄντα τετρακτῷ,
Παραί, ἀνδρὲς φύσι' ὅσι' ἡμεῖς ἔχουσιν.

Per eum, qui animæ nostræ tradidit quaternarium,
Fontem, sempiternæ naturæ radices habentem.

Quam ob causam, admirandum est imprimis, plurimos scriptores veteres, ita huius iuramenti meminisse, tanquam si per quaternarium, non auctorem eius Pythagoram, deierare consuevissem. Macrob. in Somn. Scip. lib. I. cap. VI. Quaternarium quidem Pythagorei, quem *τετρακτῷ* vocant, adeo, quasi ad perfectionem animæ pertinentem, inter arcana venerantur, ut ex eo & iurandi religionem sibi fecerint. *Plutarchus De Iside, & Osiride.* Ἡ δὲ καλεωμένη τετρακτὺς, μέγιστος ὅρκος, ὡς τοῦ ὅλλυται. Qui verò vocatur quaternarius, maximum erat iusiurandum; sicuti omnium sermonibus tritum est. *Ac videndus ille iterum, De plac. Phil. lib. I. cap. III.* Lucianus, *Prolapsus in salutatione admissus.* Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ τετρακτῷ τὸν μέγιστον ὅρκον αὐτῶν, (τῶν Πυθαγορείων) & τὴν ἐτελεῖ αὐτοῖς, ἀεὶ μὲν ὑποτελεῖ. Sunt verò & qui dicant, quaternarium maximum ipsorum, (Pythagoreorum,) iuramentum esse, ac perfectum ipsis conficere. *Corruptus est hac de re Anonymus, in Theologumenis, ubi de quaternario agit.* Ταύτης δὲ εἰσεως, ἐπ' αὐτῇ δὲ αὐτῇ οἱ τὰ Πυθαγόρειοι αὐτοὶ παρὰ Θαυμαζομένους. Rescribendum, ἐπ' αὐτῇ δὲ αὐτῇ, Talis cum

cum sit, iurabant per ipsum viri, qui Pythagoræ dogmata admirabantur. *Gregorius Nazianzenus, Orat. in S. Pentecosten, XLIV.* Τὴν ἐβδόμηδα πηλὸν Ἑβραίων πατρὶς, ἐν τῷ Μαθησίου νομοθεσίᾳ ὡς περ Πυθαγορικοὶ καὶ τετρακτύϊ ὕστερον, καὶ δὴ καὶ ὁρκὸς πεποιήσθη. Septenarium numerum ex legis Moisaica præscripto, Hebræi in honore habent: quemadmodum postea Pythagorici quaternarium, quem etiam iuramentum fecere. *Theologi hallucinationem, cum alijs, quos iam dixi, ei communem, videt Nicetas, & excusat, in Orationis illius Paraphrasi.* Καὶ μὲν, ὁ Θεολόγος, ἐπὶ τῷ τετρακτύϊ, ἀλλὰ τὸν Πυθαγόραν, ὡμυνοῦσι οἱ μαθηταί. καὶ, φησὶν, ἀλλὰ καὶ τὸν Πυθαγόραν διὰ τὸν τετρακτύϊ θεώσαντες ὡμυνοῦσι, ὡς ὡραζόμενα τέττοις καὶ ἀπορήτοις αὐτῷ, καὶ μουσικῇ, δυνάμει; ὥστε δόξαντες αὐτοῖς τῷ τετρακτύϊ ὁ Πυθαγόρας εἰς πηλὸν, καὶ δι' ἐκείνου ταύτην ὡμυνοῦσι ἀπικρυφῶς. At vero, Theologe, dicet quispiam, non per quaternarium, sed per Pythagoram, iurabant discipuli. Ita sanè, inquit, verum Pythagoram propter quaternarium divinis honoribus afficientes, hæc iuramenti formulâ utebantur: ut qui ipsis arcanam, ac mysticam, illius numeri vim tradidisset. Quare secundus à quaternario ab illis collocatus Pythagoras, ac per eum planè in hanc formam iurabant. *Nec se extrinsecus deinceps Empiricis, qui iuratum per utrumque esse dicunt; nempe nullo modo quaternarium, & Pythagoram, eius auctorem: adveniens Mathematicas. lib. IV.* Καθόλου μὲν οἱ ἀπὸ τῶν μαθημάτων Πυθαγορικοὶ μεγάλῃ δυνάμει μισοῦσιν αὐτοὺς ἀρεθμοῖς, ὡς τῶν ὄλων φύσεως κατ' αὐτοὺς διοικημένης. ἃ εἰ καὶ αἰεὶ ποτὶ ὑποφάνηται,

--- ἀρεθμὸς δὲ τε πάντ' ἐπείκειται,

ὁμνύοντες ἐ μὲν τὸν ἀρεθμὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑποδείξαντα αὐτοῖς τῷ Πυθαγόρᾳ, ὡς δεῖν, διὰ τὴν ἐν ἀρεθμικῇ δύναμιν. Atque universum quidem Mathematici Pythagorici magnam vim tribuunt numeris, utpote quod universarum

rerum natura ex iis administraretur. Vnde etiam semper acclamabant,

— numero verò omnia similia videntur :

iurantēs non solum numerum, sed etiam illum, qui eum ipsis ostenderat, Pythagoram, tanquam deum, propter vim, quæ est in Arithmetica. *Simplicius multo, & rectius, agit rursus postea lib. vii. Καὶ τὸ ἐμφαίνοντες οἱ Πυθαγορεῖς, ποτὲ μὲν εἰσθασιλέειν, τὸ,*

— ἀριθμὸς δὲ τε πατρὶς ἐπίοικος

Οἱ τὲ δὲ, ἢ φυσικώτατον ὁμιῶναι ὄρκον ἐπιτί.

Οὐ μὰ τὸν ἀμετέρου κεφαλῇ ὡς δ' ὄντα τετρακτῶν,

Πηλῶ, ἀνὰ φύσιν ριζώματ' ἔχουσαν.

τὸν μὲν ὡς δ' ὄντα, λέγοντες Πυθαγόραν τέττι γὰρ ἐθοποίη. τετρακτῶν δὲ ἀριθμὸν πναί, ὅς, ἐκ τεσσάρων ἀριθμῶν πναί τῶν πρώτων συγκείμενός, ἢ πλεότατον ἀπὸ ἡρῆς, ὡς περὶ τὸ δέκα. Et hoc significantes Pythagorici, aliquando quidem dicere consueverunt, istud;

— numero verò omnia similia videntur :

aliquando autem, iuramentum omnium maximè naturale iurare, hunc in modum :

Non per eum, qui capiti nostro tradidit quaternarium,

Fontem, sempiternæ naturæ radices habentem.

eum quidem, qui tradidisset, Pythagoram dicentes, ceu quem Deum faciebant : quaternarium verò, numerum quendam, qui, ex quatuor primis numeris compositus, numerum efficiebat perfectissimum, ut denarium. *Malchus, in vita Pythagora, communem aliis errorem sequitur. Non rectè Auctor, Altercationis Synagoga, & Ecclesia tradit, fuisse librum, De doctrina quadrivij : ita enim ait, cap. i. Hic etiam Pythagoras Mathentetraden fecit : id est, librum de doctrina quadrivij. Sed initio illic scribendum : Pythagoras Mathew. τετράδα fecit. Id est, iusiurandum per quaternarium instituit.*

Cetera.

Cetera illa, id est, librum de doctrina quadrivii: glossema censeo, & lectoris cuiusdam indocti interpretamentum. Continebat verò ille numerus sex, & triginta; nempe quatuor primos pares numeros, binarium, quaternarium, senarium, octonarium: item quatuor primos impares; unitatem, ternarium, quinarium, & septenarium: qui collecti eum numerum representant. Plutarchus, de Iside & Osirido. Η δὲ καλὴ μὲν τετρακτὺς, τὰ ἐξ ἑπτακάκοντα, μέγιστος ὡς ὄρκος, ὡς τεθρύλληται, καὶ κίσματος ὠνόμασαι, τισάδεον μὲν ἀρτίων τ' ὁρώτων, τισάδεον δὲ τῶν ὀλίγων, εἰς τὸ αὐτὸ συνηθισμένων, ἀποτελεσμένων. Qui verò quaternarius vocabatur, è sex & triginta constans, maximum erat iuramentum, ut sermone omnium tritum est, & appellabatur Mundus: è primis quatuor paribus, ac primis quatuor imparibus, constitutus. Iterum, De anima procreatione, quæ in Timæo. Η μὲν ἐν ἑκάστῳ τῶν Πυθαγορικῶν ὑμνῶν τετρακτὺς, τὰ ἐξ ἑπτακάκοντα, θαυμαστὸν ἔχει δοκεῖ, τὸ συγκεῖσθαι μὲν ἐκ ὁρώτων ἀρτίων τισάδεον, καὶ ὁρώτων ὀλίγων τισάδεον. Equidem quaternarius ille, à Pythagoricis prædicatus, scilicet sex & triginta, illud habet admirandum, quod compositus sit, è primis quatuor paribus, & primis quatuor imparibus. Ac vim habere in medicinâ numerus iste censebatur. Plinius, lib. xxviii. cap. vi. Vulnere nodo Herculis præligare, mirum quantum ocyor medicina est. atque etiam quotidiani cinctus tali nodo, vim quandam habere utilem dicuntur: quippe cùm Hercules eum prodiderit. numerum quoque quaternarium Demetrius, condito volumine: &, quare quaterni cyathi, sextarii ve, non essent potandi. Hippocrates, in Prognostico. Οἱ δὲ πυρετοὶ κεκρίονται ἐν τῇσιν αὐτίσιν ἡμέρῃσι τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν τε ἀφελγίνονται οἱ ἀνθρώποι, καὶ ἐξ ὧν ἀπολλύονται. οἱ τε γὰρ ὀκτώδεσσι τῶν πυρετῶν, καὶ ὅττι σημείων ἀσφαλίστατον βεβῶτες, τεταρταῖοι παύονται, ἢ ὀκτώδεσσι οἱ τε κεκορησῆσθαι, καὶ ὅττι ση-

fecturam, simul cum mundis circumueunt, ut quietiam
 empyrius omnia pervadat. *Et ista Hieroclis.* Καὶ ἀπλῶς, τὰ
 ὄντα πάντα ἢ τετραδὸς ἀνέστησας, στοιχείων, ἀριθμῶν, ὥρων τὰ ἔσχατα,
 ἡλικιῶν σωοικισμῶν. καὶ ἐκ ἐστὶν εἰπεῖν, ὁ μὴ δὲ τετρακτύος, ὡς
 ρίζης, καὶ ἀρχῆς, ἦρτηται. ἐστὶ γὰρ, ὡς ἑφαμύ, δημικρὸς τῶν ὅλων,
 καὶ αἰτία ἢ τετραδός. Et, ut semel dicam, quæcunque existunt,
 quaternarius colligavit: in elementis, in numeris, in anni
 tempestatibus, in ætatum contuberniis. neque dici quic-
 quam potest, quod à quaternario, veluti radice, ac princi-
 pio, non dependeat. siquidem est, uti dixi, omnium opi-
 fex, atque causa. Itaque in iuramento quoque erat, quod existat
 in Aureis, quæ vulgo inscribuntur, Carminibus:

--- τετρακτῷ,

Παγὰν ἀνάνυστος. —

--- quaternarium,

Fontem æternæ naturæ. ---

Atque ita à Pythagora acceperant: per quem ideo iurabant,
 huic in modum, uti posui.

Ναὶ μὰ τὸν ἡμετέρα ψυχῇ ὡς δαδόντα τετρακτῷ,

Παγὰν ἀνάνυστος. ---

Per eum, qui nobis tradidit quaternarium,

Fontem æternæ naturæ. ---

Iamblichus, De vita Pythagoræ, lib. I. cap. XXVIII. Ἀναφέρε-
 ται γὰρ μὴν εἰς τοὺς Πυθαγορικούς, & τοὺς δὲ πρὸς ὅρκος, αἰδῶ μὲν
 ποιημάτων ὀνομαζέειν Πυθαγόραν, ἀπὸ καὶ Σιῶν ὀνόμασι χρεῖσθαι
 πολλὰν φειδῶ ἐποιεῖν. ὅθεν δὲ δὲ ὁρίσεως τὴν τετρακτύος δηλῶνται
 τὸν ἄνδρα. Ad Pythagoricos quidem refertur & tale quod-
 dam iusiurandum; qui præ pudore quidem Pythagoram
 non nominant, ut deorum quoque nominibus uti admo-
 dum verecundantur: sed per quaternarii inventionem
 virum indicant. Ac videndus idem iterum, cap. XXI. Hiero-
 cles. Ὡς τε καὶ καὶ τοῦτο εἰποι ἂν τις, ἰδίᾳ μὲν τηρεῖσθαι τὸ Σέξω ὅρ-
 κον,

κων, ὅτι ἡρ' αἰεὶ κωσάσονται ἐχόντων θιῶν. ἰδίᾳ δὲ τῶν οὐκ ἔχοντων
 τὴν ὡσαύτῃ ἡμῶν ἢ τετρακτὴν διδασκαλίαν, ὅς ἐκ τῆς ἐκ τῆς
 εὐθανίας θιῶν, ἐδὲ τ' φύσει ἡρώων, ἀλλ' ἀθροισμῶν, ὁμοιωσά-
 σθαι κοσμηθεὶς, καὶ τορὸς τὰς ἀφ' ἑαυτῆς θείας ἀποσωζέων εἰκόνα.
 ὅθεν καὶ ἑορκοῦν αὐτὸν ὅτι ἡρ' ἔπειτα μεγάλων ποιεῖται, λεληθότας
 ἐπιμεινῶν τὸ πρὸς Πυθαγόρᾳ ἡρ' ἀκερατῶν σέβας· καὶ τὴν
 ἀξίαν ἑαυτῆς δεινὴς, δι' ὧν ὡσαύτῃ μαθημάτων. Ita ut
 istâ ratione dicat aliquis, peculiariter quidem servare præ-
 ceptum de colendo iureiurando in diis, qui semper, & eo-
 dem modo, existunt; peculiariter autem iurari hoc loco,
 per Doctorem, qui nobis quaternarium tradidit: qui nec
 erat ex deorum immortalium numero, nec ex heroum
 genere; sed homo, Dei similitudine præditus, divinæque
 imaginis auctoritatem apud suos retinens. unde fit, ut in
 magnis aded rebus ipsum adhibeat in iuramentum: taci-
 tē innuens, quâ ratione Pythagoras à suis auditoribus co-
 leretur, quantumque sibi dignitatis, illis ipsis, quas tradi-
 derat, disciplinis, peperisset. Atque ut discipuli per Pytha-
 goram præceptorem iurabant, ita ipse per quaternarium. Itaque
 Pythagoram loquentem introducit Lucianus, in Vit. Auct. Ο' εἴς,
 εἰ σὺ δοκίμεις τέτταρα, ταῦτα δ' ἐκείνῳ εἰσὶ, καὶ τείνωνον ἐντελής,
 καὶ ἡμέτερον ὄρκιον. Vides, decem esse ea, quæ tu quatuor
 existimas, & perfectum triangulum, ac nostrum iusiuran-
 dum. Et subiungit mercator. Οὐ μὰ τὸν μέγιστον πότμον ὄρκον
 τὰ τέτταρα, εἴ ποτε θιοτέρως λόγους ἤκουσα, ἐδὲ μὰλλον ἱερὲς.
 Per maximum igitur iuramentum quatuor, nunquam ne-
 que diviniotes, neque sanctiores, sermones audiui. Et in
 Philopatri. Μὴ ἢ τετρακτὴν φῆς, ἢ Πυθαγόρῃ. An quaterna-
 rium dicis; illum Pythagoræ? *Corruptum in hac re est Martiani*
Capella locus, lib. 11. Quaternarius suis partibus complet
 decadis ipsius potestatem; ideoque perfectus est, & habe-
 tur, ut ipse Cyllenius; cui anni tempora, cæli climata,

mundique elementa conveniunt. An aliud illa senis dei ratio, qui *μα τὴν τετραδα* non tacuit, confitetur, nisi perfectæ rationis numerum? *Quidenim est istud?* senis Dei ratio. *Rescribendum, si quid iudico:* senis dei ratio. Per senem intelligit Pythagoram: qui per numerum quaternarium, ut iam dixi, deierabat. Ergo constat, ut Pythagoras per quaternarium iurabat, ita per Pythagoram, qui quaternarium tradidisset, iuravisse eius deinde sectatores, ac iuramenti verba orant illa, ubique apud auctores celebrata.

Ναὶ μὰ τ' αἰμετέρῃ ψυχᾷ ὠδῶδ' ὄντα τετρακτίῳ,

Παραί, ἀνδρὶ φύσις ριζώμετ' ἔχουσιν.

Per eum, qui animæ nostræ tradidit quaternarium,

Fontem, sempiternæ naturæ radices habentem.

Quam ob causam, admirandum est imprimis, plurimos scriptores veteres, ita huius iuramenti meminisse, tanquam si per quaternarium, non auctorem eius Pythagoram, deierare consuevissent. Macrob. in Somn. Scip. lib. I. cap. VI. Quaternarium quidem Pythagorei, quem τετρακτίῳ vocant, adeo, quasi ad perfectionem animæ pertinentem, inter arcana venerantur, ut ex eo & iurandi religionem sibi fecerint. Plutarchus De Iside, & Osiride. Η δὲ καλυμμένη τετρακτίς, μέγιστος ὅρκος, ὡς τοῦ ῥύλληται. Qui verò vocatur quaternarius, maximum erat iusiurandum; sicuti omnium sermonibus tritum est. Ac videndus ille iterum, De plac. Phil. lib. I. cap. III. Lucianus, Pro lapsu in salutatione admissio. Εἰσὶ δὲ καὶ, οἱ τ' τετρακτίῳ τὸν μέγιστον ὅρκον αὐτῶν, (τῶν Πυθαγορείων) & τὴν ἐντελὴν αὐτοῖς, ἀεικλὸν ὑποτελεῖν. Sunt verò & qui dicant, quaternarium maximum ipsorum, (Pythagoreorum,) iuramentum esse, ac perfectum ipsis conficere. Corruptus est hac de re Anonymus, in Theologumenis, ubi de quaternario agit. Ταυτῆς δὲ ὥστε, ἐπ' ὀνόματι δὲ αὐτῆς οἱ τὰ Πυθαγορεῖα αἰσώμεθα, θαυμάζοντες. Rescribendum, ἐπ' ὀνόματι δὲ αὐτῆς. Talis cum

cum sit, iurabant per ipsum viri, qui Pythagoræ dogmata admirabantur. *Gregorius Nazianzenus, Orat. in S. Pentecosten, XLIV.* Τὴν ἑβδoμáδα πηoύσιν Ἑβραίων παῖδες, ἐν τῷ Μαθ·σίῳ νομοθεσίας ὡσπερ Πυθαγορικοί τ' τετρακτύ' ὕψου, καὶ δὴ καὶ ὀρκιστοὶ ποιοῦν. *Septenarium numerum ex legis Moisaicæ præscripto, Hebræi in honore habent: quemadmodum postea Pythagorici quaternarium, quem etiam iuramentum fecere. Theologi hallucinationem, cum alijs, quos iam dixi, ei communem, videt Nicetas, & excusat, in Orationis illius Paraphrasi.* Καὶ μὲν, ὁ Θεολόγος, ἐτ' τετρακτύ', ἀλλὰ τὸν Πυθαγόραν, ὡμυνοὶ οἱ μαθηταί. καὶ, φησὶν, ἀλλὰ καὶ τὸν Πυθαγόραν διὰ τὴν τετρακτύ' θεώσαντες ὡμυνον, ὡς ὡραζόμενα τέτραις τ' ἀπορήντο αὐτῶν, καὶ μουσικῇ, δυνάμει; ὥστε δόξαντες αὐτοῖς τῇ τετρακτύ' ὁ Πυθαγόρας εἰς πηλὴν, καὶ δι' ἐκείνου ταύτην ὡμυνον ἀπεργε. At vero, Theologe, dicet quispiam, non per quaternarium, sed per Pythagoram, iurabant discipuli. Ita sanè, inquit, verum Pythagoram propter quaternarium divinis honoribus afficientes, hanc iuramenti formulam utebantur: ut qui ipsis arcanam, ac mysticam, illius numeri vim tradidisset. Quare secundus à quaternario ab illis collocatus Pythagoras, ac per eum planè in hanc formam iurabant. *Nec sè extensam Sextus Empiricus, qui iuratum per utramque esse dicit; nempe nomen quaternarium, & Pythagoram, eius auctoritas: adversus Mathematicas. lib. IV.* Καθόλου μὲν οἱ διὰ τῶν μαθημάτων Πυθαγορικοὶ μεγάλην δυνάμειν τοῖς ἀριθμοῖς, ὡς τὸ τῶν ὀκτῶ φύσιν, κατ' αὐτῶν διοικουμένην, ἃ δὲ καὶ αἰεὶ ποτὶ ἐπαύρῃσι,

--- ἀριθμὸς δὲ τε πάντ' ἐπέποιον,

ὁμνύοντες ἐ μὲν τὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑποδείξαντα αὐτοῖς τῶν Πυθαγόραν, ὡς φησὶν, διὰ τὴν ἐκ ἀριθμητικῆς δυνάμειν. Atque universum quidem Mathematici Pythagorici magnam vim tribuunt numeris, utpote quod universarum

rerum natura ex iis administratur. Vnde etiam semper acclamabant,

— numero verò omnia similia videntur :

iurantēs non solum numerum, sed etiam illum, qui eum ipsis ostenderat, Pythagoram, tanquam deum, propter vim, quæ est in Arithmetica. *Simplicius multò, & rectius, agit rursus postea lib. vii. Καὶ τὸ ἐμφαίνοντες οἱ Πυθαγόρειοι; ποτὲ μὲν εἰσθαπλήφθ, τὸ,*

— ἀριθμὸς δὲ τε πάντ' ἐπέοικεν

Οἳ τὲ δὲ, ἢ φυσικώτατον ὁμνῶναι ὄρκον ἐποιεῖ.

Οὐ μὰ τὸν ἀμετέρου κεφαλαῖ ὦρδόντα τετρακτῶν,

Πηγῶν, ἀενάου φύσεως ριζώματ' ἔχουσαν.

τὸν μὲν ὦρδόντα, λέγοντες Πυθαγόραν τὲν γὰρ ἐδοιοῖν. τετρακτῶν δὲ ἀριθμὸν πηγῶν, δε, ἐκ τεσσάρων ἀριθμῶν πηγῶν τῶν πρώτων συγκείμενον, ἢ πλεότατον ἀπὸ ἡρηλζι, ὡς περ τὸ δὲ κα. Et hoc significantes Pythagorici, aliquando quidem dicere consueverunt, istud;

— numero verò omnia similia videntur :

aliquando autem, iuramentum omnium maximè naturale iurare, hunc in modum :

Non per eum, qui capiti nostro tradidit quaternarium,

Fontem; sempiternæ naturæ radices habentem.

eum quidem, qui tradidisset, Pythagoram dicentes, ceu quem Deum faciebant: quaternarium verò, numerum quendam, qui, ex quatuor primis numeris compositus, numerum efficiebat perfectissimum, ut denarium. *Malchus, in vita Pythagora, communem aliis errorem sequitur. Non rectè Auctor Altercationis Synagoga, & Ecclesia tradit, fuisse librum, De doctrina quadrivij: ita enim ait, cap. i. Hic etiam Pythagoras Mathentetraden fecit: id est, librum de doctrina quadrivij. Sed initio illic scribendum: Pythagoras Mathew. τῶν τετραδων fecit. Id est, iusiurandum per quaternarium instituit.*

Cetera.

Cætera illa, id est, librum de doctrina quadrivii: glossema censeo, & lectoris cuiusdam indocti interpretamentum. Continebat verò ille numerus sex, & triginta; nempe quatuor primos pares numeros, binarium, quaternarium, senarium, octonarium: item quatuor primos impares; unitatem, ternarium, quinarium, & septenarium: qui collecti eum numerum representant. Plutarchus, de Iside & Osirido. Η δὲ καλεωμένη τετρακτύς, τὰ ἐξ ἑκατεράκοντα, μέγιστος ὡς ὅρκος, ὡς τεθρύλλη, καὶ κόσμος ὠνόμασαι, τριαράρον μὲν ἀρτίων τ' ὁρώτων, τριαράρον δὲ τῶν ἀεισῶν, εἰς τὸ αὐτὸ συντηθῆναι, ὑποτελεῖται. Qui verò quaternarius vocabatur, è sex & triginta constans, maximum erat iuramentum, ut sermone omnium tritum est, & appellabatur Mundus: è primis quatuor paribus, ac primis quatuor imparibus, constitutus. Item, De anima procreatione, quæ in Timæo. Η μὲν ἐν ἑκάτῃ τῶν Πυθαγορείων ὑμνητικῆς τετρακτύς, τὰ ἐξ ἑκατὶ τετρακόντα, θαυμάσιον ἔχει δοκεῖ, τὸ συγκεῖσθαι μὲν ἐκ ὁρώτων ἀρτίων τριαράρον, καὶ ὁρώτων ἀεισῶν τριαράρον. Equidem quaternarius ille, à Pythagoricis prædicatus, scilicet sex & triginta, illud habet admirandum, quod compositus sit, è primis quatuor paribus, & primis quatuor imparibus. Ac vim habere in medicinâ numerus iste censebatur. Plinius, lib. xxviii. cap. vi. Vulnere nodo Herculis præligare, mirum quantum ocyor medicina est. atque etiam quotidiani cinctus tali nodo, vim quandam habere utilem dicuntur: quippe cùm Hercules eum prodiderit. numerum quoque quaternarium Demetrius, condito volumine: &, quare quaterni cyathi, sextarijve, non essent potandi. Hippocrates, in Prognostico. Οἱ δὲ πυρετοὶ κελύονται ἐκ τῆσιν αὐτίσιν ἡμέρῃσιν τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν τε ἀειγίνονται οἱ ἀσθροποι, καὶ ἐξ ὧν ὑπόλλυνται. οἱ τε γὰρ ὀξυδυσταὶ τῶν πυρετῶν, καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλῆστατων βεβῶτες, τεταρταῖοι παύονται, ἢ ἀεισῶν οἱ τε κακοθησάμενοι, καὶ ἐπὶ σημείων

μέσων δευοπαύτων γυρόμενοι, τεταρταῖοι κτείνουσιν ἢ πλεόνειν. Fe-
 brium iudicationes iisdem numerantur diebus, quibus
 homines & evadunt, & moriuntur. nam & mitissimæ fe-
 bres, & quæ securissimis nituntur signis, die quarto, aut
 ante, desinunt: maximè verò malignæ, & quæ cum gra-
 vissimis signis fiunt, quarto, vel prius, interficiunt. *Εἰ
 παρὸν ποστ.* Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐν θυμῷ αὐτοῦ, καὶ
 καθ' ἑκάστω τετάρτῳ πρὸς θυμῷ αὐτοῦ σκίπτειτο· καὶ ἐλίσσεται, ὅπῃ
 τρέφεται τὸ νόσημα. Verùm à primo die advertere animum
 oportet, & pro singulorum quaternariorum additione,
 considerationem adhibere: nec latebit, quonam se mor-
 bus vertat. *Quò pertinet illa Αποκνημί, in Theologumenis.*
 Εἴπερ δὲ μονάδος ἀνὰ μίσην καὶ ἑβδομάδος κυβικῶν χειρῶν κυβι-
 κὸς ἢ τετάρτος εἰκότως, κλεισίμῃ μάλιστα τῇ ἑβδομάδι ἐν τοῖς ἀρ-
 ρωσίσμασι ἔσσης, ὅταν δηλόττεσιν οἱ ἰατροὶ, καθάπερ ἰσχυροκράτης,
 τὴν τετάρτῃ λέγουσι κοινωμένῃται ὁλοκληρίσειν πῶς τῇ ἑβδομάδι ἐν τῇ
 ὁρᾷ αὐτῶν ἐπιγένηται. Quandoquidem verò in medio lo-
 corum cubicorum unitatis, & septenarii, cubicus quater-
 narius, meritò, quandoquidem in morbis dies septimus
 maximè sit decretorius, manifestius medici, ut Hippocra-
 tes, dicunt, quaternarium penitus quodammodo septena-
 rio, in suâ per omnia efficaciam, communicare. Adeoque à
 nonnullis Sanitatis principium esse dicebatur. *Lucianus, Pro
 lapsu in salutatione admissio.* Οἱ δὲ καὶ ὑγίαι ἀρχὴν (τὴν τε-
 τάρτην) ἐκάλουν ὡς καὶ Φιλόλαος ἐστίν. Sunt & qui sanita-
 tis principium (quaternarium) appellent: inter quos &
 Philolaus est. *Quin etiam omnis numerus quaternarius appel-
 latus.* Photius, in Excerptis ex Αποκνημῳ, de vita Pythagoræ.
 Τὰ ὄντα πάντα, ἀριθμῶς πρὸς τετάρτῳ (οἱ δὲ Πυθαγόρας.)
 ὁ δὲ ἀριθμὸς, συμπληρῆται τοῖς ὅλοις· ὁ δὲ ὅλος, συνῶσις τῶν
 τεσσάρων, καὶ τὸ ἐξ ἑξ ἀριθμῶν ἡμῶν· καὶ ὁ δὲ τῶν τεσσάρων ἀριθμῶν
 πάντα, τεταρτίῳ ἑλέγον. Omnia, quæ sunt, numerum ap-
 pellant;

pellant; decimo tamen numerus completur. Decimus vero fit à quatuor nobis ordine numerantibus: ideoque omnem numerum, quaternarium appellant. *Suidas in Ἀριθμῶ.* Οἱ Πυθαγόρειοι πάντα ἀριθμὸν τετρακτῶν ὡροσηγόμενον. ὁ δὲ ἀριθμὸς συμπληρεται τοῖς δέκα. ὁ δὲ δέκα, συνδυσις ἑξῆς τεσσάρων. ἢ διὰ τὸ τοῦ ἀριθμοῦ συνθετὴ τετρακτῶν εἶναι. Pythagorei autem omnem numerum appellabant quaternarium. qui sanè denario completur. Denarius verò est compositio quaternarii: ideoque quemvis numerum quaternarium vocabant. *Vbi vides appellationis eius etiam causam: nempe quod Denarium complecteretur, qui in sese numerum omnem comprehendit. Philo Iudeus De plant. Noe.* Καλεῖται δὲ τετράς καὶ πᾶς ἀριθμὸς, ὅτι τὰ ἄρχει δικάδος, καὶ αὐτῶν τέλει δικάδα, ὡς εἶχει. Vocatur quaternarius etiam omnis numerus, quia reliquos usque ad denarium, & ipsum quoque denarium, complectitur. *Et mox.* Δεκάς δὲ, καὶ τετράς, πᾶς μὲν ἀριθμὸς ἑξῆς λέγεται, ἀλλὰ δεκάς μὲν, ὑποταλίσματα τετράς δὲ, δυνάμει. Denarius autem, & quaternarius, omnis numerus esse dicitur: ac denarius quidem, actu; quaternarius verò, potentia. *Et in libro de mundi opificio.* Οἱ δὲ ἑρᾶνδεις δικοσμοῦσι αὐτοὺς ἐν ἀριθμῶν τέλει, τετράδι. ἢ δικάδος ἢ παντελεῖς ἐκ διαμέτρων πρὸς ἑξῆς λέγων ἀφορμὴν τε καὶ πηγὴν. ὁ γὰρ ἐντελεχεῖα δεκάς, τὸ τετράς, ὡς ἴσκει, δυνάμει. Cælum verò exornatū est in numero perfecto, quaternario: quem denarii, omnino absoluti, causam fontemque non falsò quis dixerit. nam quod actu est denarius, hoc potentia, ut videtur, quaternarius. *Procopius Gazaus, in Genesin.* Quaternarius, qui potentia est denarius, pretiosus, & insignis, habetur numerus: unitas, binarius, ternarius, & quaternarius, inter se additi, denarium constituunt. *Atq; res se ita habet. quaternarius, si coniungas unitatē, & binarium ac ternarium, quos complectitur, mox denarium, si quis simul computaverit,*

repra-

representat. *Martianus Capella, lib. VI* 1. Decasque plena his quatuor numeris gradatim plicitis, integratur: id est, uno, duobus, tribus, quatuor. *Artemidorus, Onirocrit. lib. II. cap. LXXV.* Ομοίως τὰ τέσσαρα, συν τῷ ἑξῆς ἐμπεσθεὶν σοιχείων ἀριθμῶ, γίνετ' ὀκτώ. Similiter quatuor, cum præcedentium elementorum numero, sunt decem. Inde Potentia quoque denarii dicebatur. *Hierocles.* Τῆς δὲ δεκάδος Θύαμις ἡ τετραίς. πρὸ γὰρ τῆς καὶ διέξοδον τελειότητος, τὴν ἐν τῇ δεκάδι, ἡνωμένη τῆς τελειότητος ἐν τῇ τετραδί. διαρείεται καὶ γὰρ σύνθεσιν, τὸ ἀπὸ μονάδος ἕως τετραδός, δεκάς τὸ πᾶν ἀθροισμα γίνετ'. ἐν γὰρ, καὶ δύο, καὶ τρία, ἔτι τέσσαρα, τὴν δεκάδα πληροῖ. Est verò denarii potentia quaternarius, antequam enim ad denarii perfectionem veniatur, unita quædam perfectio in quaternario deprehenditur. compositione siquidem, quæ fit ab unitate ad quaternarium, quicquid inde colligitur, fit denarius. quippe unum, duo, tria, quatuor, denarium implent. *Martianus Capella, lib. II.* Quaternarius suis partibus complet decadis ipsius potestatem; ideoque perfectus est, & habetur, quadratus, ut ipse Cyllenius. Et hæc causa, cur tan-
sopere cum numerum Pythagorici, uti paullo ante dixi, honorarent.
Anonymus, in Theolog. Ἐτίμων δὲ αὐτὴν (τὴν τετραδέα) οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς δεκάδα Θύαμιν. Honorabant verò ipsum (quaternarium) Pythagorici, tanquam qui denarium gigneret. Quidam Thracæ numerum hunc non transcendebant. *Aristoteles, Probl. Sect. xv. Quest. iv.* Μόνοι δὲ ἀριθμοὶ τῶν Θρακῶν γένος τὰ εἰς τέτταρα, ὅτι τὸ ὡσαύτ' τὰ παιδία μὴ δύνασθαι μνημονεύειν ἑπταπλὺν, καὶ δὲ χεῖρον μνηδένος ἢ πολλῶν ἀνθρώπων. Soli Thracum populi quidam usque ad quatuor numerant; quia puerorum instar, non memoriâ multum valeant: nec multarum quoque rerum usum habeant. Denique perfectiorem numerum hunc ternario existimabant. Ita-
que, cum ter beatos vivos dicerent, mortuos quatuor, cen plenissi-

mè iam

πὲρ ἰαμ̄ beatos, nec mutationi obnoxios, predicabant. Itaque est apud Homerum, Odysſ. lib. v.

Τεῖς μάκαρες Δαναοί, καὶ τετάρκις, οἳ τότ' ὄλοντο

Τροίην ἐκ Δυρεΐη. —

Ter beati Græci, & quater, qui tunc perierunt
Troia in latâ. ---

Quod expressit & Virgilius, Aeneid. i.

— ὁ terque quaterque beati,

Queis ante ora patrum, Troiæ sub mœnibus altis

Contigit oppetere! ---

Anonymous, in Theolog. Arithmeticiis. Α'λλ' εἰ ἔτι σωρεία ἐπιπονησῶμαι ἀνδρὶ τετάρδος δυῶνα], καὶ ἦν καὶ ἡ περὶ αὐτῆς φύσει ἐσ ἀλληλεγκλημένοι, λαμβάνει τὸ δυσδιάλυτον χῆμα δυσδιαλύτου σώματος. πλήθους δὲ ἐπ' αὐτοῖς ὁ σωρὸς πᾶς καὶ βιωτότερον ἢ καὶ τῆ τετάρδα. ἀμέλει καὶ τὸ Σόλωνος ἀπόφθιγμα, τὸ, τέλος ὁρᾶν μακρὴ βίη· δυωτὸν ἐκδ' ἕαδ' ὡς τῆ ποιητῆ· τὰς μὲν ἐπὶ ζῶντας, Τεῖς μόνον ἐπ' ἀδαιμονίας μακρεὶ ζωομένης, ἀδήλως τὴ μεταπώσεως, καὶ μεταβολῆς, ἐπ' ὑπάρχοντος· τὰς δὲ πεθινούσας, βεβαίως ἔχοντας τὸ ἀδαιμον, καὶ μεταβολῆς ἐκτός, τελειότερον. Τετάρκις γὰρ λέγει ἐπὶ τῷ ζῶντος, Τρισμάκαρ Α'τρείδην μόνον· ἐπὶ δὲ τῷ ἀείνῳ μεταλλαχόντων, Τρισμάκαρες Δαναοί, καὶ τετάρκις, οἳ τ' ὄλοντο. Quæ locum luxatum, & corruptum, circa finem, sic restituo. Τελειότερον, τετάρκις. λέγει γὰρ ἐπὶ τῷ ζῶντος,

Τρισμάκαρ Α'τρείδην, ---

μόνον· ἐπὶ δὲ τῷ ἀείνῳ μεταλλαχόντων,

Τεῖς μάκαρες Δαναοί, καὶ τετάρκις, οἳ τότ' ὄλοντο.

Neque verò cumlatio ulla excogitari potest sine quaternario, iuxta quem etiam pyramis, in iis quæ se mutuò continent, natura sumit figuram non facile dissolubilem corporis vix dissolubilis. multitudinis verò intensio est acervus, idque aliquantò vehementior, quàm in numero ternario. ac Solonis certè dictum, respiciendum longæ vi-

tæ finem esse, ex poetâ capi potest; qui viventes etiamnum, ter beatos tantum dicit, tanquam eorum sit incerta, & mutabilis, felicitas: sed defunctos, ceu felicitate firmâ, & extra mutationis aleam collocatâ, iam fruenter, quater beatos pronunciat. nam de vivo, ita inquit;

Ter beate Attride. ---

at de iis, qui præclarè obierunt,

Ter beati Græci, & quater, qui tunc perierunt.

Nunc, quæ nomina eius fuerint, videamus. Photius in Excerptis suis à Nicomacho. H' δὲ τετραὶ πάλιν αὐτοῖς θαῦμα μέγιστον, ἄλλη θύοις, πολὺ θύοις, μᾶλλον δὲ πανθόοις. ἔστι γὰρ αὐτοῖς τῶν τε φυσικῶν ὑποτελεισμάτων Πηγὴ, καὶ κλειδῶν τοῦ φύσεως. ἀλλὰ καὶ τὸ καὶ τὰ μαθήματα συστάσεως καὶ ὁμοιοῦς αὐτῇ θεωρηγῶς καὶ αἰτίαι. ἀλλὰ καὶ αὐτὰ φύσις καὶ Αἰόλος. ἔστι αὐτοῖς καὶ Ἡρακλῆς, καὶ Ἐξαρμα, καὶ Ἀλκιματώτη, καὶ Ἀρρενική, καὶ Ἀθήλωντος, Ἐρμῆς τε καὶ Ἡφαιστος, καὶ Διόνυσος, Ἐρωεῖταις, καὶ Μαιάδος. ἢ Μαιάδος. τὸ γὰρ Μαίας υἱός, ἦτοι τὸ δυάδος, ἢ τετραὶς. Ἐρμῆς, Ἐρμῆς, καὶ Διόσκορος καὶ Βασαρόδης, καὶ Διμάτωρ, μητρὸς τετράχως δυάδος. Οὐλύμορφος τε καὶ Ἐπανδρος, καὶ Ἀρρενγῶς, καὶ Βακχασίδης ἀγγέλεται. καὶ Ἀρμόνιος, ἢ Ἀρμόνια, καὶ τῶν Μουσῶν ἢ Οὐρανία. Quaternarius item magno ipsis est miraculo, novus Deus, & quidem multiplex, vel potius omnideus. Fons enim ipsis est naturalium effectuum, atque naturæ claviger. Sed & suam his disciplinis constitutionem, ac permanentionem, affert, atque conciliat: immò natura ipsa est, & varietas. Idem quoque iis Hercules, & Impetus, & Robustissimus, & Masculinus, & Ineffæminatus. Mercurius item, & Vulcanus, Bacchus, Soritas, Maiadeus, vel Maiades. est enim Maix filius, hoc est binarii, quaternarius. Eriunius ad hæc, & Socus, atque Dioscorus. Bassareus insuper, & Bimater, matrem nactus binarium; Fœmineam formam habens, Virilitatem præ se ferens,

rens, ac Bacchationem excitans. Item Harmonita, seu Harmonia; & inter Musas, Vrania. *Quod* κλειδῆχ (*autem* τὸ φύσις, *et* φύσις Αἰόλυ (*ita enim in Photio scribendum putem, non, φύσις, καὶ Αἰόλυ,*) appellatus ab antiquis numerus iste fuerit, *testis etiam est Anonymus, in Theologumenis suis.* Αἰόλυ φύσις *κατανόμαζον* τὴν τέτταρα, τὸ ποικίλον ἰμφοῖοντες εὐκλείπτος, καὶ ὅτι ἐκ αὐτῆς ἡ καθολικὴ διακόσμησις. διὸ καὶ κλειδῆχον τὰ τὸ φύσις αὐτὴν πανταχοῦ ἐπώνομαζον. Æoli naturam appellabant quaternarium, varietatem proprietatis indicantes: & quod absque eo non sit universalis constitutio: unde etiam clavigerum naturæ quendam ipsum ubique cognominabant. *Cum* verò Ἀρμονία diceretur, *causam exponit Ioannes Protoſpatharius, ad Hesiodi Dies.* Ἡ τέτταρα Ἀρμονία λέγεται. ἔχει γὰρ τὸν ὅπτερον. Quaternarius Harmonia appellatur, quia habeat sesquitertium. *Ac* cum Ἡρακλῆς, *apud Anonymum est videre.* Πάλιν δὲ Ἡρακλῆς ὠδῶν τὴν αὐτὴν τὴν ἔτης ἑννοίαν τὴν τέτταρα καλεῖται. Rursum Herculem vocant quaternarium, propter eandem anni considerationem. *Præter* verò ea nomina in Nicomachi Excerptis, *apud Photium, etiam* Κόσμος *dicebatur.* Plutarchus, De Iside, *et Osiride.* Ἡ δὲ καλυμμένη τέτταρα, τὰ ἐξ καὶ τετρακοντα, μέγεθος τοῦ ὅρκου, ὡς περὶ ἄλλης, καὶ Κόσμος ὠνόμαται. Qui verò quaternarius vocabatur est sex & triginta constans, maximum erat iuramentum, ut sermone omnium tritum est, & appellabatur Mundus. *Item* Σῶμα. Philoponus, in Metaphys. lib. 1. Pythagorei dum volunt sapientiam suam occultam facere cerdonibus, Symbolicè tradiderunt disciplinas. Dicebant ergo Vnitatem, Mentem: binarium, Animam: ternarium verò, Opinionem: quaternarium, Corpus simpliciter. *Ac* postea iterum. Symbolicè enim Pythagorei Physicas formas numeros dicebant; unitatem, Mentem, quia impartibilis: binarium autem, Animam,

ut unde, & quò, motus. ternarium verò, Opinionem, quia non sit definitus; sed primus indivisibilis, & instabilis: quaternarium verò, ipsum simpliciter Corpus. *Pachymerius, Metaphys. lib. x. cap. 111.* Qui Pythagorici fuerunt appellati, primique Mathematica tractarunt, ac in eis sunt enutriti, arbitrati sunt, rerum Mathematicarum principia cunctorum esse principia. Hinc unitatem, par & impar, extremitatem & cultum, aliaque nonnulla rerum naturalium principia posuerunt; unitatem quidem, Mentis: binarium, Animæ: ternarium, Opinionis: quaternarium, Corporis. *Hinc ista Anonymi, in Theologumenis.* Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ἀριθμῷ συχνοῦς αἰσάτα ἰδιώματα τέσσαρα ταυτὸν, ἐν μονάδι· ἔπειτα, ἐν δυάδι· χροιά, ἐν τριάδι· σῶμα, ἐν τετράδι. Verum etiam in numero proprietates maximè elementares quatuor: in unitate, idem; in binario, alterum; in ternario, color; in quaternario, corpus. *Et poisea.* Οὐ μόνον δὲ τὸ τὸ σῶμα ἐπὶ ἐκείνῳ λόγον τρέφει, ἀλλὰ καὶ τὸν ἃ Ψυχῆς. Non solum corporis obtinet rationem quaternarius, sed & animæ. *Neque aliò referenda hac Philonis, lib. De mundi opificio.* Ἐστὶ δὲ ἡ δύναμις ἄλλη τετράδι, λαμβάνει καὶ τὴν νοητικὴν θαύμασιωτάτην πρῶτην γὰρ αὕτη ἢ τὸ σπεῖν φύσιν ἔδειξε, ἢ πρῶτον αὐτῆς ἀριθμῷ τοῖς ἀσώματοις ἀνακειμένων. Est & alia vis quaternarii, dictu cogitatuq; miranda: primus enim hic solidi naturam ostendit, cum præcedentes eum numeri rebus incorporeis sint dedicati. *Disputatur ὁ Πρώτων βαθῶν. Simpliciis, De anima, lib. 1.* Καὶ ἐκάλεσαν, (οἱ Πυθαγόρειοι,) ὡς ἐκ τῆς ὑπ' Ἀριστοτέλους λεγομένης τετραμερείας, ἢ δυάδα, Πρώτων μήκος, ἢ γὰρ ἀπλῶς μήκος, ἀλλὰ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ αἶπρον σημαίνωσιν. ὡσαύτως δὲ Πρώτον πλάτος, τὴν τετράδα ὁ Πρώτων βάθος, ἢ τετράδα. Ac vocabant, (Pythagorei,) ut ex istis, quæ sunt dicta ab Aristotele, coniectere licet, binarium numerum, Primam longitudinem. neque enim simpliciter, longi-

gitudinem; sed primam: uti causam indicarent. eodem modo Primam quoque latitudinem, ternarium dicebant: ac Primam profunditatem, quaternarium. *Denique Δικαιοσύνη. Αποκρυμτος, in Theologumenis. Καλεῖται δὲ αὐτή, (ἡ τετρας,) ὡς φησὶν ὁ Ἀνατόλιος, Δικαιοσύνη.* Vocatur verò hic; (quaternarius,) ut Anatolius ait, Iustitia. *Huc pertinet locus Aristotelis, in Metaphys. maioribus, cap. v. Καὶ περὶ τούτων, οἱ καλέμενοι Πυθαγόρειοι τῶν μαθημάτων ἀφ' αὐμοῦ πρώτων, ταῦτα θεωροῦν, & ἐκβαφόντες ἐν αὐτοῖς, τὰς τούτων ἀρχάς, τῶν ὄντων ἀρχὰς αἰήθησαν ἐν παντί. ἑπεὶ δὲ τούτων οἱ ἀριθμοὶ φύσις πρώτη, ἐν δὲ τοῖς ἀριθμοῖς ἰδόντες θεωρεῖν ὁμοιώματα πολλὰ τοῖς ἑσσι καὶ γνησιμοῖς μάλλον ἢ ἐν πυρὶ, ἔργῃ, & ὁδῶν πρὸς μὴν τοιοῦτον τῶν ἀριθμῶν πλάτος, Δικαιοσύνη τὸ δὲ τοιοῦτον, Ψυχὴ, καὶ Νῆς.* Ante hos, qui Pythagorei vocantur, primi tetigere mathematica, & auxere, atque in iis educati, horum principia, omnium rerum existentium principia esse existimabant. Quoniam verò in his numeri primi natura; atque in numeris magis videbantur sibi videre similitudines multas eorum quæ sunt, & fiunt, quàm in igne, terra, & aquâ: hunc quidem numerorum affectum, Iustitiam; illum verò, Animam, atque Mentem, censebant. *Ad quem locum Alexander Aphrodisæus.* Quia (Pythagorei) proprium iustitiæ compensationē, & æquabilitatem esse reabantur, idque in numeris reperiebant, idcirco numerum pariter parem primum, Iustitiam esse dicebant. nam, quod est primum in singulis, habentibus eandem rationem, hoc maximè id esse, quod dicitur, asseriebant. Hunc autem numerum alii quaternarium esse dicebant; quia, cum primus sit quadratus, in paria dividitur, & est par: alii verò novenarium, qui est primus numerus solidus, ex impari numero ternario, in se multiplicato. *Nominis huius, quanquam non expresso numero, meminit item Porphyrius,*

cum sit, iurabant per ipsum viri, qui Pythagoræ dogmata admirabantur. *Gregorius Nazianzenus, Orat. in S. Pentecosten, XLIV.* Τὴν ἑβδομήδα πρῶτον Ἑβραίων παλαιοί, ὡς ὁ Μαυσιώης νομοθεσίας ὡσπερ Πυθαγορικοὶ ἔτετρακτύος ὕψος, ὡς δὴ καὶ ὅρκον παποίλω. Septenarium numerum ex legis Moisaicæ præscripto, Hebræi in honore habent: quemadmodum postea Pythagorici quaternarium, quem etiam iuramentum fecere. *Theologi hallucinationem, cum alijs, quos iam dixi, ei communem, videt Nicetas, & excusat, in Orationis illius Paraphrasi.* Καὶ μὲν, ὁ Θεολόγος, ἔτ' τετρακτύος, ἀλλὰ τὸν Πυθαγόραν, ὡμυνοὶ οἱ μαθηταί. καὶ, φησὶν, ἀλλὰ καὶ τὸν Πυθαγόραν ὡς τὴν τετρακτύος διώσαντες ὡμυνοὶ, ὡς ὡραζόμενα τέττοις ἔ' ὑπόρρητον αὐτῇ, καὶ μυστικῇ; διώσμεν; ὡς δ' ἄλλοι αὐτῇ τὴν τετρακτύος ὁ Πυθαγόρας εἰς πρῶτον, καὶ δι' ἐκείνη ταύτην ὡμυνοὶ ἀπ' αὐτοῦ. At vero, Theologe, dicet quispiam, non per quaternarium, sed per Pythagoram, iurabant discipuli. Ita sanè, inquit, verum Pythagoram propter quaternarium divinis honoribus afficientes, hæc iuramenti formulâ utebantur: ut qui ipsis arcanam, ac mysticam, illius numeri vim tradidisset. Quare secundus à quaternario ab illis collocatus Pythagoras, ac per eum planè in hanc formam iurabant. *Nec sœ exotericæ Sectæ Empiricis, qui iuratum per utrumque esse dicis; nempe nomenclaturæ quaternarium, & Pythagoram, eius auctorem: adversus Mathematicos lib. IV.* Καθόλου μὲν ὡς οἱ πάντες τῶν μαθημάτων Πυθαγορικοὶ μεγάλῃ δυνάμει δύνανται τοῖς ἀρεθμοῖς, ὡς ὁ τῶν ὅλων φύσις κατ' αὐτὰς διοικημένης. ἃ θ' ἐν καὶ αἰεὶ ποτὶ ἐπιφανέως,

--- ἀρεθμοὶ δὲ τε πάντες ἐπίκεινται,

ὁμνύοντες ἑ μόνον τὸν ἀρεθμὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑποδείξαντα αὐτῇ τῇ Πυθαγόραν, ὡς διδόν, διὰ τὴν ἐν ἀρεθμικῇ δύναμιν. Atque universim quidem Mathematici Pythagorici magnam vim tribuunt numeris, utpote quod universarum

rerum natura ex iis administratur. Vnde etiam semper acclamabant,

— numero verò omnia similia videntur :

iurantes non solum numerum, sed etiam illum, qui eum ipsis ostenderat, Pythagoram, tanquam deum, propter vim, quæ est in Arithmetica. *Simplicius multò, & rectius, agit in summa poëta lib. vii.* Καὶ τὸ ἐμφανέστερον οἱ Πυθαγόρειοι; ποτὲ μὲν εὐθεὶα λέγει, τὸ,

— αἰριθμὸς δὲ τε πάντ' ἐπέοικεν

Οὔτε δὲ, τὸ φυσικώτατον ὁμνῶναι ὄρκον ἐπὶ τῷ.

Οὐ μὰ τὸν ἀμετέραν κεφαλῇ ὡς ἀδόντα τετρακτῶν,

Πηγῇ, ἀενάῃ φύσεως ριζώματ' ἔχουσαν.

τὸν μὲν ὡς ἀδόντα, λέγοντες Πυθαγόραν τὸν γὰρ ἐδοιοποιῖν τετρακτῶν δὲ αἰριθμὸν πνα. δε, ἐκ τεσσάρων αἰριθμῶν πρῶτον τῶν πρώτων συγκείμενον, τὸ πλεονέτατον ἀπὸ ἡρηλζι, ὡς περὶ τὸ δέκα. Et hoc significantes Pythagorici, aliquando quidem dicere consueverunt, istud;

— numero verò omnia similia videntur :

aliquando autem, iuramentum omnium maximè naturale iurare, hunc in modum :

Non per eum, qui capiti nostro tradidit quaternarium,

Fontem; sempiternæ naturæ radices habentem.

eum quidem, qui tradidisset, Pythagoram dicentes, ceu quem Deum faciebant: quaternarium verò, numerum quendam, qui, ex quatuor primis numeris compositus, numerum efficiebat perfectissimum, ut denarium. *Malchus, in vita Pythagora, communem aliis errorem sequitur. Non rectè Auctor, Altercationis Synagoge, & Ecclesia tradit, fuisse librum, De doctrina quadrivij: ita enim ait, cap. 1.* Hic etiam Pythagoras Mathentetraden fecit: id est, librum de doctrina quadrivij. Sed initio illic scribendum: Pythagoras Mathew. τῶν τετράδα fecit. Id est, iusiurandum per quaternarium instituit.

Cætera.

Cætera illa, id est, librum de doctrina quadrivii: glossema censeo, & lectoris cuiusdam indocti interpretamentum. Continebat verò ille numerus sex, & triginta; nempe quatuor primos pares numeros, bingrium, quaternarium, senarium, octonarium: item quatuor primos impares; unitatem, ternarium, quinarium, & septenarium: qui collecti eum numerum representant. Plutarchus, de Iside & Osirido. Η δὲ καλεμένη τετρακτὺς, τὰ ἐξ ἡ τεράκοντα, μέγιστος καὶ ὄρκος, ὡς τοῦ ῥήλλη, καὶ κόσμου ὠνόμασαι, τεσσάρων μὲν ἀρτίων ἢ ἑρῶτων, τεσσάρων δὲ ἡμῶν ὁδωσῶν, εἰς τὸ αὐτὸ συντηδωμένων, ὑποταλμύου. Qui verò quaternarius vocabatur, è sex & triginta constans, maximum erat iuramentum, ut sermone omnium tritum est, & appellabatur Mundus: è primis quatuor paribus, ac primis quatuor imparibus, constitutus. Iterum, De anima præcreatione, quæ in Timæo. Η μὲν ἐν ἑαυτῇ Πυθαγορείκων ὑμνωδὴν τετρακτὺς, τὰ ἐξ καὶ τὰ τεράκοντα, θαυμάσθην ἔχει δοκεῖ, τὸ συγκεισθῆ μὲν ἐκ ἑρῶτων ἀρτίων τεσσάρων, καὶ ἑρῶτων ὁδωσῶν, τεσσάρων. Equidem quaternarius ille, à Pythagoricis prædicatus, scilicet sex & triginta, illud habet admirandum, quod compositus sit, è primis quatuor paribus, & primis quatuor imparibus. Ac vim habere in medicinâ numerus iste censebatur. Plinius, lib. xxviii. cap. vi. Vulnera nodo Herculis præligare, mirum quantum ocyor medicina est. atque etiam quotidiani cinctus tali nodo, vim quandam habere utilem dicuntur: quippe cùm Hercules eum prodiderit. numerum quoque quaternarium Demetrius, condito volumine: &, quare quaterni cyathi, sextarijve, non essent potandi. Hippocrates, in Prognostico. Οἱ δὲ πυρετοὶ καίνοται ἐν τῇσιν αὐτίσιν ἡμέρῃσιν τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν τε ὁδωγίνονται οἱ ἀθροῦποι, καὶ ἐξ ὧν ὑπόλλυνται. οἱ τε γὰρ δὴ δέκα τοῖς ἡμῶν πυρετῶν, καὶ ὅττι σημεῖων ἀσφαλισταίων βεβῶτες, τεταρταῖοι παύονται, ἢ ὁδωγίνονται οἱ τε κακοηθισταῖοι, καὶ ὅττι σημεῖων.

μείων δευοτάτων γινόμενοι, τεταρταῖοι κτείναντι ἢ περὶ εἶν. Fe-
brium iudicationes iisdem numerantur diebus, quibus
homines & evadunt, & moriuntur. nam & mitissimæ fe-
bres, & quæ securissimis nituntur signis, die quarto, aut
ante, desinunt: maximè verò malignæ, & quæ cum gra-
vissimis signis fiunt, quarto, vel prius, interficiunt. *Et
paullò post.* Ἀλλὰ γὰρ ὁ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐν θυμῷ, καὶ
καθ' ἐκείνῳ τῷ ἁπλοῦς περὶ τοῦ σπένδου· καὶ ἐλίσσεται, ὅτι
τρέφεται τὸ νόσημα. Verùm à primo die advertere animum
oportet, & pro singulorum quaternariorum additione,
considerationem adhibere: nec latebit, quonam se mor-
bus vertat. *Quò pertinet illa Ἀποκρίσις, in Theologumenis.*
Εἴπερ δὲ μονάδος ἀνὰ μέσον καὶ ἐβδωμάδος κυβικῶν χωρίων κυβί-
κος ἢ τετράς εἰκόνας, κελίσμῳ μάλιστα τῆς ἐβδωμάδος ἐν τοῖς ἀρ-
ρήρημασι ἔσται, ὅτι δηλότερον οἱ ἱεροὶ, καθάπερ ἰσχυροκράτης,
τῇ τετράδι λόγῳ κοινωῦσιν ὁλοκληρίαν πῶς τῇ ἐβδωμάδι ἐν τῇ
ἑξῇ πάντων ἐνεργεῖα. Quandoquidem verò in medio lo-
corum cubicorum unitatis, & septenarii, cubicus quater-
narius, meritò, quandoquidem in morbis dies septimus
maximè sit decretorius, manifestius medici, ut Hippocra-
tes, dicunt, quaternarium penitus quodammodo septena-
rio, in suâ per omnia efficacîâ, communicare. *Addeque à
nonnullis Sanitatis principium esse dicebatur. Lucianus, Pro
larsu in salutatione admissio.* Οἱ δὲ καὶ ὑγίαι ἀρχὴν (τὴν τε-
τρακτίαν) ἐκάλουν ὡς καὶ Φιλόλαος ἐστ. Sunt & qui sanita-
tis principium (quaternarium) appellent: inter quos &
Philolaus est. *Quin etiam omnis numerus quaternarius appel-
latus. Photius, in Excerptis ex Ἀποκρίσει, de vita Pythagoræ.*
Τὰ ὄντα πάντα, ἀριθμῶς περὶ γένεσιν (οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου.)
ὁ δὲ ἀριθμὸς, συμπληρεῖται τοῖς ὅλοις· ὁ δὲ δύνει, συνδυασις τῶν
τεσσάρων, καὶ τὸ ἐξῆς ἀριθμῶντων ἡμεῖς· καὶ ὅτι τὸ τῆς ἀριθμῶν
πάντα, τετρακτίαν ἔλεγον. Omnia, quæ sunt, numerum ap-
pellant;

pellant; decimo tamen numerus completur. Decimus vero fit à quatuor nobis ordine numerantibus: ideoque omnem numerum, quaternarium appellant. *Suidas in Ἀριθμῶ.* Οἱ Πυθαγόρειοι πάντα ἀριθμὸν τετρακτῶν θεωροῦν. ὁ δὴ ἀριθμὸς συμπληρεται τοῖς δέκα. ὁ δὲ δέκα, συνδυσις ἑξὶ τριῶν. καὶ διὰ τὸν ἀριθμὸν συνίσταται τετρακτῶν ἕλερον. Pythagorei autem omnem numerum appellabant quaternarium. qui sanè denario completur. Denarius verò est compositio quaternarii: ideoque quemvis numerum quaternarium vocabant. *Vbi vides appellationis eius etiam causam: nempe quod Denarium complecteretur, qui in sese numerum omnem comprehendit. Philo Iudeus De plant. Noe.* Καλεῖται δὲ τετράς καὶ πᾶς ἀριθμὸς, ὅτι τὰ ἄρχει δικάδος, καὶ αὐτὸν τέλει δικάδα, ὡσεύχει. Vocatur quaternarius etiam omnis numerus, quia reliquos usque ad denarium, & ipsum quoque denarium, complectitur. *Et mox.* Δεκάς δὲ, καὶ τετράς, πᾶς μὲν ἀριθμὸς ἑξὶ λέγει· ἀλλὰ δεκάς μὲν, ὑποτελίσματα τετράς δὲ, δυνάμει. Denarius autem, & quaternarius, omnis numerus esse dicitur: ac denarius quidem, actu; quaternarius verò, potentia. *Et in libro de mundi opificio.* Οὗ δὲ ἑρμῆος δικοσμοῦ αὐτῶς ἐν ἀριθμῶ τέλει, τετράδι. ἡ δὲ δεκάδος δὲ παντελὲς ἐκ διαμέτρων πρὸς λέγων ἀφορμήν τε καὶ πηγὴν. ὁ γὰρ ἐντελεχεῖα δεκάς, τὸ τε τετράς, ὡς ἴσκιε, δυνάμει. Cælum verò exornatū est in numero perfecto, quaternario: quem denarii, omnino absoluti, causam fontemque non falsò quis dixerit. nam quod actu est denarius, hoc potentia, ut videtur, quaternarius. *Procopius Gazaus, in Genesin.* Quaternarius, qui potentia est denarius, pretiosus, & insignis, habetur numerus: unitas, binarius, ternarius, & quaternarius, inter se additi, denarium constituunt. *Atq; res se ita habet. quaternarius, si contingas unitatē, & binarium ac ternarium, quos complectitur, mox denarium, si quis simul computaverit,*

repre-

repræsentat. Martianus Capella, lib. VI. Decasque plena his quatuor numeris gradatim plicitis, integratur: id est, uno, duobus, tribus, quatuor. *Artemidorus, Onirocrit. lib. II. cap. LXXV.* Ο μοῖος τὰ τέσσαρα, συν τῇ ἡμέρᾳ σοι χεῖρων αἰεθμῶ, γίνετ' δέκα. Similiter quatuor, cum præcedentium elementorum numero, sunt decem. *Iude Potentia quodque denarii dicebatur. Hierocles.* Τῆς δὲ δεκάδος ὁ δούαμις ἡ πεντάς. πρὸ γὰρ τῆς δεκάδος τελειότητος, ἡ ἐν τῇ δεκάδι, ἡνωμένη τις τελειότης ἐν τῇ τετράδι. θεωρεῖται καὶ γὰρ σύνθεσις, ἡ ἀπὸ μονάδος ἕως τετράδος, δεκάς τὸ πᾶν ἀθροισμα γίνετ'. ἐν γὰρ, καὶ δύο, καὶ τρία, ἔτι τέσσαρα, ἡ δεκάδα πληροῖ. Est verò denarii potentia quaternarius, antequam enim ad denarii perfectionem veniatur, unita quædam perfectio in quaternario deprehenditur. compositione siquidem, quæ fit ab unitate ad quaternarium, quicquid inde colligitur, fit denarius. quippe unum, duo, tria, quatuor, denarium implent. *Martianus Capella, lib. II.* Quaternarius suis partibus complet decadis ipsius potestatem; ideoque perfectus est, & habetur, quadratus, ut ipse Cyllenius. *Et hac causa, cur tan- sopere eum numerum Pythagorici, uti paullo ante dixi, honorarent.* *Anonymus, in Theolog.* Ἐτίμων δὲ αὐτὴν (ἡ τετράς) οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς δεκάς ἡ ἡνωμένη. Honorabant verò ipsum (quaternarium) Pythagorici, tanquam qui denarium gigneret. *Quidam Thracæ numerum hunc non transcendebant.* *Aristoteles, Probl. Sect. xv. Quest. iv.* Μόνοι δὲ αἰεθμοὶ τῇ Ἑλλάδι γένος τὸ εἰς τέσσαρα, ὅσα τὸ ὅσπερ τὰ παιδία μὴ δύνασθαι μνημονεύειν ἑπταπλῶ, καὶ δὲ χεῖρον μνησθῆναι πολλῶν αὐτοῖς. Soli Thracum populi quidam usque ad quatuor numerant; quia puerorum instar, non memoriâ multum valeant: nec multarum quoque rerum usum habeant. *Denique perfectiorem numerum hunc ternario exestimabant. Ita- que, cum ter beatos vivos dicerent, mortuos quatuor, cen plenissi-*
mè iam

τὴν ἰαμ̄ν beatos, nec mutationi obnoxios, predicabant. Itaque est apud Homerum, Odysſ. lib. v.

Τεὺς μάκαρες Δαναοί, καὶ τετάρκις, οἳ τὸτ' ὄλοντο

Τεσσὴν ἐκ Διρέην. —

Ter beati Græci, & quater, qui tunc perierunt
Troia in latâ. ---

Quod expressit & Virgilius, Aeneid. i.

— ὁ terque quaterque beati,

Queis ante ora patrum, Troiæ sub mœnibus altis

Contigit oppetere! ---

Anonymous, in Theolog. Arithmeticis. Α'λλ' εἰ ἔτι σωρεία ἐπισημασμένη ἀνὰ τετάρτου δυνάμει, καὶ ἢ καὶ ἡ περὶ φύσει ἐσθ' ἀλλήλων χυμῶν λαμβάνει τὸ δυσδιαλύτον χῆμα δυσδιαλύτου σώματος. πλήθους δὲ ἐκ τῶν σῶματι καὶ βιαιότητι ἢ καὶ τῆς τετάρτης ἀμέλει καὶ τὸ Σόλωνος ἀπόφθεγμα, τὸ, τέλος ὄραν μακρῷ βίῃ δυνάτον ἐκδύνασθαι ὡς τῆς ποιότητος τὰς μὲν ἐπὶ ζώοντα, Τεὺς μόνον ἐπὶ δὲ δαίμονας μακροζωοῦντας, ἀδήλως τὴν μεταπτώσεως, καὶ μεταβολῆς, ἐπὶ ὑπάρχοντος τὰς δὲ πθινοῦς, βεβαίως ἔχοντας τὸ δάιδυμον, καὶ μεταβολῆς ἐκτός, τελειότερον. Τετάρκις γὰρ λέγει ἐπὶ τῷ ζῶντι, Τρισμάκαρ Α'τρείδην μόνον. ἐπὶ δὲ τῷ αἵματι μεταλλαχόντων, Τρισμάκαρες Δαναοί, καὶ τετάρκις, οἳ τ' ὄλοντο. Quæ locum luxatum, & corruptum, circa finem, sic restituo. Τελειότερον, τετάρκις. λέγει γὰρ ἐπὶ τῷ ζῶντι,

Τρισμάκαρ Α'τρείδην, ---

μόνον ἐπὶ δὲ τῷ αἵματι μεταλλαχόντων,

Τεὺς μάκαρες Δαναοί, καὶ τετάρκις, οἳ τὸτ' ὄλοντο.

Neque verò cumulatio ulla excogitari potest sine quaternario, iuxta quem etiam pyramis, in iis quæ se mutuò continent, natura sumit figuram non facile dissolubilem corporis vix dissolubilis. multitudinis verò intensio est acervus, idque aliquantò vehementior, quàm in numero ternario. ac Solonis certè dictum, respiciendum longæ vi-

tæ finem esse, ex poëta capi potest; qui viventes etiam-
num, ter beatos tantum dicit, tanquam eorum sit incer-
ta, & mutabilis, felicitas: sed defunctos, ceu felicitate fir-
mâ, & extra mutationis aleam collocatâ, iam fruenter,
quater beatos pronunciat. nam de vivo, ita inquit;

Ter beate Atride. ---

at de iis, qui præclarè obierunt,

Ter beati Græci, & quater, qui tunc perierunt.

*Nunc, quæ nomina eius fuerint, videamus. Photius in Ex-
cerptis suis à Nicomacho. Η δὲ τετραὶ πάλιν αὐτοῖς θαῦμα μέ-
γιστον, ἄλλη θνός, πολὺ θνός, μᾶλλον δὲ παλῆτος. ἔστι γὰρ αὐτοῖς ἡ
τε φυτικῶν ὑποτελισμάτων Πηγὴ, καὶ κλειδῶχος τῆ φύσεως. ἀλλὰ
καὶ τὸ καὶ τὰ μαθήματα συστάσεως καὶ ὁμομονῆς αὐτῇ παραγω-
γὸς καὶ αἰτία. ἀλλὰ καὶ αὐτὰ φύσις καὶ Αἰὼς. ἔστι αὐτοῖς καὶ Η' ἑξα-
κλῆς, καὶ Ε' ἑξαρχα, καὶ Α' λκιμωτάτη, καὶ Α' ῥρηνικὴ, καὶ Α' ἑήλυν-
τος, Ε' ρυῆς τε καὶ Η' φαιτος, καὶ Διόνυσος, Ἐ Σωρεῖταις, καὶ Μεαδδς.
ἢ Μαριάδης τὸ γὰρ Μαίης ὕς, ἢ τοι τὸ δυάδης, ἢ τετραὶς. Ἐ Ε' εἰς-
νιος, Ἐ Σώκος, καὶ Διόσκορος καὶ Βασαρόδης, καὶ Διμάτωρ, μη-
τερός τετάρχης δυάδης. Οἰνύμορφος τε καὶ Ε' παῖδρος, καὶ Α' ῥρ-
νεργός, καὶ Βακχασιδὼν ἀεγείρεται. καὶ Α' ρμόνις, ἢ Α' ρμοῖα, καὶ
ἡ Μισαὶν ἢ Οὐρεσία. Quaternarius item magno ipsis est
miraculo, novus Deus, & quidem multiplex, vel potius
omnideus. Fons enim ipsis est naturalium effectuum, at-
que naturæ claviger. Sed & suam his disciplinis constitu-
tionem, ac permanſionem, affert, atque conciliat: immò
natura ipsa est, & varietas. Idem quoque iis Hercules, &
Impetus, & Robustissimus, & Masculinus, & Ineffæmi-
natus. Mercurius item, & Vulcanus, Bacchus, Soritas,
Maiadeus, vel Maiades. est enim Maia filius, hoc est bi-
narii, quaternarius. Eriunius ad hæc, & Socus, atque Dios-
corus. Bassareus insuper, & Bimater, matrem nactus bina-
rium; Fœmineam formam habens, Virilitatem præ se fe-
rens,*

rens, ac Bacchationem excitans. Item Harmonita, seu Harmonia; & inter Musas, Vrania. *Quod* κλειδῆς αὐ-
 tem ἡ φύσις, ἢ φύσις Αἰόλου (ita enim in Photio scribendum
 putem, ποῦ, φύσις, καὶ Αἰόλος,) appellatus ab antiquis numerus
 iste fuerit, testis etiam est Anonymus, in Theologumenis suis.
 Αἰόλος φύσις κατενόμαζον ἢ τετραδά, τὸ ποικίλον ἐμφαίνοντες ἐξ-
 κεκρίστος, καὶ ὅτι ἐκ αὐτῆς ἡ καθολικὴ διακρίσις. διδὲ καὶ
 κλειδῆς πᾶς ἡ φύσις αὐτὴν πανταχοῦ ἐπινόμεζον. Aëoli na-
 turam appellabant quaternarium, varietatem proprietatis
 indicantes: & quod absque eo non sit universalis consti-
 tutio: unde etiam clavigerum naturæ quendam ipsum
 ubique cognominabant. Cur verò Ἀρμονία diceretur, cau-
 sam exponit Ioannes Protoſpatharius, ad Hesiodi Dies. Ἡ τετρα-
 Ἀρμονία λέγεται. ἔχει γὰρ τὸν ὅπτερον. Quaternarius Har-
 monia appellatur, quia habeat sesquitertium. *Ac* cur Ἡ-
 εακλῆς, apud Anonymum est videre. Πάλιν δὲ Ἡ εακλία ὠδὴ
 ἢ αὐτὴν τὴν ἔτος ἔννοιαν ἢ τετραδά καλεῖται. Rursum Hercu-
 lem vocant quaternarium, propter eandem anni conside-
 rationem. *Præter* verò ea nomina in Nicomachi Excerptis, apud
 Photium, etiam Κόσμος dicebatur. Plutarchus, De Iside, ἢ
 Osiride. Ἡ δὲ καλεωμένη τετρακτὺς, τὰ ἐξ αὐτῆς τετρακτοντα, μέ-
 γεος ὡς ὅρος, ὡς περὶ ἄλλης, καὶ Κόσμος ὠνόμασαι. Qui
 verò quaternarius vocabatur è sex & triginta constans, ma-
 ximum erat iuramentum, ut sermone omnium tritum est,
 & appellabatur Mundus. *Item* Σόμα. Philoponus, in Me-
 taphys. lib. 1. Pythagorei dum volunt sapientiam suam oc-
 cultam facere cerdonibus, Symbolicè tradiderunt disci-
 plinas. Dicebant ergo Vnitatem, Mentem: binarium,
 Animam: ternarium verò, Opinionem: quaternarium,
 Corpus simpliciter. *Ac* postea iterum. Symbolicè enim Py-
 thagorei Physicas formas numeros dicebant; unitatem,
 Mentem, quia impartibilis: binarium autem, Animam,

ut unde, & quod, motus. ternarium verò, Opinionem, quia non sit definitus; sed primus indivisibilis, & instabilis: quaternarium verò, ipsum simpliciter Corpus. *Pachymerius, Metaphys. lib. x. cap. 111.* Qui Pythagorici fuerunt appellati, primique Mathematica tractarunt, ac in eis sunt enutriti, arbitrati sunt, rerum Mathematicarum principia cunctorum esse principia. Hinc unitatem, par & impar, extremitatem & cultum, aliaque nonnulla rerum naturalium principia posuerunt; unitatem quidem, Mentis: binarium, Animæ: ternarium, Opinionis: quaternarium, Corporis. *Hinc ista Anonymi, in Theologumenis.* Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν αἰριθμῷ σοιχῶδ' ἔσονται ἰδιώματα τίνας αὐτὸν, ἐν μονάδι· ἔπειρον, ἐν δυάδι· χροιά, ἐν τριάδι· σῶμα, ἐν τετραδι. Verum etiam in numero proprietates maximè elementares quatuor: in unitate, idem; in binario, alterum; in ternario, color; in quaternario, corpus. *Et postea.* Οὐ μόνον δὲ τὸ τὸ σῶμα, ἐπέχει λόγον τετρας, ἀλλὰ καὶ τὸν δὲ Ψυχῆς. Non solum corporis obtinet rationem quaternarius, sed & animæ. *Neque aliud referenda hæc Philonis, lib. De mundi opificio.* Ἔστι δὲ ἡ δύναμις ἄλλη τετρας, λεγούσῃ τε καὶ νοηθούσῃ. Σαύμασι καὶ τῇ πρῶτῃ γὰρ αὐτῇ τὸ περιεῖν φύσιν ἰδέεσθαι, ἢ πρὸς αὐτῆς ἀριθμῶν τοῖς ἀσωμάτοις αἰσθημένων. Est & alia vis quaternarii, dictu cogitatuq; miranda: primus enim hic solidi naturam ostendit, cum præcedentes eum numeri rebus incorporeis sint dedicati. *Discernitur.* τὸ Πρῶτον βιβλ. ΣιμPLICIUS, *De anima, lib. 1.* Καὶ ἐκέλευν, (οἱ Πυθαγόρειοι,) ὡς ἐκ τῆς ὑπ' Ἀριστοτέλους λεγούσης τιμωρίαν, τὸ δυάδα, Πρῶτον μήκος, ἢ γὰρ ἀπλῶς μήκος, ἀλλὰ τὸ πρῶτον, καὶ τὸ ἀπὸν σημαίνουσιν. ὡσαύτως δὲ Πρῶτον πλάτος, τὸ τετραδά, τὸ Πρῶτον βάθος, ἢ τετραδά. Ac vocabant, (Pythagorei,) ut ex his, quæ sunt dicta ab Aristotele, consilcere licet, binarium numerum, Primam longitudinem. neque enim simpliciter, longi-

gitudinem;

gitudinem; sed primam: uti causam indicarent. eodem modo Primam quoque latitudinem, ternarium dicebant: ac Primam profunditatem, quaternarium. *Denique Δικαιοσύνη. Anonymus, in Theologumenis. Καλεῖται δὲ αὐτή, (ἡ τετρας,) ὡς φησὶν ὁ Ἀνατόλιος, Δικαιοσύνη.* Vocatur verò hic; (quaternarius,) ut Anatolius ait, Iustitia. *Huc pertinet locus Aristotelis, in Metaphys. maioribus, cap. v. Καὶ περὶ τούτων, οἱ καλέμενοι Πυθαγόρειοι τῶν μαθημάτων ἀφ' αὐμοῖν ὡρώτων, ταῦτα ὡροῦσιν, & ἐξαφέντες ἐν αὐτοῖς, τὰς τούτων ἀρχάς, τῶν ὄντων ἀρχὰς ἀήθησαν ἐν παντί.* ἐπεὶ δὲ τούτων οἱ ἀριθμοὶ φύσιν ὡρώπι, ἐν δὲ τοῖς ἀριθμοῖς ἐδόκειν θεωρεῖν ὁμοιώματα πολλὰ τοῖς ὄσι καὶ γνησιμοῖς μᾶλλον ἢ ἐν πυρὶ, ἢ γῇ, ἢ ὕδατι· ὅτι μὴ τοιοῦδ' ἰσχυρισμῶν πάθος, Δικαιοσύνη· τὸ δὲ τοιοῦδ', Ψυχὰ, καὶ Νῆς. Ante hos, qui Pythagorei vocantur, primi tetigere mathematica, & auxere, atque in iis educati, horum principia, omnium rerum existentium principia esse existimabant. Quoniam verò in his numeri primi natura; atque in numeris magis videbantur sibi videre similitudines multas eorum quæ sunt, & sunt, quàm in igne, terra, & aquâ: hunc quidem numerorum affectum, Iustitiam; illum verò, Animam, atque Mentem, censebant. *Ad quem locum Alexander Aphrodisæus.* Quia (Pythagorei) proprium iustitiæ compensationē, & æquabilitatem esse reabantur, idque in numeris reperiebant, idcirco numerum pariter parem primum, Iustitiam esse dicebant. nam, quod est primum in singulis, habentibus eandem rationem, hoc maximè id esse, quod dicitur, asserebant. Hunc autem numerum alii quaternarium esse dicebant; quia, cum primus sit quadratus, in paria dividitur, & est par: alii verò novenarium, qui est primus numerus solidus, ex impari numero ternario, in se multiplicato. *Neminis hu-*

De Abst. Anim. lib. II. Οἱ γὰρ Πυθαγόρειοι θεοὺς ἀριθμούς, καὶ τὰς γραμμάς, συνεδίζοντες, ἀπὸ τούτων τὸ πλεον τοῖς θεοῖς ἀπήρχοντο. τὸν μὲν πᾶσα ἀριθμὸν, Ἀΐωνα καλεῖντες. Τὸν δὲ πᾶσα, Ἄρτιμιν ὡς αὐτὸν ἄλλον, Ἀπόλλωνα καὶ πᾶσαν, ἄλλον μὲν, Δικαιοσύνην ἄλλον δὲ, Σωφροσύνην. Pythagorei, circa numeros, lineasque, studioſi, ex his plerunque Diis primitias libabant. hunc quidem numerum Minervam vocantes; illum autem, Dianam. quemadmodum etiam alium Apollinem; ac rursus, alium quidem, Iustitiam: alium verò Temperantiam.

C A P. VII.

Quinarius, Minervæ sacer. Pluto, Furia, & gigantes, quintâ lunâ nati esse credebantur. Quintus quoque mensis dies ab Atheniensibus cultus. Ægyptii, quinarium indicare cupientes, fidus pingebant, Nomina ejus, Ἀνγκία. Ἀναίστης. Φάθος. Δικαιοσύνη. Megilli locus, ex Opere Περὶ ἀειθμιῶν, emendatus. Anonymus correctus, & Aristoteles. Alexandri Aphrodisæi error: Anonymus iterum correctus. Ἀκρότης ἐλαχίστη τὴ Ζωότης. Νέμεσις. Βελούσια. Δίκησις, sive Δίκη. Ἀφροδίτη. Γαμμία, sive Γάμος. Ἀνδρογυνία. Κυθήρια. Ζωναία. Κυκλιῆχος. Ἀμύδιος. Ζανός. Πύργος. Διδυμία. Ἄξων ἰδρυσία. Ἀμύροτος. Anonymus tertium emendatus. Παλάς. Κρεδισάτις, sive potius Καρδισάτις. Photij locus restitutus. Ἀγμοσία. Ἀκρωτία. Ἀτάλατος. Ἀζυξ. Οὐδισάτις. Μελπεμένη. Τροφία. Πρόσια. Φύσις. Θεός. Νῦς. Κόσμος Ψυχή.

Nicomachus Gerasinus, quem de *Aritbmetica Theologia* libros duos conscripsisse supra dixi, primum eorum cum in numero quaternario finisset, secundum à quinario incipit. Id testatur clarè Photius, in *Excerptis*. Ἀλλ' ἔτι καὶ αὐτῷ (τοῖς Πυθαγορείοις) καὶ ἡ τριὰς περὶ ἀριθμητικῆς διολογεί, καὶ τὸ πρῶτον τῶν

τῆς θεολογικῶν Ἀριθμητικῶν Νικομάχου συναπταρτίζεται βιβλίον. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μετὰ τὸ προοίμιον, ἡ πεντὰς αὐτῆς πληροῖ τὴν ἀγῶνα. Ad hunc ferè modum de quaternario nungantur, ac primus quoque Nicomachi Arithmeticorum Theologumenorum liber finitur. in secundo verò, post proœmium, quinarij ipsi certamen implet. *Erat verò numerus hic Minerva sacer: unde etiam quintâ lunâ nati esse tradebantur, Pluto, Furia, & gigantes. Servius, ad Georgic. lib. i.* Quintâ lunâ nullius operis initium sumas. Dicitur enim hic numerus Minervæ esse consecratus, quam sterilem esse constat: unde etiam omnia sterilia quintâ lunâ nata esse dicuntur, ut Orcus, Furia, gigantes. *Virgilius illic.*

Ipsa dies alios alio dedit ordine Luna

Felices operum. quintam fuge: pallidus Oreus,

Eumenidesq; fatæ. tum partu Terra nefando

Cœumque, lapetumque creat, sævumque Typhœa,

Et coniuratos cælum rescindere fratres.

Ac de Furiis, etiam Iohannes Protospatharius dicit, in Hesiodi Dies. Εἰ δὲ τῇ πεμπτῇ φασὶν ὅτι ἐγενήθησαν αἱ Ἑρυνύες. Quintâ lunâ natas esse aiunt Furias. *Quod ad quintum diem attinet, cum certè Athenienses celebrabant. Aristoxenus, Elem. Harmonic. lib. II.* Πενταλῶς ἵστικε τῇ τῆς ἡμερῶν ἀγωγῇ τῆς ἀριθμητικῶν ἡ πεντὰ τῶν ὑποδύοις ὁλον, ὅταν Κορήνιοι μὲν, τὴν δεκάτῃ αἰῶσιν Ἀθελιαῖοι δὲ πέμπτῃ. *ἔπειτα δὲ πᾶσι ὁρδόμεν.* Omnino similes esse videntur, dierum subductio, & harmonicorum de tonis traditio: ut, cum Corinthii quidem, decimum celebrant; Athenienses verò, quintum: alii autem quidam, octavum. *Quinarij verò Aegyptii cum indicare vellent, sydas pingebant. Horapollus, Hieroglyphic. lib. i. cap. XIII.* Σημαίνοντες τὸν πέντε ἀριθμὸν, ἀστέρα ζωγραφεύον ἐπειδὴ, πληθους ὄντος ἐς ἑξατὴν, πάντι μόνον ἔξ αὐτῶν κινέμενοι, τὴν κόσμου οἰκονομίαν ἐκτελέουσι. Significantes quina-

rium

rium numerum, sidus pingunt : quoniam, cūm quamplurima sint in cælo; sola ex his quinque, quæ moveantur, orbis moderationem efficiunt. *Nomina eius hunc in modum representat nobis Photius, in Nicomachi Excerptis.* Ἀλλ' ἔπω παύτα κομψά, καὶ σοφά. Τὰ δ' ἐφεξῆς σκόπει. Ἀνείκία γὰρ ἡ πᾶντας, καὶ Ἀλλοίωσις, καὶ Φάος, καὶ Δικαιοσύνη, ἔλαχίστη Ἀρεῆς τὸ ζώοντι, ἔΝέμεσις, καὶ Βυβασία, καὶ Δίκησις, καὶ Ἀφροδίτη, καὶ Γαμηλία, καὶ Ἀνδρογυνία, ἔΚυθερεία, καὶ Ζωναία, καὶ Κυκλιῆχος, ἔΑμίδιος, καὶ Ζανὸς πύργος, καὶ Διδυμία, καὶ Ἀζωνίδεα. Ἀμβροτόν τι ὑψηλολογεῖσι, καὶ Παλλάδα, καὶ Κρεδιάτις, καὶ Ἀγαμονία, καὶ Ἀρεῶντις, ἔἈτάλαντος, ἔἈζυγία, καὶ Ὀρθίατις, ἔΜεσῶν Μελπομένης. Sed nondum hæc elegantia, aut scita : sed considera, quæ sequuntur. Est enim quinarium, Quies à rixis, & Alteratio, Lumen quoque, ac Iustitia: minimaque Extremitas facultatis vivendi: Nemesis adhæc, & Bubastia, Iurisdicatio, Venus, Gamelia, Androgynia, Cythereia, Zonæa, Circulorum præses, Semidea, Arx Iovis, Didymæa, & Axis stabilis. Hancetiam Divinam esse sublimibus verbis prædicant, & Pallada, & Credeaten, Duatricem, Acreotin, Æquilibrium, Iniugem, Orthiatin, ac de Musarum numero Melpomenem. *Ex his Ἀνείκία, Ἀλλοίωσις, Φάος, Δικαιοσύνη, etiam in Fragmento quodam Megilli, ex Opere Περι ἀειθερίας, apud Anonymum commemorantur, nominumque rationes expromuntur; sed corruptio admodum loco, mutiloque: nam pro Ἀνείκία illic Ἀνοικία nunc vulgatur, ac Δικαιοσύνη quidem semel iterumque excidit, hunc in modum.* Ἡ δὲ πᾶντας Ἀλλοίωσις, Φάος, Ἀνοικία. Ἀλλοίωσις μὲν, ὅτι περιχὴ δέχεται ἐς ταυτοτητα τὸ σφαίρας ἡμειψέ, κυκλικῶς κινήσασα, καὶ φάος ἐνεργασμένη, διότι καὶ Φάος. Ἀνοικία δὲ, ὥστε τὴν πάντων περιδιδεῶν σύστασιν, καὶ ἔνωσιν καὶ δὲ τὴν δύο εἰδηῶν σύνθεσιν, καὶ φιλωσιν, ὅτι τὸ Δικαιοσύνης ἐμφανιστάτα. Ita autem restituendum esse censeo.

cenſeo. Η δὲ πᾶσι τὰς Ἀλλοίωσις, Φάος, Ἀνείκία, Δικαιοσύνη. Ἀλλοίωσις μὲν, ὅπῃ τριῇ ὁρίζεσθαι ἐς ταυτότητα τῆς σφαίρας ἡμετέρας κυκλικῶς κινήσασα, καὶ Φάος ἐνεργασμένη, διότι καὶ Φάος. Ἀνείκία δὲ ὡς τὴν πάντων ἐξοδισμῶν σύστασις, καὶ ἔωσις καὶ ὁρμή τῶν δύο εἰδυῶν σύνοδον, καὶ φιλιώσιν. Δικαιοσύνη δὲ ὅπῃ τῆς Δικαιοσύνης ἐμφαντικώταται ἡ πᾶσι. Est quinarium Alteratio, Lumen, Quies à rixis, & Iustitia. Alteratio quidem, quia id, quod trifarium diremptum esset, in sphaeræ identitatem mutaverit, circulariter movens, ac lumen ingenerans, unde etiam Lumen dicitur. Quies verò à rixis, quòd, quæcunque antea inter se distabant, constituat, ac conciliet. Iustitia autem, quod iustitiam maximè omnium quinarium ostendat. Ac Ἀνείκίας quidem nomen, etiam antea corruptum, ibidem legitur, in ipsius Anonymi verbis. Καὶ αἰοικίας ἀποσηγορίαν τῆς πεντάδα. Rescribo. Καὶ Ἀνείκίας ἀποσηγορίαν τ. π. Apud Aristotelem, maiorum Metaphys. cap. VII. ubi Pythagorica quedam numerorum aliquorum nomina commemorantur, inter cetera etiam Ἀδίκια ponitur: quo in loco legendum esse Ἀνείκία, affirmare haud dubitaverim: ac confirmat conjecturam isthuc meam, quod nonnulla exemplaria ex vetere ibi Ἀνείκία habuerint: quod profectò ad hanc emendationem clarissimè satis faciem præfert. Atque ita in antiquis exemplaribus olim lectum, Commentarius Alexandri Aphrodisi in hunc locum nobis indicat. ita autem habent verba, ut Latine quidem ea, siquidem non existant Græcè, Sepulveda nobis dedit. In quibusdam exemplaribus, pro iniuria, (Ἀδίκια) legitur invidium, (quod in Græco eius textu Ἀνείκία fuisse existimo, ut conveniat dictioni præcedenti, cum quâ commutata fuit:) quòd à Pythagoricis idcirco quinque appellari tradunt, quoniam in rectangulis triquetris, quæ latera primùm dicibilia continent, laterum angulum rectum complectentium alterum est trium, alterum quatuor: basis verò, quinque. ergo, quoniam

niām basis æquivalet utrique simul, ideo victrix ipsa, latera verò debellata esse dicuntur. ergo numerus quinque In-
victum ab illis appellabatur, quasi non superatus, sed in-
victus, superiorque sit. Cæterum, seu Invictum, seu Iniu-
ria, scribendum sit, verborum intellectus perspicuus est.
*Vbi fallitur Alexander, qui, non animadverso mendo, explicatio-
nem adducit, loco non convenientem; nam quod numerus hic qui-
narius Α'νικία, non Α'νικία, dictus fuerit, satis constat, & Megilli
antea citatis verbis: & Anonymus quoque ipse nimis manifestum
facit, duplicem istius nominis rationem nobis reddens. Καὶ Α'νι-
κίαν (ita iam legendum monuit,) θεωρηόρδιον ἢ πντάδα, ἢ μό-
νον ἐπειδὴ τὸ ἀνέμπιον, καὶ κατ' αὐτὸ τετραγυδύον, στοιχεῖον, ὁ αἰθὴρ
καὶ ταυτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντα διατελεῖ, νείκας, καὶ μεταβολῆς,
ἐν τοῖς ὕψ' αὐτὸν ὑπάρχουσιν ὅπο σελήνης μέχρι γῆς ἀλλ' ὅπ τὰ
πρώτα διαφέροντα, καὶ ἔχ ὁμοία τῷ ἀριθμῷ δύο εἶδη ἄρποι καὶ
θεττῶν, αὐτὸς ὥσανει ἐφιλίωσεν, καὶ σωήρτησιν σύστημα, τ' αὐ-
τῶν χυρόμυρς συνόδα. Qua verba, corrupta partim, & ab inter-
pretatione vehementer laborantia, sic restituo. καὶ ὡσαύτως ἔχον
διατελεῖ νείκας, καὶ μεταβολῆς: ὅ ποτε: ἀλλ' ὅπ τὰ πρώτα
διαφέροντα, ἔχ ὁμοία, τῷ ἀριθμῷ δύο εἶδη, ἄρποι καὶ θεττῶν,
αὐτὸς ὥσανει ἐφιλίωσεν, ἔ σωήρτησιν, σύστημα τ' αὐτῶν χυρόμυρος
συνόδα. Α'ρεθης ἐλαχίστη τ' ζωότης. Meminit itidem Ano-
nymus, in Theologumenis suis. Τριῶν δὲ ὄντων τ' ζωοποιητικῶν καὶ
τὰς φυσικὰς μετὰ τὴν σωματώσιν, φυτικῶν, ψυχικῶν, λογικῶν. καὶ τὴ
μὲν λογικῶ καὶ ἢ ἐξδομάδα τασσομένη, τὴ δὲ ψυχικῶ καθ' ἐξάδα,
τὸ φυτικὸν αἰαγκαίως καὶ ἢ πντάδα πῆπει. ὥς καὶ Α'ρεθης τις ἢ
ἐλαχίστη τ' ζωότης ἢ πντάς. Cum tria sint secundum Phy-
sicos, quæ vivificent post corporationem; facultas vegeta-
tiva, animalis, & rationalis: ac rationalis quidem, iuxta se-
ptenarium sit constituta; animalis, iuxta senarium; vege-
tativa necessariò in quinarium incidit: ita ut etiam Extre-
mitas quædam minima facultatis vivendi existat. Insuper,*

Νήμισις.

Νέμισις dicebatur. *Αποnymus.* Νέμισιν καλεῖσι τὴν πεντάδα· ἡμεῖς γὰρ θεωροῦμεν τὰ τε ἐξάνια, & θία, & φυσικὰ στοιχεῖα. Nemefin vocant quinarium: quippe distribuit convenienter cūm cælestia, tum divina, & naturalia elementa. *Item* Βυβάστια, quia Bubaſti in Ægypto colebatur. *Αποnymus.* Καὶ Βυβάστια, (ὀνομαζουσι,) διὰ τὸ ἐν Βυβάστῳ τῷ Ἀγύπῳ τιμᾶσθαι. Et Bubaſtiā, (vocat) quia in Ægypti urbe Bubaſto coleretur. *Δίκης.* Apud *Αποnymum* est, Δίκη. *Εἰς τὰ* Ioannes Protoſpaitbarius, in *Hefiodi Dies.* Οὗ πέντε ἀριθμὸς, Δίκη λέγεται· ὅτις τὸν δέκα τέμνει. Quinarus, Iustitia dicitur: ex quo enim denarium secat. *Proclus in eisdem dies.* Οὗτι μὲν ἡ πεμπτὰς Δίκης ἐστὶν ἀριθμὸς, καὶ Πυθαγορείων ἠκούσαντες λεγόντων. καὶ λέγοντι σαφῶς αἰτίαι παρ' ἐκείνοις διτταί. τῷ δὲ τῷ ἔργον τῷ Δίκης ἡ τὸ ὁλοκαῖνον κολλᾶσθαι, καὶ τὸ πλεονεξίας ἀφαιρῆναι, ἡ τὸ ἐλαττοῦ ἐπανιστῆναι, καὶ ἐρηγᾶν. Quod quinarus Iustitiæ sit numerus, Pythagoreos dicentes audivimus, eiusque ipsis duæ causæ manifestè memorantur; tanquam inter Iustitiæ opera sit, transgressionem punire; &, quod alter altero plus habeat, tollere: atque minus exquare, & bene facere. Ἀφροδίτη, Γαμηλία, Ἀνδρογυνία, Κυθίρεα, & Ζωαία, ab eadem certè causa, sc. trium priorum nominū meminit etiam *Αποnymus*, & hanc rationem reddit. Καὶ Ἀφροδίτῳ, (ὀνομαζουσι,) διὰ τὸ ὅτι πλεονεξίαν ἀλλήλοις ἀρέματα καὶ θῆλον ἀριθμῶν. καὶ τὸν αὐτὸν δὲ θεωροῦν καὶ Γαμηλίαν καὶ Ἀνδρογυνίαν. Ac Venerem (nominant,) quod inter se implicentur masculinus atque foemininus numerus. eodem modo etiam Gameliam, & Androgyniam. *Et quod* Γαμηλία attinet, nullā diā de causa etiam Γάμος vocabatur. *Αποnymus.* Ἡ πρώτη ἀρχὴ ἀνέλαβε τὸ τὸ παντὸς ἀριθμῷ εἶδος· ἥτοι τὸν δύο τὸν πρῶτον ἀρσενον. καὶ τὸν τρία, τὸν πρῶτον ἀνδρῶν. διὸ καὶ Γάμος καλεῖται. ὡς ὅτι ἀρσενος, & θήλειος. Quinarus primus complectitur omnis numeri speciem; & binarium, primum partem: & ternarium, primum im-

parem. unde item nomen illi matrimonium : tanquam , qui ex viro , atque fœminâ , constet. *Plutarchus, de Ei apud Delphos.* Τα δὲ πάντα γυνᾷ τούτων πρὸς ἀλλήλους μιγνυμένων. εἰκότως ἔχκει τιμὴν, πρῶτος ἐκ πρώτων ἀποτελέμενος. καὶ Γάμος ἀποδύμιαται τῇ τῷ ἀρτίῳ πρὸς τὸ θῆλυ, θεωρεῖται δὲ αὖ πρὸς τὸ ἀρρεῖο ὁμοίῳ. Quinarius verò ex his inter semixtis nascitur. ac meritò honorem est nactus, utpote primus ex primis confectus. diciturque Matrimonium , ob paris cum fœmina , imparis cum mare similitudinem. *Ac non ita multo post.* Ὡς ἔτι ἀρρεῖος τῷ πρώτῳ καὶ θήλειος ὁμοίῳ ταῖς ἀσπεγμύδρια Γάμον οἱ Πυθαγόρειοι προσεῖπον. Proinde quinarium Pythagorici, ob similitudinem congressus primi maris, ac fœminæ , Matrimonium appellarunt. *Alexander Aphrodisæus, in Metaphysica maiora.* Quinarium verò appellabant (Pythagorici) Matrimonium, quia id est maris & fœminæ coniunctio. cùm autem impar numerus istis sit mas , par vicissim fœmina, hic primus ex primo numero pari, id est, duobus , & primo impari, id est tribus, gignitur. *Atque huc respexit Philoponus, in Metaphys. lib. xi ii.* Pythagorei verò de Tempore, Iustitia, & Matrimonio, quæ in numeris conspiciebant, definierunt. *quamquam possit ad binarium, etiam referri, aut senarium : nam uterque ille numerus, uti suis locis dico, hunc in modum appellabatur. Sed de quinario item clare Protophatharius, in citatos Hesiodi dies.* Ὁ γὰρ πάντα Γάμος λέγεται ἐκ γὰρ ἀρτίῳ τῷ δύο, καὶ θεωρεῖται ἑῖς, συνέστηκε. Nam quinarium Matrimonium appellatur: quippe, è binario pari, & ternario impari cõstat. *Deniq. illuc referendus Plutarchi locus, in Romanis Questionibus.* Τὴ δὲ θεωρεῖται μάλα γαμήλιος ἢ πρῶτος ἔστι τα γὰρ ἑῖς πρῶτος θεωρεῖται, καὶ τὰ δύο πρῶτος ἀρτίος. ἐκ δὲ πύτων, ὡς περ ἀρρεῖος καὶ θήλειος, ἢ πεντὰς μέμει. Inter imparem verò numerum omnium maximè Matrimonio congruit quinarium. nam ternarius primus est impar,

par, ac binarius primus par. ex istis verò, tanquam mare atque foeminâ, mixtus est quinararius. Κυλίσχ⁹. Huc referenda ista Martiani Capella, ubi de eo numero agit, lib. VI I. Hunc numerum quis neget esse diametrum? nam decadis perfectio, circulusque, huius hemisphærio dissecatur. Α'μίθτος, & Δίδυμια; etiam Anonymo memorantur, nisi quod Η'μίθτος, & Δίδυμος, illic scribatur. Καὶ Η'μίθτος, ὃ μόνον ὅπ τῷ δέκα, θεῖα ὄντος ἡμίσειά ἐστιν, ἀλλὰ καὶ, ὅπ ἐν τῷ ἰδίῳ ὁξαγράμ-ματι ἐν τῷ κατὰ μέσον ἐτέλειτο. καὶ Δίδυμος δὲ, ὅτι τὴν διττάδα διχάζει, ἀδίχασον ἐτέρως ἔσαν. Ac Semideus appellatur, non duntaxat quod denarii, qui divinus, sit dimidium, verum etiam, quod in propriâ formâ suâ in medio sit constitutus. Geminus verò, quod denarium, alias inseparabilem in duo dividat. Α'μβροτος, & Παλλάς, iidem sunt apud Anonymum: nisi quod malè Α'μβρος illic legatur. Restituo. Α'μβροτὸν δὲ, καὶ Παλλάδα, κατ' ἑμφασιν τὸ πέμπτης ἐσίας καλεῖσθαι. Divinum verò vocant, & Palladem, ad indicandam quintam essen- tiam. Pro Κρεδιάτῃ, apud Photium, alia lectio Κρεδιάτῳ re- presentat: sed scribendum, Κρεδιάτῃ; sive etiam, Καρδιάτῃ. Ita rectius apud Anonymum, qui & causam appellationis tradit. Καρδιάτῃ δὲ, (καλῶσι,) κατ' εἰκόνα τὸ ἐν τοῖς ζώοις καρδίας, μέσης πεταγμένης. Cordialem verò, (vocat) iuxta simi- litudinem cordis, quod in medio animalia positum ha- bent. Præter ista, quod in Photio non occurrit, etiam Πεθνοία dicebatur. Anonymus. Διὰ δὲ τὸ ἴσθαι τὰ ἀνίστα, καὶ Πεθνοίαι ὁνομά- ζουσι, καὶ Δίκλῳ. Quia verò inæqualia æquet, cūm Provi- dentiā appellant, tum Iustitiā. Præterea, Τεσφό. Plu- tarchus, lib. De anima procreatione è Timæo. Τέταρτον γὰρ τῶν ἀ-ριθμῶν οἱ Πυθαγορικοί, τὰ μὲν πέντε, Τεσφόν, ὅτι ἐστὶ φθόρον, ἐκάλουν ὀνόμαζον, ἢ τὸ τὸν διὰ σπυράτων πρᾶτον εἶναι φθεγχτὸν τὸ πέμπτον. De his enim Pythagorici quinarium Τεσφόν, id est, sonum, appellaverunt: rati, de tonorum intervallis, quod

sonare possit, primum esse quintum. *Denique* ὁ φύσις. *Idem Plutarchus, de Ei apud Delphos.* Ὡς ἐν ἀρρενὶ τῇ πρώτῃ καὶ θήλει ὁμοιωμένηται πέντε γυνόμνη Γάμοι οἱ Πυθαγόρειοι περὶ εἶπον. ἐπὶ δὲ ἡ καὶ φύσις λέλειπται πρὸς αὐτὸν πολυπλασιασμός πάλιν εἰς αὐτὸν περιήλθον. ὥς γὰρ ἡ φύσις, λαβύσα πυρὸς ἐν ἀέρι, καὶ χαλκῷ, πολλὰ μὲν ἐν μέσῳ φέει χήμα, καὶ εἶδη, δι' ὧν ὅππῃ τέλει ἐξάγει τὸ ἔργον, ὅππῃ πᾶσι δὲ πυρὸς ἀνάγειται, ὅπου δ' ἔστα τὴν ἀρχὴν ἐν πρὸς τέλει τῆς πατρὸς ἔστι τ' λοιπὰν ἀριθμῶν ὅταν αὐτὰς πολυπλασιαζῶσιν εἰς ἑτέρας τελευτῶντων τῇ αὐξήσει, μόνον ὁ ὅς πέντε καὶ ἐξ γυνόμνη, ἵστανταί τις αὐτὰς ἀνατίθουσι, καὶ ἀνασώζουσιν. Proinde quinarium Pythagorici ob similitudinem congressus primi maris, atque foeminæ, Matrimonium appellarunt. Idem etiam Natura dicitur, quod sui multiplicatione in se redit. sicut enim natura triticum in semine accipiens, multas alterando eo mutandoque formas interim inducens, tandem triticum reddit, in fine totius mutationis Principium restituens: ita cum reliqui numeri in se multiplicati, incremento facto, in alios desinant, soli quinarium & senarius, in se ducti, seipsos referunt, & conservant. *Macrobius, in Somn. Scip. lib. 1. cap. vi. ubi de quinario agit.* Hic ergo numerus simul omnia & supera, & subiecta, designat. aut enim Deus summus est: aut **MENS** ex eo nata, in quâ species rerum continentur: aut **MUNDI ANIMA**, quæ animarum omnium fons est: aut cælestia sunt usque ad nos: aut terrena **NATURA** est. & sic quinarium rerum omnium, numerus impletur. *Vbi observa, alia quoque eius nomina existisse; uti* Θεός, Νῦς, & Κόσμος ψυχὴ: *quæ Latine Macrobius protulit, Deus, Mens, &. Mundi anima.*

CAP. VIII.

Senarius, perfectus admodum; atque generationi maximè aptus: ideoque Veneri facer, cui etiam ob hanc causam die sexto sacra sua faciebant. Sextus dies proprius Dianæ erat, quia illa hunc natalem sibi habebat. Senarius Latinis *Vncia*, Græcis verò plurimis nominibus dictus; inter quæ, *ἑξᾶς*. *Διαρθρωσις τῷ παντὶ*. *Ψυχοποιός*. *Ἀρρωτία*. Anonymi Theologumena restituta. *Οὐλομήλεια*. *Ἀφροδίτη*. *Ζυγία*. *Γαμμία*, sive *Γάμμος*. *Ἀνδρογαυία*, sive *Ἀφροδίτη*. *Ζυγίτις*. *Φιλοπσία*, sive *Φιλίωσις*. *Εἰρήνη*. *Φιλία*. *Τῆγία*. *Ἀκμων*. *Ἀλθία*. *Αἰχίωσις*. *Ἀρχή*. *Ἡμισυ παντός*. *Ἐκπελάγιτις*. *Τελιδίτις*. *Διχρονία*. Anonymus iterum emendatus. *Περσία*. *Τείμορμος*. *Ἀμορτίστη*. *Ἀρχιδίμη*. *Θάλασσα*. Anonymus tertium correctus. *Πανάκεια*. *Μισοθύς*. *Κόσμος*.

Senarius, perfectus esse censebatur, qui partibus suis impleteretur. *Martianus Capella lib. VII.* Senarium autem perfectum analogicumque esse, quis dubitet, cum suis partibus impleatur? Nam & sextam sui intra se continet, quod est unus; & tertiam, quod duo: & medietatem, quod tria. *Cassiodorus, lib. De Amicitia.* Senarius numerus, perfectus, constans ex partibus suis. si enim coniunxeris unum, duo, tria, perfectum habebis senarium. *Anonymus.* Ἡ ἑξὰς πρώτη τέλειος τοῖς ὅδ' αὐτῆς μέρειν ἀριθμεῖ. Senarius primus est perfectus: nam suis partibus numeratur. *Eulogius, in Somn. Scip.* Senarius verò, qui sequitur, numerus, potentem ac divinam naturæ suæ obtinet potestatem: siquidem τέλος primus, id est, perfectus, etiam reperitur. *Philippus, Abbas Bona spei, De silentio Clericorum, cap. cxvi.* Senarius autem, quia ex suis partibus constat, perfectus appellatur: & ei primo huiusmodi perfectionis dignitas assignatur, quia

quia nullus ante illum meruit obtinere, ut suæ partes eius summam valeant adimplere. Dividitur enim in sex æqualiter unitates, in tres binarios, in duos ternarios: quorum unitas, & binarius, & ternarius, qui sunt æquales partes senarii, si pariter coniungantur, eundem complent senarium, nec excedunt. *Nempe, ut Euclides ait, lib. VII. definit. XXII. Τέλφοις ἀριθμός ἐστιν, ὁ τοῖς ἑαυτῶ μέρεσιν ἴσος ὢν.* Perfectus numerus est, suis partibus æqualis existens. *Plura de perfectione huius numeri testimonia si quis volet, videat Origenem, in Ioannem, ipso initio Tomi XXVI II. Macrobiū, in Somn. Scip. lib. I. cap. VI. & Saturnal. lib. VII. cap. XIII. Plutarchum Symposiac. IX. Quæst. III. Censorinum, De die natali, cap. XI. Gregorium Nyssenum, in verba, Faciamus hominem, Orat. II. Augustinum, De civit. Dei, lib. XI. cap. XXX. Philonem Iudaum, De opificio Hominis, & Allegoriarum legis, lib. I. Pachymerium, De v. vocibus, cap. II. Clementem, Strom. VI. Boëthium, Arithm. lib. I. cap. XIX. & XX. Chalcidium, in Timæum; Rhabanum Maurum, De institut. Cler. lib. III. cap. XXII. Procopium Gazaum, in Genesim, cap. II. & Nicetam, in Gregorij Nazianzeni Orationem XLII. Ac generationi quoque maximè aptus credebatur. Philo, De mundi opificio. Τοῖς χρουδίοις, ἔδει τάξεως· τάξει δ' ἀειθιμὸς οἰκείον· ἀειθρὸς δὲ, φύσεως νόμοις, γυνηπνώτατος ὁ ἕξ. τῶν τε γὰρ ὅπο μανάδος πρῶτος τέλειός ἐστιν, ἰσάμενος τοῖς ἑαυτῶ μέρεσι, καὶ συμπληρέμενος ἔξ αὐτῶν· ἡμίσης μὲν τετάδος, τετατὲ δὲ δυάδος, ἑκτα δὲ μονάδος· καὶ ὡς ἔπος εἰπείν, ἄρρην τε καὶ θῆλυς πέφυκε, καὶ ἡ δ' ἑκατέρω δυνάμει ἡμεροσσι.* Rebus, quæ creabantur, opus erat ordine; ordini autem numerus est proprius: inter numeros verò, lege naturæ, aptissimus generationi est Senarius. nam post unitatem primus est perfectus, ex suis partibus æquatus, atque ex iisdem completus; è dimidio quidem, ternario; tertiâ verò parte, binario: uti sextâ, unitate. &, ut ita dicam, mas simul, & fœmina, existit: atque

atque ex viribus utriusque est concinnatus. *Censorinus, cap. xi.* Nec immeritò Senarius fundamentū gignendi est nam eum τέλειον Græci, nos autem perfectum vocamus: quòd eius partes tres, sexta, & tertia, & dimidia, id est unus, & duo, & tres, eundem ipsum perficiunt. *Et ab ista causa nempe existimandum est, quod hunc Veneri attribuerint. Martianus Capella, lib. vii.* Hic autem numerus Veneri est attributus, quòd ex utriusque sexus commixtione conficitur: id est, ex triade, qui mas, quòd impar est, numerus habetur: & dyade, quæ foemina, paritate. nam bis terni, hexas fit. *Itaque Pythagoras iubebat, sexto die mensis ei sacra facere. Iamblicus, de vita Pythagora, lib. i. cap. xxviii.* Α' θεοδότη δὲ π' θυσιάζειν ἑκτη' ἡμέρᾳ τὸ πρῶτον τῶν ἀριθμῶν, πᾶσι μὲν ἀριθμῶ φύσεως κοινῶνῃσαι, καὶ πάντα δὲ τέσποιν μεριζόμενοι, ὁμοίον λαμβάνειν τῶν τῶν ἀφαιρουμένων, καὶ τῶν καταλειπομένων, δυνάμιν. Veneri verò aliquid sacrificandum esse die sexto; quod hic numerus primus universæ numeri naturæ communicaverit: ac quocunque demum modo distributus, eorum, quæ vel auferuntur, vel quæ etiam relinquuntur, æqualem potestatem accipiat. *Et verò in numeris Senarius Veneri consecratus, sic Diana sextus dies. Proclus, in Timaeum Platonis, lib. iiii.* Τὴν ἑξέδου μὲν τὰ θυνῆ ἡμέραν ἔλεγον, καθάπερ τὴν ἑκτὴν Ἀρτέμιδος. Septimum diem Deo sacrum esse dicebant, uti & Dianæ sextum. *Causam video, quanquam ille minime inducet, quia nata eo die, mensis nempe Thargelionis, dea esset. Diogenes Laërtius, in vita Socratis, lib. ii.* Εὐχρησθήσεται δὲ Θαργελιῶνος ἑκτη, ὅτε καὶ θάλασσι τὴν πόλιν Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν Ἀρτέμιιν χηρέδω δῆλοι φασίν. Natus autem est sexto die Thargelionis, quo Athenienses Urbem lustrant, Dianamque natam esse Delii tradunt. *Latini porro numerus senarius Vncia appellabatur. Cassiodorus, Var. lib. i. ep. x.* Senarium verò, quem non immeritò perfectum docta antiquitas de-

hñovit, Vnciæ, qui mensuræ primus gradus est, appellatio-
 ne signavit. *Plurimis nominibus Græci dixerunt. Photius in*
Excerptis suis de Nicomacho. Η δὲ ἑξάς, εἶδος εἶδους αὐτῆς αἰπο-
 λογιῇ, καὶ τῇ ψυχῇ κόνος ἀριθμῶν ἀριθμῶν, καὶ Διάρθεωσις τῆς
 παντὸς, Ψυχοποιός, καὶ τῆ ζωτικῆς ἔξωτος ἐμποιοτικὴ παρὰ τὴν ἑξάδα,
 καὶ Ἀρμονία, καὶ Οὐλομέλεια, καὶ κυρίως αὐτὴ μάλλον Ἀφροδίτη,
 Ζυγία τε καὶ Γαμηλία, καὶ Ἀνδρογυναια, Θεολογιῇ. ἀλλὰ καὶ Ζυγι-
 τισ, καὶ Φιλοτησία, καὶ Ἑρήνη, καὶ Φιλία, Ἐγγεία, Ἀκμων τε καὶ Ἀλή-
 θεια. καὶ Μοιρῶν δὲ Λάχρησιν αὐτῶν ποιῶσι, καὶ Ἀρχὴν, καὶ Η-
 μισυ παντὸς, καὶ Ἐκστηθείτην, καὶ Τελιοδίτην, καὶ Διχρονίαν, καὶ
 Περσεΐαν, καὶ Τελιόμορφον, καὶ Ἀμφιτερίτην, καὶ Ἀγχιδίχαν, καὶ
 Μισῶν Θάλασσαν, καὶ Παϊάκειαν. Senarius ab illo forma for-
 mæ ratione reddita dicitur, & solus inter numeros animæ
 accommodus, atque universi Articulatio, Animæ effector,
 & qui vitalem habitum ingenerandi vim habet. Vnde et-
 iam senarius, Harmonia, ac Perfectio partium, & magis
 propriè ipsamet Venus, cùm Iuga, tum Nuptialis, & An-
 drogynæ Theologicè ab eo constituitur. Iugalis ad hæc,
 & Illecebra, Pax quoque, Amicitia, Sanitas, Incus, ac Ve-
 ritas. Et inter Parcas Lachesis faciunt, ac Principium, &
 Dimidium totius: tum Longè iaculantem, & Triviam, &
 Bitempoream, & Perseam, & Triformem, & Amphitri-
 ten, & Anchidicen, & inter Musas Thalian, ac Panaceam.
*Ex his, εἶδος εἶδους, Διάρθεωσις τῆς παντὸς, Ψυχοποιός ὁ Ἀρμο-
 νία, etiam Anonymo commemorantur, in Theologumenis suis.* Εἰ-
 δος ὅτι εἶδους ἐκ αὐτῆς ἑξάδα τῶν ἀριθμῶν αὐτῶν ἡγεμῶν. τῶν δὲ ἑπτὰ
 διαρθρωτικῇ καὶ σωτηρικῇ σάματι ὁ ψυχῇ, καθάπερ ψυχῶν
 εἶδος ἀμύρτων ὕλης. τῇ δὲ ψυχῇ τὸ ὅλον εἶδος ἐφαρμύζειν
 δυνάμει μάλλον ἑξάδα ἀριθμῶν ἐκ αὐτῆς αὐτῆς Διάρθεωσις
 τῆς παντὸς, λέγουσι, ψυχοποιός ἰσάμηνος. ἀριστοκλήνη καὶ τῆ ζωτικῆς
 ἔξωτος ἐμποιοτικὴ, παρὰ ἑξάδα καὶ Ἀρμονία, ὅτι μὲν ἀρμοιτικὴ πᾶσα
 ψυχῇ. Itaque si formam formæ eam esse arbitremur, nihil
 certè

certe erraverimus. quin alio modo anima vim corporis articulandi, & componendi habet, velut forma animalis materię informis. animę verò nullus omninò numerus magis convenire potest, quàm senarius: nec aliis itidem Articulatio universi, & Animę effector, cum inveniatur vim habere ingenerandi habitum vitalem: unde etiam senarius nomen habet. tum etiam Harmonia, quòd omnis anima sit harmonica. *Sic restituo eum locum, in quo hodie exciderunt ista verba, Καὶ Ἀρμονία.* Tum etiam Harmonia. Οὐλουέλεια. *Απὸ ἀνοnymum, Οὐλουέλεια scribitur.* Τὴν ἐξάδα Οὐλουέλεια φερρηγόρδον οἱ Πυθαγορικοὶ, κατακολυθόντες Ὀρφεῖ, ἥτοι παρόντων ὅλων τοῖς μέλεσιν, ἢ μίρεσιν, ἴση ἐστὶ μένη τῇ ἐν τῷ δικάδος ἢ, ἐπειδὴ ὅλον, καὶ τὸ πᾶν, κατ' αὐτὴν ὁξυμομέριαι καὶ ἑμμελὲς ὑπάρχει. Pythagorici, Orpheum imitati, senarium appellabant, Perfectionem omnium partium; sive quatenus, totus suis membris sive partibus, sit æqualis, solus eorum numerorū, qui consistunt intra denarium: sive quod totum, atque universum, secundum ipsum sit divisum, atque concinnum existat. *Ἀφ' ὧς δὲ. Martianus Capella, lib. VII.* Senarius harmonias ostenditur genuisse: quippe sex ad duodecim, est symphonia diapason: sex ad novem, hemiolos: sex ad octo, epitritos, id est, symphonia diatessaron: unde Venus, harmonię mater perhibetur. Γαμηλία, *Αποnymo Γάμος; Ἀνδρῶν γυναικαὶ νερό, Ἀρρηνόδηλος dicitur.* Ita eius verba habent. *Ἐξ ἀρτίου, καὶ ὥλεως, τῇ πρώτῃ ἀρρηνος καὶ θήλεος δυνάμει, καὶ πολλαπλασιασμῷ, γίνετ' διὸ καὶ Ἀρρηνόδηλος καλεῖτ'.* ἐπὶ δὲ Γάμος καλεῖτ', ὅτι αὐτὸς τοῖς ἑαυτῶν μέρεσιν ἐστὶ ἴσος. γάμος δὲ ἕρπον, τὰ ὅμοια ποιεῖν τὰ ἕργονα τοῖς γυνάσιν. Ex pari & impari primis, mare, ac foeminâ, potentia, & multiplicatione, fit senarius: unde etiam Viro-foemina appellatur. ac præterea etiam Matrimonium dicitur, quod suis ipse partibus sit æqualis. est verò opus Ma-

trimonii, prolem parentibus similem facere. *Ac Γάμος* quoque etiam *Plutarcho dictus memoratur, lib. De anima procreatione, è Timaeo.* Καί ἐστιν ὁ ἰδὺ ἐξ (ἀριθμὸς) τέλειος, ἴσος ὢν τοῖς ἑαυτῷ ἰσίοις, καὶ Γάμος καλεῖται, διὰ τὴν τῶ φερόμεν ἀρτίον ἐπειτὰ σύμμετρον. *Ac senarius quidem numerus est perfectus, suis partibus æqualis existens: diciturque Matrimonium, ob primi paris, imparisque, mixtionem.* *Et Clementi, Stromat. VI.* Οἱ πενιθηγόριοι ἐποδοῦν, οἶμαι, ὑπὸ τῷ κόσμῳ καὶ τῷ περὶ τὴν γένεσιν, καὶ ἐξ ἀριθμὸν τέλειον νομίζουσι, καὶ καλοῦσι τὸν καὶ Γάμον. ὡς γὰρ ὁ γάμος ἐξ ἀρρενός καὶ θηλείας γινώσκῃ, ἕως ὅς ἐξ ἐκ φεριστῶν τῷ τεύχε, ἀρρενός, ἀριθμὸς λεγόμενος ἀρτίον. διὰ τὸ δύο, θήλειος νομιζόμενος, γινώσκῃται. δις γὰρ τὰ τεύχε, γίνεται ὁ ἐξ. *Et Pythagorei hinc, ut arbitror, à mundi ortu, iuxta prophetam, numerum senarium perfectum existimant, cumque etiam Matrimonium appellant. uti enim matrimonium generat ex masculo, & foeminâ, sic senarius, ex ternario quidem impare, qui mas dicitur, & binario item, pari, qui existimatur foemina, generatur. nam bis tria fiunt sex.* Φιλοποσία, apud *Anonymum* Φιλίωσις dicitur. Φιλίωσις οἰκείως καὶ νομιζέσθαι. αὕτη γὰρ συμπλεκτικὴ ἀρρενός, καὶ θήλειος. Conciliationem appositè nominant: quippe complotitur marem, & foeminam. Εἰρήνη. *Anonymus.* Καὶ εἰρήνη δὲ καλεῖται εἰκότως. Meritò verò etiam Pax appellatur. Τῆ γεία. *Meminit quoque Anonymus.* *Ac dicebatur item hoc nomine triplex triangulus, qui alternatim inter se iunctus, figuram quinquelimearem exhibebat: quo & tanquam symbolo inter sua doctrina sodales utebantur.* *Lucianus, Pro lapsu in salutatione admissio.* Οἱ ἰδὺ γὰρ θιασίστιος Πυθαγόρας εἰ καὶ κατὰ αὐτὸς τοῖς ἡμῖν ἰδοὺ καταλιπέω, τῷ αὐτῷ ἡξίωσιν, ὅσον ὁ κέλλω τῷ Ἀδουπανῶ, καὶ Ἀρχότα, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιληταῖς αὐτῶ, ταχμαίμεθα, ἕτερον δὲ φερόμενον περὶ γραφῆν, ἀλλὰ ὑπὸ τῷ ὑγιαίνον ἀρχαῶς ἐκείλῳ. ἅπαντες γὰρ οἱ ἀπὸ αὐτῶ, ἀλλήλοις ἐπιστρίλλοντες, ὅπως αὐτῶν

πηρεάροι, υἱαίνειν ᾧδύς ἐν τῇ ἀρχῇ παρεκλούοντο, ὡς αὐτοῖς
 ψυχῇ τε καὶ σώματι ἀρμοδιώτατον, καὶ σιωδῶς ἀπαντα περιελά-
 φος τὰν θρωπείων ἀγαθὰ καὶ τόχα τειπέων αὐτοῖς τειζωνον, πὸ διαλ-
 λήλων, πὸ παντάγραμμοι, ὡς συμβάλλω πρὸς τὴν ὁμοδιόξην ἐχέωντο,
 Ὡς αὐτοῖς αὐτῶν ὀνομάζετο. Ac divinus quidem ille Pytha-
 goras, tametsi ipse nihil proprium suorum scriptorum no-
 bis relinquere voluerit, quantū tamen ex Ocello Lucano,
 & Archytā, cæterisque eius discipulis, coniecturā assequi
 datur, nec εὖ περὶ αὐτῶν, Bene agere, in initio scribebat; sed
 ab Ὑγιαίνων, quod est, Valere, exordiri iubebat. Itaque eius
 sectatores, cum inter se literas darent, quoties serium ali-
 quid scriberent, statim ab initio Valere suos iuebant:
 tanquam id ipsum & animæ, & corpori maximè accom-
 modatum foret, ac summatim hominis, bona universa
 comprehenderet. Præterea & triplex illorum triangulus,
 qui, alternatim inter se iunctus, quinquelinearem figuram
 constituit, quo tanquam symbolo ad sodales suæ sectæ ute-
 bantur, Valetudo ab iis nominabatur. Ἀκμῶν. Απονημῶν.
 Ἐκάλων δὲ αὐτῶν καὶ Ἀκμῶν, τῶν οἶον ἀκμάζον ὅτι δολόως
 τὰ τῶν κοσμικῶν στοιχείων ἀρχαῖα τεύχεα κατέχει αὐτῆς.
 καθ' ἑκάστον ἐξ ὑπάρχοντα, εἰ καθ' ἑκάστον τεισὶ δυνάμεσι. Voca-
 bant verò ipsum etiam incudem, qui sit quasi Indefessus;
 quod potissimi elementorum mundi trianguli convenien-
 ter partem ejus habeant: singulaque, si distribuuntur tri-
 bus perpendiculis, sex existant. Ἐκτετρίτης, Τειοδίτης &
 Διχερῶν. Απονημῶν. Ἐκτετρίτης δὲ αὐτῶν καὶ Τειοδίτην,
 καὶ Διχερῶν, πρὸς τοῦτο ἐκάλων. Ἐκτετρίτης μὲν δὲ τὸ
 τεύχος, ὡς Ἐκτετρίτης ἔσαν παρελήφαιμι, βολήσασαν, καὶ οἶον ἐπι-
 στυπθεῖσαι, δυνάμει αὐτῶν. Τειοδίτην δὲ, τὰ χαλκῶς τῶν
 ὁ δὲ φύσιν εἶδος δὲ, ὅτι καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν τεύχεα τὰ διασπῶν κινήμα.
 αὐτῶν ἔλαττε, διχόθεν πεπερασμένα ἀμφοτέρωθεν καθ' ἑκάστον
 ὡς αὐτῶν. Διχερῶν δὲ, ὡς αὐτῶν δυνάμει τὸ παντὸς

χεῖρε ἡ δ' ἐξὰς τ' ὑπὲρ γλῶ καὶ ὑπὸ γλῶ ζωδίων διαπλῆ. ἢ ὅτι
 τῇ τετραδι περσωνικῶδι ὁ χεῖρ Θ', τεταμένης ὡς διὰ δὲ δύο τε-
 τῶν, ἢ ἐξὰς. *Ita restituo eum locum, qui male hodie sic vulgatur: διὰ
 δὲ τετῶν. Neque enim tria simpliciter, sed bis tria, senarium fa-
 ciunt. Α'μφιτρίτη. Anonymus. Παρὰ δὲ τὸ αὐτὸ, καὶ Α'μφιτρί-
 τλῶ ἐκάλει αὐτὴν, ἀμφὶς ἑαυτῆς δύο παρέχουσαι τριάδας. Ean-
 δὲ ob causam, etiam Amphitriten ipsum appellabant, quæ
 utrinque duos præbeat ternarios. Α'γχιδίχη. Anonymus. Τὸ δ'
 Α'γχιδίχης ὄνομα καθ' ἀπλὴν ἔννοια περσῆμοζον αὐτῇ ὅτι γείτων
 μάλιστα τῇ πωτάδι ἢ ἐξὰς. Nomen verò Anchidices, sim-
 plici notione illi adaptabant, quod quinario maximè vici-
 nus sit senarius. *Observa causam. Senarius à Pythagoricis Α'γ-
 χιδίχη dicebatur, quod quinario proximus esset: qui nimirum Δί-
 χη ab ipsis vocabatur, ut ostendi capite antecedenti. Θαλεια. Cor-
 ruptè, Θήλεια apud Anonymum hodie editur: sed restituo, Θα-
 λεια δὲ ἡ αὐτὴ, διὰ τλῶ τῷ ἑτέρον ἁρμονίῳ. Thalia verò ipse
 dicitur, propter cæterorum concentum. Πανάχεια. Α'νο-
 νυμς. Καὶ Πανάχεια, διὰ τὰ πρὸς ὑγίαιας περσῆμωδία εἰς αὐ-
 τήν. ἢ, ὡς Πανάρχεια, ἀρκυτῶς περιχρηγμωδὴ τῷ μέρεσιν εἰς τλῶ
 ὁλόγηται. Et Panacea, propter ea, quæ de valetudine
 ante in eum dicta: vel, tanquam Panarcea, Omnisuffi-
 cientia, quasi partibus sufficienter ad totalitatem instru-
 ctus. *Et hac quidem ista nomina, quæ excerpis à Nicomacho no-
 ster Photius: præter quæ & duo alia observatis; nempe Μισοθύς,
 & Κόσμος. De priori est Clementis iste locus, Strom. vi. Οἱ τι
 Πυθαγόρειοι ἐν τοῦτον, οἶμα, ὅτι τὸ κόσμῳ καὶ τὸ περσῆμῳ
 γήρως, & ἐξ ἀριθμῶν τέλειον νομίζουσι, καὶ Μισοθύω καλεῖσι
 τὸν. διὰ τὸ μέσον αὐτὸν εἶναι τὸ εὐθύς, τετέστι δίκαια, καὶ τὸ δύο.
 Φαίνετ' ὅτι ἴσον ἀμφοῖν ἀπείχον. Et Pythagorei hinc, ut arbi-
 tror, à mundi ortu, iuxta prophetam, numerum senarium
 perfectum existimant; eumque etiam Medirectum appel-
 lant, quia medius sit recti: id est, decem, ac duorum: vi-
 detur***

detur enim æqualiter ab ambobus abesse. *De altero, sic Aπονημύς αἰ.* Καὶ πολλὰ πρὸς τὸν ἑπτά τ' διατάξας τῆς δὲ (καλεῖται) Κόσμου. καὶ γὰρ ὁ κόσμος, καθάπερ καὶ ὁ ἥλιος, ἔξ' ἐναντίων πολλὰ κίς, ὡς φθισυνεσὼς καὶ ἁρμονίαν. Et multò ante ab eiusmodi constitutione vocatus est Mundus: quia mundus, ut etiam senarius, ex contrariis sæpe visus est constituisse secundum harmoniam.

CAP. IX.

Septenarius inter plenos, & perfectos, collocatus: unde etiam vitalis partus septimestris creditus. Medicinæ quoque corporis attributus, & Apollini consecratus; uti septimus mensis dies, quòd is illo natus esset: quare etiam is ἑβδομαγώνης dictus. Ioannes Protospatharius, item Proclus, emendantur. Plato planè, atque Apollo, septimo Thargelionis die natus. Summâ autem in veneratione habitus: atque inde ἑπτάς dictus, tanquam Ζεφύρας. Virgo quoque, & matre carens, censebatur: atque istud quâ de causâ. Nomina eius: & de his Anonymi locus restitutus. Τύχη. Καὶρός. Aristoteles illustratus. Ἀθηνᾶ. Ἀργεία: sive etiam Ἀγαθή, & Ἀγαθή, quod Minervæ quoque epitheton. Hesychius correctus. Anonymi locus variè interpolatus. Ἀπυτάνη. Φυλακίτις. Anonymus iterum emendatus. Ὁσεμοπάτερας. Τετραγύνη. Γλαυκῶπις. Ἀλαλκίμηνια. Παρτωχία. Ἐργάνη. Πολυαρήτη. Οὐλομένηα. Ἀμαλθείας γένος, sive potius, Ἀμαλθείας κίρας. Αἰγύς. Ὁσεῖς. Ægyptii Sacerdotes septem vocalibus Deos suos celebrabant. Ὁσεῖς. Φωνή. Αὐδὴ. Κληῖς. Κέσσις. Anonymus tertium restitutus. Ἀδελφία. Τελισφόρος.

Septenarius inter plenos, & perfectos, habebatur. *Alexander Aphrodisæus, Probl. lib. II. Quæst. XLVII.* Ὁ ἐπτά ἀριθμὸς τέλειός ἐστι τῇ φύσει, ὡς μαρτυρεῖ Πυθαγόρας, καὶ οἱ ἀριθμητικοί, καὶ οἱ μουσικοί. Numerus septenarius est perfectus naturâ; ut
testa-

testatur Pythagoras, & Arithmetici, ac Musici. *Cicero, in somnio Scipionis.* Sed eius temporis ancipitem video quasi factorum viam. nam cum ætas septenos octies solis anfractus reditusque converterit; duoque hi numeri, quorum uterque plenus, alter alterâ de causâ, habetur, circuitu naturali summam tibi fatalem confecerint: in te unum, atq; in tuum nomen se tota convertet civitas. *Et mox iterum.* Septem efficiunt distinctos intervallis sonos. *Et hoc referunt, quod partus Septimestris sit vitalis. Iulius Paulus Recept. sentent. lib. IV. tit. IX.* Septimo mense natus, matri prodest. Ratio enim Pythagorei numeri hoc videtur admittere, ut aut septimo pleno, aut decimo mense, partus maturior videatur. *Quo pertinent ista Fulgentii lib. de cont. virg.* Cum septem navibus evadet: quo ostendatur, secundum Arithmeticam numerum septenum harmonicum esse partui. *Multa in hanc rem affert Alexander, loco citato, paullo post.* Οὐκ ἔστι τελέως ὁ ἐπὶ αὐτῇ ἀριθμὸς, δὴλον ἐκ τῆ διοικεῖν τὸ θῆλον τὸ περιγίγειν κόσμον ἐπὶ αὐτῇ ἀριθμῷ. ἐπακλήνωσα δὲ τὰ βρέφη, τὰς ὀδόντας ἀναφέρει ἐπὶ αὐτῇ δὲ, ὑποβάλλει. δις ἐπὶ αὐτῇ δὲ, ἡβᾷ σκεῖ, τέλος ἐπὶ αὐτῇ δὲ αὐδρῆ. καὶ τὰ νοσήματα δὲ ἀσφαλῶς τὰς ἐπὶ αὐτῇ ἀριθμῷ κενεῖ. ὁμοίως, ἢ σελήνη τὰς ἐπὶ αὐτῇ ἀριθμῷ χηματίζεται. ἐβδόμεαι δὲ καὶ ὁ μὲν ὄραται πᾶσι. ἐπὶ αὐτῇ δὲ ἢ τὰ φανήσονται. Numerum septenarium naturâ perfectum esse constat ex eo, quod deus terrarum orbem septē astris regat. Homini septimo mense dentes prodeunt, septimo anno eiiciuntur. bis septimo, idem pubescit; ter septimo, vir fit. morbi quoque, eodem modo, septenario numero iudicantur: ac luna itidem per septenarium formatur: mensis quoq; per septenarios constituitur: ac vocales septem existunt. *Censorinus, De die natali, cap. VI. I.* In omnibus numerus septenarius plurimum potest. Siquidem septem formemur mensibus additisque alteris, recti consistere incipiamus, & post septem

menscs,

mensēs dentes nobis innascantur, iidemque post septimum cadant annum, quartodecimo autem pubescere soleamus. *Ac mox iterum, cap. XIV.* Ex iis omnibus proximè videntur accessisse naturam, qui hebdomadibus humanam vitam emensi sunt. ferè enim post septimum quemque annum, articulos quosdam, & in his aliquid novi, natura ostendit: ut & in Elegia Solonis cognoscere datur. ait enim, in prima hebdomade dentes homini cadere, in secunda pubem apparere, in tertia barbam nasci, in quarta vires, in quinta maturitatem ad stirpem relinquendam, in sexta cupiditatibus temperari, in septima prudentiam linguamque consummari, in octava eadem manere, in qua alii dixerunt oculos albescere, in nona omnia fieri languidiora, in decima hominem fieri morti maturum. *Multa quoque in hanc rem est observare apud Anonymum, in Theologumenis suis Arithmeticis, capite, De septenario; Philonem, De opificio mundi; Chalcidum, in Timæum; Macrobius, in Somn. Scip. lib. I. cap. VI: A. Gellium, lib. III. cap. X: Martianum Capellam, lib. VII. Iustinum Martyrem, Quest. LXIX. & Solonem, in eo fragmento, cuius initium est:*

Παῖς ἐξ ἡμῶν ὁ ἰσὺς ἐν ἑπτὰ, ἔπειτα ὁ δὲ πῶν
 ὄντας, ἐν ἑπτὰ δὲ πῶν ἐν ἑπτὰ ἔστιν.

Medicina quoque corporis attributum, & Apollini sacrum esse, existimabant. Censorinus, cap. XIV. Plerique, aliter moti, duos istos numeros subsiliter discreverunt, ut dicentes, septenarium ad corpus, novenarium ad animum pertinere: hunc, Medicinæ corporis, & Apollini, attributum; illum, Musis: quia morbos animi, quos appellant pathē, Musica lenire, ac sanare, consueverit. *Quod ad Medicinam attinet, eo pertinent ista verba Alexandri Aphrodisæi, loco citato. Καὶ τὰ νοσήματα διὰ ἑπτὰ χρόνους τὰ ἐν τῷ αἵματι καὶ τῷ σπέρματι.* Morbi quoque eodem modo septenario numero iudicantur.

Iustinus Martyr, Quaest. LXIX. Ο' ἀριθμὸς τῆς ἑπτά τῶ αὐξή-
σῃ, & τῶ λήξειν, τῆς ἀνθρώπων ἐργάζεται καὶ τῆς νοσημάτων
ποιεῖται διακρίσις. *Numerus septenarius in hominibus in-
crementum atque decrementum, efficit : & morborum
diuidicationem facit. A. Gellius, lib. III. cap. x.* Discrimina
etiam periculorum in morbis maiore vi fieri putant in die-
bus, qui conficiuntur ex numero septenarii : eosque dies
omnium maximè, ita ut medici appellarent, *κεκλιμένους*, ἢ *κρι-
σίμους*, cuique videri. *Corrigendus est Ioannis Protospatha-
rii locus ad Hesiodi dies.* Ἡ ἐβδομὴ ἡμέρα καὶ ὡδὴ τοῖς ἰατροῖς
κρίσιμη καθέστηκεν, ἐν ταύτῃ γὰρ κρίνεται τὰ νοσήματα. *Septimus
dies etiam apud medicos est decretorius : quia in eo de
morbis iudiciū ferunt. Non rectè hodie editur : ὡδὴ τοῖς
ἰατροῖς χρησίμη καθέστηκεν. Apud medicos utilis est. Apollī-
ni verò sacrum esse, ut & septimum mensis diem, quia eo natus
esset, Proclus nobis iradit, in Timaeum, lib. III.* Καὶ τῷ Ἀ' πόλλωνι
ἐν τῷ ἑπτάδῃ ἀνείσταν, ὡς συνέχοντι πάσας τὰς συμφωνίας. διδ
καὶ ἐβδομαγέταν ἐκάλεον ἢ διον, καὶ τὴν ἐβδομῶν τῶ θυῖ ἱερὰν ἐ-
λεγον.

Τῇ γὰρ Ἀ' πόλλωνι χρυσάρεα γένετο Λητώ.

Et Apollini septenarium dedicarunt, veluti qui concen-
tus omnes contineret. unde & Hebdomagetam vocabant
deum, diemque septimum illi sacrum esse dicebant:

Hac enim Apollinem auriensem peperit Latona.

Sed legendum ibi patius, διδ καὶ ἐβδομαγῆλιν ἐκάλεον. Qua-
propter etiam Hebdomagenam vocabant. *Quia nimirum
septimo die natus esset. Et ita est apud Plutarchum, Sympos. lib.
VIII. cap. I.* Ἐβδομη δὲ ἀμφοτέρως ἑορτάζουσιν, καὶ τὸν διον,
(Ἀ' πόλλωνα,) ὡς ταύτῃ γυρόμενον, ὑμεῖς, εἶπαν οἱ θεωρεῖται, καὶ
οἱ ἱερεῖς, Ἐβδομαγῆλιν καλεῖται. Vtrumque festum in diem
septimum incidit : & vos vates, atque sacerdotes, inquit,
deum (Apollinem) ut ea die natum, Hebdomagenam
appel-

appellatis. *Ac videndus idem iterum, lib. ix. cap. iv. De Apolline, septimo mensis die nato, est & alter Procli locus, ad Hesiodi dies. H' δ' ἐβδόμη, ἡρὰ Ἀ' πόλλων* (Θ) *ἐν αὐτῇ γ' ἐτίχθη. Septimus verò dies, sacer est Apollini: quia ille eo natus. Ac meminit Diogenes Laertius; qui Thargelionem quoque mensem nominat: & Platonem eodem item natum dicit. Locus exstat in Platone, lib. ii i. Καὶ γίνεταί Πλάτων, ὡς φησὶν Ἀ' πολλόδωρ* (Θ) *ἐν χρονικοῖς, ὁ γ' δὴ καὶ ὁ γ' δοικὸς ἢ Ὀλυμπιάδι, θ' αὐτοῦ* (Θ) *ἐβδόμη· καὶ ἡ δὴ λήϊοι τὸν Ἀ' πόλλωνα γ' αὐτοῦ φασί. Ac nascitur Plato, ut refert Apollodorus in Chronicis, Olympiade octogesima octava, Thargelionis die septimo: quo Apollinem Delii natum esse dicunt. Summā autem in veneratione habebatur. Apuleius, Miles. xi. Confestimque, discussa pigra quiete, alacer exsurgo; meque protinus, purificandi studio, marino lavacro trado: septiesq; submerso fluctibus capite, quod eum numerum præcipuè religionis aptissimum divinus ille Pythagoras prodidit, lætus, & alacer, deum præpotentem lachrymoso vultu sic apprecabar. Inde etiā Ε' πτάδα, veluti Σεπτάδα, dici cupiebāt. Photius, in Excerptis à Nicomacho. H' δ' ἐπτάς τί αὖ τις καὶ εἴποι; αὐτὸς μὲν γάρ ἐστι Σεπτάς. καὶ τὸ Σ φθέρη ἢ συνήθεια, ἔλκει τὸ ῥάσα ἐν διπλῇ τῇ Ξ. ὅπου τὰ πρὸ αὐτῶ ἀριθμῶ ἢ φύσις, πρὸς τὰ τέλει ἀπικλήροσιν· ἢ ἢ τὸ ὀπικουρημα τὸ σέβας αὐτῶ ἀριθμῶ πρὸς τὴν ὀπικουρημα τὴν ὑπὸ τῆς πολλῶν. τοιαύτη μὲν ἢ ὑποδείξις θ' αὐτοῦ, ὡς ἐστὶν ἐπὶ σεπτάς, καὶ σεβασμῶ αὐτῶ (Θ) ὁ ἐπτά. Iam heptas, quid dicas, confestim fit septas. ac si consuetudo exterat Σ, trahit hoc facillimè ex duplici litera Ξ, quam ipsa natura ad præcedentis numeri finem veluti sorte attribuit: ut hæc adminiculo adversus vulgi insidias venerando numero esset. Atque hæc admiranda illa demonstratio est, quā ita existere docet vocem Σεπτάς; ut & numerum septenarium veneratione dignum. Macrobius in Somn. Scip.*

lib. I. cap. vi. Hic numerus ἑπτάς nunc vocatur, antiquato usu primæ literæ. apud veteres enim Σεπτάς vocitabatur, quod Græco nomine testabatur venerationem debitam numero. *Etiologicæ Auctor.* Ἑπτάς, ἀπὸ τοῦ Σεβω, Σεπτάς τις ἔσται, ὡς θεία, καὶ ἀμήτωρ, καὶ παρθένος. Septenarius à Σεβω, quod est, veneror; veluti Σεπτάς, qui sit veneratione dignus: ceu divinus, & matre carens, atque virgo. *Idem tradit & Avonymus, in Theologumenis suis: & Nicetas, in Gregorii Nazianzeni Orationem XLIV.* Virgo quoque & matre carens, censebatur: quod nec gigneret ex se alium, neque genitus ipse esset. *Oribasius, in Hippocratis Aphorismorum lib. II. Aphor. XXI II.* Septenarius numerus maximè versatur in Arithmetico numero, &c, criticis diebus; quia in se continet parem, & imparem: & intra denarium solus neque generat, neque generatur, cum alii aut generent, aut generentur. *Nicetas, in Gregorii Ναζιανζενί orat. XLIV.* Μόνος ἦν ἐπὶ τοῦ δ' δικάδου ἀριθμοῦ ὅτι ὁ ἐπὶ ἑτέρῳ γινώσκει, ἐπὶ ἑτέρῳ γινώσκει καὶ οἱ ἀριθμητικοὶ παρθενοὶ λήγουσι τὴν ἑπτάδα. Solus hic numerus, eorum qui intra denarium sunt, nec ab alio gignitur, neque alium gignit: Arithmeticique virginem appellant septenarium. *Hieracles in Antea Carmina.* Ἡ δὲ ἑβδומὰς, ὡς ἀμήτωρ, & παρθένος, τὴν δ' μονάδα ἀξίως δαΐτερος ἔχει ἐπὶ τῷ γινώσκῳ ἐξ ἀριθμοῦ πρὸς ἡμῖν ἐπὶ τοῦ δικάδου, ἐπὶ γινώσκῳ. Septenarius verò, tanquam matre carens, atque virgo, unitatis dignitatem habet secundariò. non enim ab ullo numero gignitur, qui denario contineatur: neque alterum quenkum gignit. *Philo, De mundi opificio.* Μόνος δὲ, ὡς ἑρῶ, ὁ ἑπτάς ἐπὶ γινώσκῳ πῶς φέρει, ἐπὶ γινώσκῳ. δὲ ὡς αἰτία οἱ μὴ ἄλλοι φιλόσοφοι τὸ ἀριθμὸν τῶν ἐξομοιοῦσι τῇ ἀμήτωρ Νίκη καὶ παρθενοῦ, ὡς ἐκ τῆς διδὸς κεφαλῆς ἀναφανήται λόγος ἔχει. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι, τῷ ἡγεμόνι ἡμῶν συμπαύων. Τὸ γὰρ μήτε γινώσκῳ, μήτε γινώσκῳ, ἀκίνητον μίγει. Solus,

sus, ut dixi, septenarius nec naturā gignit quicquam, ne-
 que gignitur. quam ob causam alii quidem philosophi, nu-
 merum eum similem statuunt Victoriæ, matrem non ha-
 bentī, atque virgini, quam progeneratam ē Iovis capite vul-
 gò ferunt: at Pythagorici, universitatis principi. etenim,
 quod neq; gignitur, neq; gignit, immortum manet. *Arethas,*
in Apocalypsin, cap. xx. De hoc ipso numero agens. Οὗτος ὁ ἀριθμὸς
 ἐκ ἑξήκοντα ἀριθμῶν, ἧς ἐστὶς τὸ δυνάδ' 6, ἀποτίκτεται. Hic nu-
 merus ex alio eorum, qui intra denarium sunt, non gene-
 ratur. *Videndus item Clemens, Strom. VI. Chalcidius, loco uno,*
atque aliter: & Anonymus, atq; Etymologici Auētar, in citatis Pla-
tini verbis. *Nomina eius hac à Photio, in Nicomachi Excerptis,*
referuntur. Τύχη, καὶ Καὶρὸς, Ἀ'θλωῶ, καὶ Ἀ'ρης, καὶ Ἀ'κρώσις,
 καὶ Ἀ'γλία, καὶ Ἀ'φυστή, Φυλακίτις, Ὁ'ριμοπαΐσα, Τριτογένεια,
 Γλαυκῶπις, Ἀ'λαλκομήνεια, Παντοχία, Ε'ργάνη, Πολυαρήτη, Οὐ-
 λομέλεια, Ἀ'μαλθείας γῆ, Ἀἴγλις, Ὁ'σιρις, Ὁ'κειρ, Φωνή,
 Αὐδὴ, καὶ Μυσῶν ἡ Κλειώ. εἰ βέλῃ δὲ, καὶ Κρίσις, καὶ Ἀ'δρείστια.
 Fortuna, & Occasus, Minerva, Mars, Acreotis, Agelia,
 Atrytone, Capta, Valido patre nata, Tritogenia, Castiocola,
 Alalcomenia, Panteuchia, Ergana, Multis precibus expe-
 dita, Perfectio omnium partium, Amaltheæ stirps, Ægis,
 Osiris, Somnium, Vox, Sonus, ac de Musarum numero
 Clio. Si libet verò, etiam Iudicium, & Adtactia. *Ex his Τύ-*
χη, Καὶρὸς, Ἀ'θλωῶ, Τριτογένεια & Φωνή ab Anonymo memoran-
tur, verum loco valde mutilo, ac corrupto: quem prophanam, ut re-
sistunt. Τί γὰρ δέινον ἐστὶ τῆς κλημενέσης λεπτολογεῖν ἐβδε-
 μαπιδὸν μάλιστα ὧς τῶς ἀποτυπασματόλογοις δογματικοῖς μόνων,
 ὅτι Ἀ'θλωῶν, καὶ Καίρων, ἐστὶ Τύχην, ἢ ἐπτάδα ἐπωνόμαζον; Ἀ'θλω-
 νὰν μὲν, ὅτι ὧς ἀποτύπασμα τῆς μυστολογίας παρθένος καὶ αἰζύξ,
 ἐπάρχει. ἔτι ἐκ μὲν δὲ γνηθεῖσαι, ὅτι ἐκ ἀρτίου ἀριθμοῦ. ἔτι ἐκ πα-
 ῤ'δος, ὅτι ἐκ ὧς τῶς πλὴν, ὅτι κορυφῆς τῆς πάντων πατρὸς, ὅτι πα-
 ῤ' ἐκ τῶς ἀριθμοῦ καφαλῆς μονάδ' 6. καὶ ἐκ οἶον Ἀ'θλωῶ ἀθῆ-

λυωτός τις. Θῆλυ δὲ, ὃ δὲ διαίρεται ἀριθμός. Καὶ ρὸν δὲ, ὅτι ἔχει
 νῶ μακρὰ τὰς ἐργείας αὐτομύδας, ἔχ' ἢ κρίσιν ἔχει ὑγείας, ἡ νό-
 σον, ἢ εἰς ἡμέραν, καὶ φθοράν. Τύχην δὲ, ὅτι ὡς ἀπλησίως τῇ μυθολογί-
 ῃ Τύχῃ τὰ θνητὰ δίδει. ὅτι ἔστι μόνον τὸ αἰθερῶν φωνῆς, ἀλλὰ καὶ
 ὀργανικῆς, καὶ κοσμικῆς, καὶ ἀπλῶς ἐναρμονίᾳ φωνῆς, ἐπὶ τὰ ὑπάρ-
 χαι τὰ στοιχειώδη φθίγγματα· ἔστι μόνον ὡς τὸ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τὰ ἀστέ-
 ρων ἀφίεδος μόδα, καὶ τῶν ὁρίων, ὡς ἐμὰ δομῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τὸ τῶν
 διαγράμματα ὡς τοῖς μηχανοῖς ἐπὶ τὰ χροδὸν ὑπέπεσε, ὅτι τριῶν
 ὄντων τ' ἢ ψυχῆς εἰδῶν, ἡ μισῶν, φρονητικῆς, θυμικῆς, ὀπισθομητικῆς,
 τέσσαρες ἀρεταὶ καὶ τελεῖται, γινόν) καθάπερ τριῶν δεξαμενῶν τῶν
 σαρῶν, ὅροι ὅτι σωματικῆς διαυξήσεως. *Vbi initio sic legendum.*
 Περὶ τῆς κλιμακτικῆς λ. λ. ἐβδόματικῶν; deinde, post καὶ Τύ-
 χην, inferendum: καὶ Φωνὴν, & Τριτογένειαν. *nam istorum quinque*
nominum septenarii, rationem sibi reddendam Auctor ipse propo-
nebat: quod & ordine suo fecit. quanquam etiam duo illa, Φωνή,
& Τριτογένεια, uti istis, ita infra suis locis exciderunt. itaque post
τὰ θνητὰ δίδει, repono omnino. Φωνὴν δὲ, ὅτι ἔστι μόνον. &, post
ἐπὶ τὰ χροδὸν ὑπέπεσε, Τριτογένεια δὲ, ὅτι τριῶν ὄντων. Nullus ali-
ter indicabit, nisi qui iudicio caret: nam subiuncta utrobique verba
clare satis id evincunt. Sed de iis singulatim nunc agamus. Primò
autem, in Nicomachi Excerptis apud Photium, occurrit Τύχη: de
quo nomine hunc in modum etiam Anonymus. Τοῦ αἰῶνος Τύχη-
τι, εἰς τὰς παρεποιδίῃ τοῖς ὑποβαίνουσιν, ὀνομάζεται. Itaq; & For-
tuna dicitur, ceu quæ accidentia omnia comitetur. Ita-
rum. Διατὸ ἐν τυχαίῳ, καὶ ὅτι καὶ ρὸν τινὰ τρόπον ἀπαντᾷ, καὶ
ὑποκρίνεται, ἔκαστα τ' ἢ ἐβδόμης χώρῳ, Καὶ ρὸν αὐτὴν, καὶ Τύχην,
ἐπωνόμαζον. Quia verò fortuito, ac tempestivè, accurrat,
ac respondeat, ad singula locus septenarii, Occasionem
ipsum, & Fortunam, cognominarunt. Rursum, in citato
paullò ante loco, & correcto. Α' θνητῶν, καὶ Καὶ ρὸν, καὶ Τύχην, καὶ
Φωνὴν, καὶ Τριτογένειαν, τ' ἐπὶ τὰ δα ἐπωνόμαζον. Minervam, &
Occasionem & Fortunam, & Vocem, & Tritogeniam.

septena-

septenarium cognominabant. *Ac postea, cum singulorum nominum rationem reddit, de hoc ait.* Τύχη δὲ, ὅτι, ὡς ἀπλοσίως τῇ μυθιομοδίῃ Τύχη, τὰ θνητὰ δέσσιν. Fortunam verò, quod pariter ac Fortuna ea, de qua fabulantur, res mortaliū administret. Καὶρός. *Habes etiam apud Anonymum, locis iam à me productis, qua non repeto.* Hesychius. Καὶρός, χρόνος, ἢ τόπος, καίριος ἢ ἂν τὰ ἐπὶ τὰ ἀριθμός. Occasio, tempus, aut locus, opportunus: aut etiam numerus septenarius. *Philol., lib. De die septimo.* Ἐγὼ δὲ αὐτὴν Καίρον θεωροῦμαι, ὅτι τῷ αἰδητῶν τεκμηρίοις τῶν νοητῶν αὐτῆς ἔστιν. Ὅσα γὰρ τῶν ἐν αἰδητῶν ἀείματα, εἰς αἰετῆσι ἀείρουσι, καὶ τῶν καιρῶν αἰετῶν, πταγμῶν ἐπιπλύνει, ματίχην ἐξεδμασθῶ. Nonnulli verò ipsum Occasionem appellarunt; ex sensibilibus coniecturam facientes de intelligibili eius essentiâ. quæcunque enim inter sensibilia optima sunt, per quæ anni tempora, eorumque circuitus, ordinatè perficiuntur, septenarii partem habent. *Huc respexit Aristoteles, maiorum Mathematicorum cap. VII. ubi de Pythagoreis agit, eorumque circa numeros doctrinâ.* Ἐπὶ δὲ τοῖς δέξι λαβόν, αἵτια μὲν τῶν ἀριθμῶν παρὰ θῆ, καὶ τὸ ἀριθμὸν, τὸ καὶ τὸ ἐξωνόν ὄντων, καὶ γενομένων, καὶ ἐξ ἀρχῆς, καὶ νεῶν ἀριθμὸν δὲ ἄλλον μὲν εἶναι, ὡς τὸν ἀριθμὸν τῶν, ἐξ ἧς συνίστηται ὁ κόσμος; ὅταν γὰρ ἐν τῷ δὲ μὲν τῶν μέρους Δέξια, καὶ Καίρος, αὐτοῖς ἦ, μικρὸν δὲ ἄνωθεν, ἡκάτωθεν, Ἀδίκια, καὶ Δικαιοσύνη, ἢ Μίξις; ὅταν δὲ ἐξ ἧς λέγεται, ὅτι τῶν μὲν ἐν ἡκάτω ἀριθμός ἐστι &c. Præterea quonam pacto sumere oportet, numeri quidem affectus, & numerum, causæ eorum esse, quæ à principio, & nunc, in cælo sunt, atque fiunt: numerum autem nullum alium esse, præter hunc, ex quo mundus est constitutus? quando hac quidem in parte is illis est Opinio, & Occasio, parum autem supra, aut infra, Iniustitia, Diudicatio, Mixtioque: idque eo demonstrent, quod eorum unumquodque numerus sit, &c. *Ad quem locum*

locum *Alexander Aphrodisiensis*, Pythagorici, quem ordinem numerus septenarius obtineret, hunc in mundo Occasioni assignabant: utique quoniam hunc numerum Occasionem esse censebant. *Ioannes Philoponus, ibidem*. Pythagorei, qui, dum volunt sapientiam suam occultam facere, cerdonibus, symbolicè tradiderunt disciplinas, dicebant unitatem, Mentem; binarium, Animam; ternarium, Opinionem; quaternarium, Corpus simpliciter; quinarium, corpus physicum, vel etiam Iustitiam; senarium, Corpus animatum; septenarium, Occasionem: postquam luna, septem dies habens, quadrat totum tempus. *Vide etiam Iohannem Protopsaltarium, ad Hesiodi dies*. Porro etiam dicebatur Α'θηνᾶ. *Anonymus*. Α'θηνᾶν μὲν (ἐπαύμαζον ἔπιτάδα,) ἐπὶ ὧν παλαιότητι καθόλου μὲν, παρθένος τε, καὶ ἄλλως, ἐπαύχον ἐπὶ ἐκ μητρὸς γυναικεία, ὃ ἐστὶν ἀρτίᾳ ἀριθμῷ, ἐπὶ ἐκ πατρὸς, ὃ ἐστὶν ὡς ἑνὸς πλὴν ὅτι κορυφῆς ἔσται τῶν πατρὸς, ὅτι αὐτὸ ἐστὶν, ὅτι δ' ἀριθμῷ κεφαλῆς μονάδος. Minervam quidem (septenarium cognomento appellârunt,) quod, ut ea, de qua fabulæ commemorant, virgo quædam sit, & experts coniugii; neque nata ex matre, numero impari; neque ex patre, sive pari: sed ex vertice patris omnium unitatis. *Chalcidius, in Timæum*. Solus septenarius numerus neque ex duplicatione nascitur alterius alicuius, nec intra decumanum limitem parit quemquam. Proptereaque Minerva est à veteribus cognominatus. item, ut illa, sine matre, perpetuoque virgo. *Eulogius in Somn. Scip.* Numerus septenarius Minervæ tribuitur, quæ ex Iovis capite, sine matris utero, procreata memoratur. videlicet, quod ad senarium, sapientem, convenientemque suis partibus, numerum, monas, quæ est caput numerorum, cum accesserit, septenarium creat, qui ab Arithmeticis Minerva dictus est, quod neque creatus ex duobus sibi similibus, neque procreare ipse alios potest,

potest, intra limitem primi versus. *Nec multò post.* Septimus, qui solus nec creatus ex binis unius generis numeris, nec ipse alium geminatus effundit. unde meritò Minerva, sine matre virgò, sine procreatione, perhibetur. *Videndi quoque, qui idem tradunt, Philo, De mundi opificio, in citatis ante verbis; Martianus Capella, lib. VII. Iohannes Protopsaltarius, in Hesiodi Dies, Macrobius, in Somn. Scip. lib. I. cap. VI. Alexander Aphrodisæus, in Metaphys. lib. I. & Plutarchus, De Iside & Osiride. Etiam Ἀγαλεία illis dicebatur: ac de eo quidem nomine, sic Anonymus. Ἀγαλεία μὲν λέγεται, ὅτι τὴ συνειληθῆς, & συνήρθαι· ἐνοειδὴς ἢ σύστασις αὐτῆς, ἐπὶ πλεονεξίας ἀλυτῶς, πλὴν εἰς τὸ ὁμῶνυμον. ἢ ὅτι τὰ πάντα ἀγαθὰ δι' αὐτῆς τὰ φυσικὰ ὑποταγίσματα εἰς τελείωσιν. ἢ μάλλον, ὃ καὶ Πυθαγορικώτερον, ἐπειδὴ καὶ Βακυλωνίων οἱ δοκιμώτατοι, & Ὁστάτης, καὶ Ὁ Ζωρόαστης, ἀγέρας κυρίως καλεῖσι τὰς ἀστρικές σφαῖρας. ἢ ὅτι παρ' ὅσον τελείως ἄρτον φέρει κίνησιν μοσὰν ὥστε τὰ σωματικὰ μεγέθη. ἢ ὅτι τὴ σύνδεσμοι πῶς, καὶ συναγωγὰς χρηματίζειν δογματίζουσι παρ' αὐτῶν ἥδη φυσικῶν λόγων, αἳ ἀγέρας καὶ τὰ αὐτὰ καλεῖσθαι τοῖς θεοῖς λόγοις καὶ παρεμπύωσιν δὲ τὴ γὰρμα, ἀγγέλης. διὸ καὶ τὰς κατ' ἐκάστην ἑκάστην ἀγγέλων ἐξάρχοντας ἀγέρας, καὶ δαίμονας, ὁμοίους ἀγγέλης, καὶ ἀρχαγγέλης προσσηροῦσθαι, οἵ τε εἰσὶν ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν, ὥστε ἀγγελία καὶ τὸ ἐτυμώτατα ἢ ἐβδομάς. Quæ verba haud uno modo in se habent. ac initio rectius censetur, ἀγγελία, ut in Photio est: quod confirmant etiam postrema ista. ὥστε ἀγγελία καὶ τὸ ἐτυμώτατα ἢ ἐβδομάς. Aut certe si Ἀγαλεία retinemus, statuerendum nobis erit, quemadmodum Ἀθηνᾶ fuit appellatus septenarius, ita quoque ἱστοεὺς ἐπισθeto vocatum fuisse: uti etiam, quod apparet in sequentibus, Ἀτρυγάνη, Ὁ Εὐρυμοπάξια, Τριτογένεια, Γλαυκῶπις, Ἀλακχοιδίεια & Ἐργάνη. Fuisse autem Ἀγαλέμ inter ἐπισθeta Minerva, docet Hesychius. Ἀγαλέμ, (ita illuc obiter scribendum moneo, non Ἀγαλέην:) λατρευσαμένη, καὶ ἡγεμονίης τῆ πολέμου. Ἀθηνᾶς τὸ ἐπίθετον. Ety-*

poilogici *Λυσιπ.* Ἀ' γλαίην, ἢ Ἀ' θυνᾶ, ἢ ἄγυστα λείαν ὑπὸ τῆ πολέ-
 μι, δ' ἐστὶ λαφύραγωγίαν. ἢ ὅτι λαφύραγωγὸς Ἀ' θυνᾶ. ἢ ὅτι ἡγεῖ-
 λαῶν. *Suidas.* Ἀ' γλαίην, ἢ Ἀ' θυνᾶ, ἢ ὑπὸ τῆ ἄγρει λείαν, ταῦτις
 στρατιωτικῇ. *Idem* est apud *Homeri Scholiasten* *Anonymum*, ad
Iliad. δ'. ὅ. *Eustathium*, ad *Iliad.* δ'. κ'. ρ'. *Aique* *istuc quidem*
obiter : nunc *regredior* ad *Anonymi Theologumena*, quæ sic porro
 emendanda. καὶ Ὁ' σάνης, καὶ Ζωροάστρης, ἀγγέλους κυρίως καλεῖσθαι
 τὰς ἀστρολογίας, ἥτοι παρ' ὅσων τελείως ἀγονται ὡς τὸ κύν-
 ζον. *Et* *max.* Ὁ' μοίως ἀγγέλους, καὶ ἀρχαγγέλους, θεωροῦσθαι ὡς
Sequitur inde Φυλακίτις : cuius *item* *mentio* est apud *Anonymum*,
verum *item* *idem* *corrigendum*. Μὴ τι δὲ καὶ Φυλακίτις ἡ αὐτὴ ἐκ τῆ
 αὐτῆς ; ἐπεὶ μόνον ὡς τὸν ἥν φυλάκων ἀειδιών, ἐπ' ἑσόν) ἡγα-
 μόνες, ἀλλὰ καὶ ὅτι οἱ φυλάσσοντες τὸ πᾶν, καὶ ἐν σωθεῖν, καὶ αἰώ-
 νιον μόνον, ὡς καὶ τῶν τοσούτοις εἰσιν ἀστέρες. *Nunquid* *verò* *et-*
iam *capta* *ex* *hoc ipso* ? non enim tantum præter nume-
 rum custodum septem erunt duces : verum etiam, quod
 stellæ, quæ custodiunt universum, retinentque in conti-
 natione, ac perpetuâ mansione, tot sint numero. *Minus*
rectè *editur* *hodie* : μή τι δὲ καὶ φυλακὴ τις ἡ αὐτή ; *Nunquid*
verò *etiam* *custodia* *quædam* *hæc ipsa* ? *Est* *deinde* *apud* *A-*
nonymum, Ἀ' μαλθείας γ' ὅ. *Puto*, *rectius* *fortasse* *scriptum* *iri*,
 Ἀ' μαλθείας κίρας ; quod *ternario* *quoque* *notem*, uti *supra* *est* *vi-*
dere : ὅ. *huiusmodi multa nomina pluribus numeris attributa*, quæ
attendes, *observabis*. Τελιόγνεια, ὅ. Φωνή, *idem* *apud* *Anony-*
um *occurrunt*, in *citatis* *paullò* *ante*, ὅ. *correctis* *à* *me* *verbis*.
 Φωνὴν δὲ (τελὲ ἐπ' ἅπαντα) ἐπὶ νόμοις, ὅτι ἐ μόνον δ' αὐθροπίας
 φωνῆς, ἀλλὰ καὶ ὁργανικῆς, ὅ. κοσμητικῆς, καὶ ἀπλῶς ἐφαρμονίᾳ φω-
 νῆς, ἐπὶ τὰ ὑπάρχει τὰ σοικειώδη φθέρματα. ἐ μόνον ὡς τὸ
 ὑπὸ ἥν ἐπ' αὐτῶν ἀφειδῶς μόνον, καὶ πρῶτιστα, ὡς ἐμάδομεν,
 ἀλλ' ὅτι καὶ τὸ πρῶτον ὡς γὰρ γὰρ πρὸς τοὺς μουσικοὺς ἐπ' αὐτοὺς
 ὑπέπαιστο. Τελιόγνεια δὲ, ὅτι, τελίων ὄντων ἥν δ' ψυχῆς εἶδαν,
 ἢ μερῶν, ὡς ὁργανικῶν, θυμικῶν, ὡς διανοητικῶν, τέσσαρες ἀρεταὶ τελεί-
 ονται

τατα

τατα γινόντ', καὶ ἀπὸ τριῶν ὀχλομαμάτων τίσσaris δεξιὸν ὁπλίσματα-
 τικῆς διαζήσεως. *Etiam* Οἰσις dicebatur: atque huc referri
 potest, quod Aegyptii diis suis, inter quos Osiris erat, hymnos ca-
 nebant septem vocalibus. Demetrius Phalereus, De Elocut. Εἰν Αἰ-
 γύπτῳ δὲ καὶ τὰς θύας ὑμῶσι δὲ τ' ἑπτὰ φωνήντων οἱ ἱερεῖς,
 ἰφίξης ἢ χύτης αὐτά. καὶ ἀπὶ αὐλῆ, καὶ ἀπὶ κιθάρας, τῶν ἡραμαμά-
 των τέτων ὁ ἡχὺ ἀκούς ὑπ' ἀφωνίας. In Aegypto autem &
 deos septem vocalibus sacerdotes laudant, deinceps ipsas
 sonantes: & pro tibiâ, ac pro citharâ, literarum harum so-
 nus auditus, ob suavitatem vocis. Denique Κρίσις inter cetera
 vocabatur, quod de morbis die septimo medici iudicium ferrent.
 Phobius, uti solet facere, contentus fuit solum nomen posuisse; sed
 Anonymus, rationem quoque dedit: nomen tamen illic excidit. Ec-
 ce enim, ita hodie vulgatur. Καλεῖται Ἐτελοφόρος γόνιμα γὰρ
 τὰ ἑπτὰ μύα. Εἰν νόσοις κρίσιμος ἢ ἑβδομάς. Quis est qui vel
 paululum modo parvis habeat, qui non videat, ex postremis illis ver-
 bis, mutilum hunc locum esse? neque enim ea ad nomen Τελοφό-
 ρος quicquam pertinent. Omnino est restituendum. Καλεῖται καὶ
 Τελοφόρος γόνιμα γὰρ τὰ ἑπτὰ μύα. καὶ Κρίσις, ὅτι ἐν νόσοις
 κρίσιμος ἢ ἑβδομάς. At, quod attinet ad præcedens, Τελοφόρος,
 eius meministi etiam Philo, lib. de mundi opificio. Καλεῖται δ' ἢ
 ἑβδομάς ὑπὸ τῷ κυρίως τοῖς εἰσθόσιν ὀνόμασι ἡραμῶν καὶ Τελο-
 φόρος ἐπειδὴ ταύτῃ τελοφορεῖ τὰ σύμπαντα. Vocatur verò
 septenarius ab iis, qui consuetis nominibus propriè utun-
 tur, etiam Ad finem perducens: quia eo omnia ad finem
 perducuntur.

CAP. X.

Octonarius, primus cubus, & perfectus: quamquam alii imperfectum eum statuunt. Vulcano sacer; vel, ut alii volunt, Neptuno: cui etiam octavus quisque dies mensis esse dedicatus credebatur. Πάντα ὁκτώ, proverbium; unde ortum, Stesichori sepulchrum. Σπείχου, iactus, in talorum lusu. Nomina eius Παλαρμονία. Καδμεία. Μήτηρ. Ρέα. Θαλυπεία. Κυβέλη. Κυβέη. Strabo correctus, & Hesychius. Διανυμύων. Photii locus emendatus: & Hesychii item alter. Πολιύχου. Ἐρως. Φιλία. Μῆτις. Ἐπίτοια. Ὀρεα. Θέως. Ἡλιτόμυα. Εὐτέρπη. Anonymi locus restitutus. Ἀσφάλια. Ἐδρασμα. Δικαιοσύνη. Ποσιδάρι.

Octonarius, primus cubus. Anonymus, in Theologumenis Arithmeticiis. Τὸ δὲ ὁκτώδα πρῶτον ἐπιργεία κύβου, καὶ μόνον ἐπὶ τοῖς δεκάδους ἀρτιάκις ἀρτίον ἔφαιδον. Octonarium primum actu cubum diximus, ac solum intra denarium pariter parem. Clemens, Strom. vi. Ἡ δὲ δεκάς δὲ, ὁμολογεῖται πάντελδος ἔστι· ὁ δὲ ὁκτώ, κύβος ὁ πρῶτος. Denarius est omnium confessione undiquaque perfectus: octonarius verò, primus cubus. Balagius, in Somn. Scip. Οκτώ, primus cubus. Κύβον Græci, nos Quadrantal dicimus, Et mox. Ne de primo cubo dicentes, ad alium transeamus: & fiat mutilantis subtilitatis assertio. Martianus Capella lib. vii. Octonarius cubus ita omnium cuborum est primus, ut monas omnium numerorum. Videndus quoque Plutarchus extremo Theseo: &, de Iside ac Osiride. Locum utrumque mox citabo. Et perfectus. Martianus, ibidem At octonarius numerus primus cubus est & perfectus. Macrobius, in Somn. Scip. lib. i. cap. v. Qualiter autem octonarius numerus solidum corpus efficiat, ante satis probatum est. ergo singulariter quo plenus iure dicetur, propter corporeæ soliditatis effectum.

Et

Et lib. II. cap. II. A pari numero accessio usque ad octo, soliditas est corporis : ideo inter principia huic numero plenitudinem deputavit. *Cicero, in Somn. Scip.* Cum tuas aetas septenos octies solis anfractus,reditusque converterit: duoque hi numeri, quorum uterque plenus, alter alterâ de causâ, habetur, circuitu naturali summam tibi fatalema confecerint. *Alii tamen imperfectum statuiebant: ideoque partum quoque octimestrem minimè vitalem esse. Alexander Aphrodisæus, Problem. lib. II. quæst. XLVII.* Δὲ τὸ τὰ ἐπτιμηνιαῖα βρέφη ζωσιμα, τὰ δὲ ὀκταμηνιαῖα, ἐκίτη; ὅτι ὁ ἐπτα ἀριθμὸς τέλειός ἐστι τῇ φύσει, ὡς μαρτυρεῖ Πυθαγόρας, & οἱ ἀριθμητικοί, καὶ οἱ μουσικοί. ὁ δὲ ὀκτώ, ἀτελής. Quare pueri septimestres sunt vitales; octimestres verò, non item? quia numerus septenarius est perfectus, ut Pythagoras testatur, & arithmetici, musicique: octonarius autem, imperfectus. *Ac Vulcano sacer esse putabatur. Martianus Capella.* Octonarius primus cubus est, & perfectus, Vulcano dicatus. *Alii Neptuno eum proprium existimabant: eoque spectant hæc Plutarchi, in fine Thesei.* Θυσίας δὲ αὐτῷ πεῖσι τὴν μεγίστην ὀγδοὴν Πυανηψιώνος, ἐν ἣ μὲν ἦν ἡ δέξιν ἐκ Κρήτης ἐπαγγλθεν. & μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλαις ὀγδοῦς τιμῶσιν αὐτὸν, νομίζοντες, ἐτέρῳ μᾶλλον ἐκείνῳ προεστῆκεν τὸ ἀριθμὸν τῆς τοι, ἐκ Ποσειδώνος γαρονῶσαι λεγομένης καὶ τὸ Ποσειδῶνα ταῖς ὀγδοῦς τιμῶσιν. ἡ γὰρ ὀγδοῦς, κύβος ἀπ' ἀρτίου ὡρώτως ἔσται, & τὰ ὡρώτως Τετραγώνῳ διπλασία, τὸ μέγιστον, & δυσκίνητον, οἰκεῖον ἔχει τὸ τὰ θεῶν δυνάμει. Sacra illi maxima faciunt octavo Pyanephsionis, quod eo die cum iuvenibus ἐ Creta rediisset. sed & aliàs octavo quoque mensis die cum honorant, existimantes, numerorum hunc illi maximè convenire, qui Neptuno natus esse diceretur. & Neptunum octavo mensis die colunt. etenim cum primus cubus sit octonarius ἐ pari, ac quadrati primi geminus, vim illius dei stabilem, neque facilem moveri, repræsentat. *Quin*

Ποσειδῶν inde quoque vocabatur, ut mox dicam. Certè octavum mensis diem sacrum Neptuno fuisse, etiam testatur Proclus, ad Hesiodi dies. Τὸν ὁγδόον τὸ μὲν δὲ τὸ Ποσειδῶνος περὶ αἰς ἔστι τετραδρακτῶσαν, πρῶτον τῶ τελευτήχῳ διὰ πρῶτον εἰκότας λέγεται. Octavum mensis diem, Neptuno sacrum, velut in tria divisum, primum deo tridentifero convenire meritò dicunt. *Ad honorem octonarii, & perfectionem eius, de qua paullo ante dixi, indicandam, illud etiam referendum, quod, si quæ perfecta esse, ac magnifica, dicere vellemus, illa πάντα ὅκτω dice-rent: ortu proverbio à Stesichori sepulchro. Suidas. Πάντα ὅκτω. οἱ ὑπὸ Στησίχορον φασὶ ἐν Κατάνῃ ταφέντων πολυτελεῖς, πρὸς τὸ ἀπ' αὐτῶ Στησιχορείοις λεγομένης πύλης. καὶ τὰ μυρία εἶχον. ὅκτω κίονας, καὶ ὅκτω βαθμούς, καὶ ὅκτω γωνίας. Omnia octo. Quidam dicunt, Stesichorum Catanzæ splendide sepul-tum, prope portam, ab ipsius nomine dictam Stesicho-ream: ipso monumento habente columnas octo, & octo gradus, & angulos octo. Sed proverbii aliam causam mox sub-iungit. Οἱ δὲ, ὅτι Ἀθήνης, καὶ χρησµὸν τὰς Κορινθίους συνοική-ζων, ὅκτω φυλάς ἐποίησε τὰς πολίτας, καὶ ὅκτω μέρη τὴν πόλιν. Quidam verò tradunt, quod Haletes, cum Corinthios iussu oraculi in unam civitatem cogeret, octo civium tri-bus fecerit, atque octo urbis partes. *Alia quoque cause sunt apud Tarrhaum, in proverbii. Πάντα ὅκτω. Εὐανδρὸς ἔφη, ὅκτω τὰς πάντων εἶναι κρατῶντας θεὸς, Πῦρ, Ὑδωρ, Γῆ, Οὐρανὸν, Σελήνην, Ἡλίον, Μίθραν, Νύκτα. ἄλλοι δὲ φασιν, ἐν Ὀλυμπίᾳ τὰ πάντα εἶναι ἀγωνίσματα ὅκτω, σάδαιον, δίαυλον, ὀπλίτιον, πυγ-μῶν, παγκράτιον, καὶ λοιπά. ἀφ' ἧς εἰρηδὸς πάντα ὅκτω. Omnia octo. Evander tradit, deos rerum omnium potentes, octo esse: Ignem, Aquam, Terram, Cœlum, Lunam, Solem, Mithram, Noctem. Alii verò dicunt, octo fuisse in Olym-piis certamina, Stadium, Diaulum, Armaturam gravem, Cæstum, Quinquertium, & reliqua: atque inde dictum esse,**

esse, Omnia octo. *Qua totidem verbis etiam Zenobius dicit Cent. v. Proverb. LXXVIII. Aliter rursus Anonymus in Theologumenis suis, ex Anatolio; ab οὐκταῦα nempe sphaera. Η' ὁδὲ χριστὰ τὰ πάντα σφαῖρα ὁ γδ' ὄν. Οὐδ' ἐν ἡ παρεμία, Πάντα ὁκτῶ φησίν.* Quæ omnia complectitur sphaera octava. unde proverbium natum, inquit, Omnia octo. *Apostolius, sententiam Suide, ipsis quoque eius verbis, repræsentat, Cent. xv. Proverb. LXVI 1. Ac de Stefichorî quidem sepulchro, idem quoque Pollux tradit, quamquam Himeræ is commemorat, & non Catana: atque addit, in talorum item lusu factum quendam octonarium Σπείχρος dictum fuisse. Eius verba ista extant lib. ix. cap. vii. Καὶ μὲν καὶ Σπείχρος ἡ καλεῖται τις ὡδὲ τοῖς ἀστρονομικοῖς ἀριθμοῖς, δεῖ δὲ ἴδῃν τὰ ὀκτῶ. Τὴν γὰρ ἐν ἡμέρᾳ τῇ ποιητὴ τὰ φρον ἔξ ὀκτῶ πάντων συνηθέντα, πεποιηκέναι τὴν Ἀπανθ' ὀκτῶ φασὶν παρεμίαν.* Tum & Stefichorus nuncupatur ab iis, qui talis ludunt, numerus, qui octonarium ostendebat. Poëtæ enim huius sepulchrum Himeræ, ex octonis omnibus compositum, proverbium istud, omnia octo, fecisse dicunt. *Quod Eustathius quoque tradit, ad Iliad. Ψ'. Εὐλάγο δὲ τις ἐν αὐταῖς (τὴν τῶν ἀστρονομικῶν πῶσι) καὶ Σπείχρος, ὁ τῶν ὀκτῶ δα δηλοῦσθαι σημαίνων· ἐπεὶ ὁ ἐν ἡμέρᾳ τῇ Σικελικῇ τάφος τῆς δὲ τῆς μεγαλοποιῆς ἔξ ὀκτῶ γωνιῶν συνήκειτο.* Dicebatur etiam in talorum casibus quidam Stefichorus, is nimirum, qui octonarium significabat. quandoquidem eius poëtæ Himeræ Siciliæ monumentum ex octo angulis constabat. *Meminitque iterum obiter, ad Odyss. α'. De eo autem, eiusque nominibus, ita Photius in Nicomachi Excerptis. Η' δὲ ὀκτὰς, εἰ καὶ μὴ τοῖς ἴσοις μὲν δ' ὁ γδ' ὅω μίρει, ἀλλ' ἐν τῷ θνὸς αὐτῆς εἶναι, ἐδ' αὐτῇ τῇ θέρει ἀπερίφῃ. πυταρμῶσι γὰρ αὐτῶν περὶ κωῦσι, καὶ Καδμῶσι, Μητῶσι, καὶ Εὔροι, καὶ Θηλυποῖον, & Κυβέλλω, Κυβέλλω τε & Διωνιδίμω, & Πολιδίχον, Εὔροτα τε καὶ Φιῖν, Μῆτην, Εὔπειοιαν, Οὔρειαν, Θέμιν, Νόμον, Ἡλπεύμαν, καὶ τὴν Μ. σῶν τὴν Εὐτέρπην.* Octona-

rius

rius deinde, etsi nequaquam tantam laudem, ne octava quidem ex parte obtinuit: quando tamen pro deo hic ipsis est, è sede sua non excidit. Adorant enim ipsum nomine Panharmonia, Cadmeia, Matris, Rheæ, Mulierificæ, Cybeles, Cybebes, Dindymes, Urbis custodis, Amoris, Amicitia, Metis, Prudentia, Oreia, Themidis, Legis, Exterricinei, & inter Musas Euterpes. *Ac Παναρμονίαν quidem appellatum, testis etiam Anonymus, in Theologumenis. Παναρμονιος ἐπὶ παλαιῶ ὑπὸ τῆς ἀνδρῶν (τῆς Πυθαγορείων) ἡ ὁγδοάς, ὅθεν τὴν ὑπερφύη καθάρμωσιν ταύτην.* Vocatur verò Panharmonius à viris (Pythagoreis) propter excellentem hanc convenientiam. *Huc pertinent ista Macrobbii, ad Somn. Scip. lib. 1. cap. v.* Sed & ad ipsam coeli harmoniam, id est concinentiam, hunc numerum magis aptum esse, non dubium est, cum sphaeræ ipsæ octo sint, quæ moventur. *Καδμεία, Μήτηρ, Πῆα, Εἶρω, Φιλία, Μητις, Εἰπίνοια, Ἀλύτομπα, Εὐτίρπη, etiam ibidem occurrunt. Κυβέλη etiam Maritano memoratur.* Sanè hic octonarius cubus ita omnium cuborum primus est, ut monas omnium numerorum. cubus autem omnis etiam matri Deum tribuitur: nam ideo Cybele nominatur. *Κυβέλη, Rhea dicebatur, uti etiam Δινδυμήνη: de quo pòtea sum acturus. Ac corruptus in hac re Strabonis locus, libro decimo, quem restituo. Καὶ τὴ Πῆαν (ἐκάλων) Κυβέλλω, καὶ Κυβέλην, ὃ Δινδυμήνην. Ac Rheam (vocabant) Cybelen, & Cybeben, & Dindymenen. Non rectè hæcenus, mediâ ciectâ syllaba, Κυβέω editur, pro Κυβέλλω. Etymologici Αὐτορ. Καὶ τὴ μητέρα τὴ θεῶν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας μὲν Κυβέλην λέγουσιν αἰτία, γὰρ ἐπιθυμίας μοῦ πῆς μῦσαις γίνεσθαι.* Et matrem deorum à fanatico furore Cybeben dicunt: quod mystas eo corripere faciat. *Eustathius, ad Odyss. β'. ἐν τῇ αὐτῇ δὲ, φασί, κυβέ, καὶ Κυβέλη, ὅθεν τὸ α, ἢ Κυβέλην, ὅθεν τὸ η, ἢ Πῆα. Itaque restituendus etiam Hesychius. Κυβέλη, ἡ μήτηρ τῶν θεῶν. Male hodie vulgatur: Κυβέλην.*

Porro

Porro in Photio, pro Δινδύμν, rescribendum, Δινδυμήν: quippe Rhea à Dindymis, Phrygia monte, Δινδυμήν appellata. Stephanus. Δινδυμα, ὅρην τῆς Τρωάδος· ἀφ' ὧν, Δινδυμήν ἢ Ρέα. Dindyma, montes Troadis: à quibus Rhea nuncupatur Dindymena. Eodem modo in citatis antea Strabonis verbis. Καὶ τῆς Ρέας (ἐκδ-
λων) Κυβέλην, καὶ Κυβέην, καὶ Δινδυμήν. Itaque mendosus quo-
que in cognomine isto Rhea est Hesychius: apud quem non rectè
legitur. Δινδύμν, μήτηρ θεῶν διὰ Δινδύμων, ὁρῶν τῆς Φρυγίας.
Rescribo, Δινδυμήν, μήτηρ θεῶν. Res est clara, & vel pueris ipsis
nota. Vltimum est apud Photium nomen, Εὐτέρπη. Memini huius
quoque Ausonius, & adiungit rationem. Τῇ τῆς Μουσῶν ἀειθμῇ, τὸ
Εὐτέρπη ὄνομα τῇ ὁ γδοάδι ᾠρέπῃ ἐλεγρον· παρῆσον Ὀξέπος
μάλιστα τῆς ἐπὶ δικάδος, ἀρτιάκις ἀρπός· ἔστα, καὶ μέχρι τῆς φύσθ
ἀτόμου μονάδος αὐτῆς. Sed legendum eo loco existimaverim: πα-
ρῆσον Ὀξέπος μάλιστα. Ex Musarum verò numero nomen
Euterpe octonario potissimum convenire dicebant, quòd
corum, qui intra denarium sunt, facillimè mutari possit,
pariter par existens, etiam usq; ad ipsam unitatem, quæ na-
turâ scctionem non admittit. Dicit, Ὀξέπῃον μάλιστα τῆς
ἐπὶ δικάδος ἀειθμῆς; quia plurimum converti possit: nempe in
unitatem ac septenarium, in binarium ac senarium, in ternarium
ac quinarium, in quatuor binarios & denique binos quaternarios.
Sed quo modo ob hanc causam eum Εὐτέρπην appellaverint, minimè
video: nam hæc Musa ita dicta ab oblectatione fuit, ὑπὸ τῆς ὁ-
μιλίας τῆς παιδιᾶς ἀμύμων Ὀτερπῆς, καὶ ἀγαγῶνς τῆς: quod
colloquia eruditorum sint iucunda, & facile alliciant: ut
ait Phurnutus. Videndusque etiam Plutarchus, Symposiac. lib. ix.
quæst. xiv. Verum ita infra quoque, cum de novenario agit, &
exponit, quare ἡ Τερψιχόρη διῆται, causam refert: διὰ τὸ τῷ τρέπῃν,
καὶ ὡς χορὸν ἀνακυκλῆν τῆς λόγων παλαιπύτειας. A conver-
tendo, & chori instar revolvendo disciplinarum circum. Ha-
ξενus, quæ apud Photium ex Nicomacho recensentur: verum in-

super

super Ἀσφάλεια, ὅ ἐδ' εἶσ' αἶμα δισέβαται. *Anonymus*. Ἡ ὀργὴ δὲ Ἀσφάλεια καλεῖται, καὶ Ἐδ' εἶσ' αἶμα, ἀγωγὸς ἔσται. *Etiā* Ποσειδῶν. *Plutarchus*, *De Iside & Osiride*. Δοκῶ δὲ ἔγωγε καὶ τὴν μοσάδα τὰς αἰθέρας (τὰς Πυθαγορικὰς) ὀνομάζειν Ἀπόλλωνα, καὶ δυνάδα τὴν Ἀρτέμιον, Ἀθηναίαν δὲ τὴν Ἑσθέρμαδα, Ποσειδῶνα δὲ τὸν Ὠρεῶν κύβον. *Ego arbitror viros* (Pythagoricos) *etiam unitatem vocare Apollinem, ac binarium Dianam, Minervam verò septenarium, & Neptunum primum cubum. Denique ὅ Δικαιοσύνη. Macrobius, de hoc numero agens in Somn. Scip. lib. i. cap. v.* Pythagorici verò hunc numerum *IVSTITIAM* vocaverunt: quia primus omnium ita solvitur in numeros pariter pares, hoc est, in bis quaternaria, ut nihilominus in numeros æquè pariter pares divisio quoque ipsa solvatur, id est, in bis bina. Eàdem quoque qualitate contextitur: id est, bis bina bis. Cum ergo & contextio ipsius, pari æqualitate procedat, & resolutio æqualiter redeat, usque ad monadem, quæ divisionem Arithmeticā ratione non recipit, meritò, propter æqualem divisionem, *IVSTITIAE* nomen accepit.

CAP. XI.

Novenarius Musis sacer. *Phurnuti* locus emendatus. *Etiā* primus quadratus; animoque attributus: perfectissimus novies multiplicatus. Quem quandoquidem Plato moriens implevisset, ei à Magis sacra facta. Nomina eius Ὁκτανός. Ὁεῖζων. *Anonymus* correctus. Προμνητός. *Anonymus* iterum correctus. Ὁμόνοια. Περτυία, sive Περτυσία. Ἀλίο. Ἀνικία. Ὁμοίωσις. *Anonymus* tertium emendatus. Ἡφαίστος. Ἡφα. Διδε ἀδελφὸν καὶ σύνδουλον. Εὐκλείης. Παιάν. Νυκίς, sive Νυκτισίας. *Anonymus* quartum correctus. Ἀγχιός. Εὐνάλιος. Ἀγλία. Τειπυλίου. Πλωά. Κυρήτις. *Anonymus* quintum restitutus. Κόρη.

ση. Τ^ο περιλ^υν. Τερψιχ^ορν. Τελεσφ^ος Θ^ς. Τέλει Θ^ς. Martianus emendatus; & eius error indicatus: tum Anonymus sextum correctus.

Novenarius Musis sacer habebatur. Plutarchus, Sympos. lib. IX. *quest. I.* Τὸ ἐνναζὼν τῷ συμποσιακῶν, ὃ Σόφιστε Σακείων, ἀδείχει λόγους τὰς Ἀθήνησιν ἐν τοῖς Μουσείοις ἡρώδης, καὶ μάλιστα ἢ ἐννάδα ἢ Μῦσαις προσήκειν. Nonus Symposiacorum liber, Sossi Senecio, continet sermones Athenis habitos in Museis: quia novenarius numerus maximè Musis convenit. *Eit^ο π^ος, quest. III.* Ἡ γὰρ ἐννάς, ἥ ποὺ τῶν Μῦσαις, ἡ δὲ ἑβδόμας τῶν Μουσῶν ἐστὶν προσήκουσα. Novenarius Musis, septenarius Apollini est consecratus. Phurmutus, lib. de nat. deor. ubi de Musis agit. Ἐννία δ' εἰσι δὲ τὸ τετραγώνος, ὡς φησὶ τις, καὶ ἀπὸ τῶν προσήκοντα αὐταῖς ἀποτελεῖν. τοιῦτ' ὅτι γάρ ἐστιν ὁ γὰρ ἐννία ἀριθμὸς, συνιστάμενος καὶ τὸ ἐφ' ἑαυτὸν ἡρώδης, καὶ τὸ τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸ τελεόγηται κατὰ πέντε μετέχον δοκῶν ἀριθμῷ. Sed corrupta initio verba sic restituenda censeo: καὶ ὡς ἑπτάς τῶν προσήκοντα. Dicit novem Musas tradi, quod quadratos, ut quidam ait, & eximios eos facerent, qui cum ipsis versarentur: quippe talem numerum novenarium esse. Vbi observa, etiam quadratum tradi; & hoc verum: nam quadratus primus esse ferebatur. Iohannes Protopsaltarius, ad Hesiodi Dies. Ἐτίμων εἰσι οἱ παλαιοὶ ἢ ὁ γ' δ' ὄν, καὶ ἐνάτω, ὡς ἑλληνικὰς τὰς σελήνας φησὶς, καὶ τῶν καρπῶν. Ἐτίμων δὲ ἢ ἐνάτω, καὶ δὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν Μουσῶν. Ἐννία γὰρ αἱ Μῦσαι. ὁ γὰρ ἐννία ἀριθμὸς πρῶτος τῶν τετραγώνων, καὶ ὅσοι παρὰ τοῖς ἑαυτῶν μέτροι. τεταύται δὲ καὶ αἱ Μῦσαι, τετραγῶνοι, καὶ ὅσαι πανταχόθεν. Honorabant itaque veteres octavum, ac nonum, ceu quæ luminis lunaris, fructuumque augendorum, vim haberent. vel etiam, ob Musarum numerum: novem enim ex existunt. numerusque novenarius primus est quadratus, & æqualis partibus suis univer-

fis. atque tales etiam Musæ, quæ & ipsæ sunt quadratæ &
 æquales undiquaque. *Anonymus, in Theologumenis.* Εὐρεθε
 τὸν ὡς αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἑξῆς. *Novenarius* ab impari
 primus quadratus. *Eulogius, ad Somn. Scip.* Est igitur qua-
 dratus numerus novenarius, quia ex tribus in se triplicatis
 exoritur. *Videndus quoque Eustathius, ad Iliad. β'. Itaque erat*
cubus generis imparis masculinus. Idem Eulogius, paullo antè.
 Ut à numero pari, qui fœmineus habetur, tribus illis limi-
 tibus duplicatis, natus est cubus; ita, tribus per naturam
 ter triplicatis, efficitur alius cubus generis imparis mascu-
 linus. *Musis sacrum, ac præterea animo attributum, cuius morbi*
Musica leniri soliti, & sanari, refert item Censorinus, cap. XIV.
 Plerique, aliter moti, duos istos numeros subtiliter discre-
 verunt, ut dicentes, septenarium ad corpus, novenarium
 ad animū pertinere; hunc medicinæ corporis, & Apollini,
 attributū; illum Musis: quia morbos animi, quos appellant
 πᾶσιν, Musica lenire, ac sanare, consueverit. *Sciendum verò,*
cū quadratum numerū dicerent, cū illos censuisse, novies mul-
tiplicatum, & octoginta atque unum exhibentem. Censorinus idem
indicat, loco eodem. Ad quam opinionē plurimorum consen-
 sus inclinat. Nam quadrati numeri potentissimi ducuntur.
 deniq; Plato, ille, veniā cæterorū, philosophus sanctissimus,
 qui quadrato numero annorū vitam humanam cōsummari
 putavit, novenario, qui complet annos octoginta & unum.
Et hunc perfectissimum numerum existimabant: adeoque Magi Pla-
toni, qui illo ætatis sue anno obiisset, plus quam hominem arbitrati,
immolarunt. Seneca, epist. LVIII. Nam hoc scis, puto; Platoni
 diligentæ suæ beneficio contigisse, quod natali suo deces-
 sit, & annum unum atque octogesimum implevit, sine ul-
 lā deductione. Ideo Magi, qui fortè Athenis erant, im-
 molaverunt defuncto: amplioris fuisse sortis, quam hu-
 manæ, rati, quia consummāset perfectissimum numerum,
 quem

quem novem, novies multiplicata, componunt. *De illa, ac nominibus eius, ita Photius, in Excerptis à Nicomacho.* Καὶ ἡ ἐννάς δὲ, ὡς φεῖ μὲν καὶ τὸ θεόπτερος, & τὸ μακρὰς συγγραφεὺς, ἥς ἐ-
 ξοδωμὰς ὑπερῆτο. πάλιν τὸ ὀκτάδων ἐν γένει θεολογῆται. Ὡς καὶ
 γὰρ αὐτῇς αὐτὴ ἀφαιρεῖται, καὶ Ὁ ἐλζων αὐτομεί. Περιμεθεῖα τε
 αὐτῇ, καὶ Ὁ μόνιος, καὶ Περιοσία, καὶ Ἀλίου, ἱερολογεῖται Ἀνεκία,
 Ὁ μόνιος, Ἡ φαισον, Ἡ ραν, Δίδος ἀδελφὸν καὶ συώδονον, Ἐκέρ-
 ρον, Παιαία, Νυσσηδα, Ἀγία, Ἐνυάλιος, Ἀγέλιος, Τριτογενία,
 Πειθα, Κερήτιδα τε καὶ Κόρην, καὶ Τριτογενία, καὶ Μεσῶν Τερψιχό-
 ρην. Novenarius item posthabetur, & in deitate, & in lon-
 gâ descriptione, quâ septenarius in altum nimium quan-
 tum evectus fuerat: at proximum saltem in divinitate gra-
 dum ab octonario obtinet. Circumfunditur enim ab ipsis
 tanquam Oceanus, atq; ut visum finiens circulus celebra-
 tur. Promethea quoq; ipsum faciunt, & Concordiam. Per-
 soiam, & Halium indigentant. Quietem quoq; à rixis, & Si-
 militudinem. Vulcanum, Iunonem, Iovis sororem, & con-
 iugem, Hecærgum, Pæanem, Nyssida, Agyia, Enyalium,
 Ageliam, Tritogeniam, Suadam, Curetidem, Proserpinā,
 & Hyperionem, atq; inter Musas Terpsichoren. *Ac Ὡς κα-
 ρὲς quidem, & Ὁ ἐλζων, quare appellatus fuerit, docet Anonymus,
 in Theologumenis.* Ὅτι δὲ ἐδινύπερ τὴν ἐννάδα ὁ ἀριθμὸς ἐπιδέχε-
 ται, ἀλλὰ ἀνακυκλεῖ πάντα ἐν τῷ ἐαυτῇ, δῆλον ἐκ τῶν παλινωδίων.
 μέγχι μὲν γὰρ αὐτῇς, φυσικὴ ἀπόβασις· καὶ δ' αὐτῶν, παλιμπετής.
 τὰ γὰρ δέκα, μόνος γίνεσθαι, καὶ ἐνὸς ἀφαιρεσθαι στοιχειώδη ποσὺ, ταῦτα
 καὶ μοσάδος μιάς. τὰ δὲ ἐνδέκα, καὶ πάλιν δυάς, ἥτοι μιάς, ἡ δυοῖν ἀ-
 φαιρεθῶν. Δωδέκα δὲ καὶ Τετράκοντα, Τετράς καὶ πάλιν, τὰ ἐκα-
 τὸν, μόνον ἐνδέκα ἐπιδέων ἀφαιρεθῆσθαι. & τὸ αὐτὸ μέγχι καὶ
 ἀπείρῳ. ὥστε μετὰ μὲν μηχανῇ διωκτὴν εἶναι ἀριθμὸν ἄλλον ὑπὲρ
 τὰ ἐννέα στοιχειώδη συστῆναι· καὶ δεῦρ τὸ Ὡς καὶ τὸν περὶ τοῦ
 αὐτοῦ, καὶ Ὁ ἐλζοντα, ὅτι αὐφοτέρας ταύτας ἀφαιρήσεως οἰκίσσει,
 καὶ ἐν τῷ ἐαυτῇ ἔχει. *Sed non recte illic legitur, ἐκ τῶν παλινω-*

δῶν. Ex recantationibus: *Neque enim recantationibus hic quicquam loci: ac scribendum potius censeo, ἐν τῷ παλινοδῶν, ex regressionibus. Hoc magis convenit precedentibus istis verbis, ἀνακυκλεῖ πάντα ἐπὶ αὐτῆς. revolvit omnia intra seipsum. Dicebatur ὁ Περγηθὺς: de quo nomine, atque eius ratione, sic Anonymus. Κατ' ἄλλο δὲ σημασιόμῳ Περγηθία (περοσηγόρου), ὅπο' ἔμπεπείαν πνα περὶ αὐτῆς χωρεῖν ἀειθμὸν. καὶ δολόγως γα, τρεῖς γδ τελείως ὑπάρχουσα εἰδ' ἐπίδοσιν αὐξήσεως ἀπέλιπεν, ἀλλὰ καὶ δύο κύβιν ἀμα σὺνδισκ, ἔα καὶ ἔη, καὶ περὶ αὐτῶν ἔστα, ἔπερὶ τείωνον ἔχει μόνον τῷ μέγιστος αὐτῆς. Quae verba, varie corrupta, sic emendo. Κατ' ἄλλο δὲ σημασιόμῳ Περγηθία περοσηγόρου, ὅπο' ἔμπεπείαν πνα περὶ αὐτῆς χωρεῖν ἀειθμὸν. καὶ δολόγως γα, τρεῖς γδ τελείως ὑπάρχουσα. Ac deinde. Τὴν περὶ τείωνον ἔχει μόνον τῷ μέγιστος αὐτῆς. Quae sequuntur, Ομοίωσις, Περσεία, Ἀλῖος, iidem apud Anonymum metonymizantur: nisi, quod illis Περσεία, pro Περσεία habeatur. Διὰ τοῦτο μὴ ἀφίεναι σκορπίζεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπερ ἀειθμὴ σύμπνοια, σὺνδισκ δὲ ἐπὶ αὐτῶν, καὶ συνωλιζέσθαι, Ομοίωσις πε καλεῖται, καὶ Περσεία, εἰ Ἀλῖος. Quia verò non permittat dissipari supra ipsum numeri inter se consensum, sed potius in unum cogat, congregetque, Concordia vocatur, & Περσεία, & Halius. Ἀνείκεια, ὅμοιως, occurrunt etiam apud Anonymum, sed corruptis quoque verbis. Ἐκαλεῖται δὲ καὶ Ἀνείκεια, διὰ τὴν ἀνταπόδοσίν τε εἰς ἀμοιβὴν τῷ αὐτῆς μέγιστος μονάδ' ὅπως εἴρηται ἐπὶ τῇ Δικαιοσύνης διαγράμματι. ὁμοίως δὲ τὰ χα μὲν περὶ τὸ πρῶτος περὶ αὐτῆς περὶ αὐτῆς ὑπάρχειν. ὁμοιωτικὸν γδ διόλεω παρ' αὐτῆς λέγειται, τὸ περὶ αὐτῆς εἰδ' ὁμοίωσις δὲ τὸ ἄρπον. καὶ πάλιν, ὁμοιωτικὸν μὲν, τὸ περὶ αὐτῶν ὁμοίωσις δὲ, τὸ ὑπερόμικτος. τὰ χα δὲ, καὶ περὶ ἡ μάλισσα τῇ περὶ αὐτῶν ὁμοιωσῶν. ὡς γδ ἐκείνη περὶ αὐτῶν χωρῶν ἐπὶ τῇ φυσικῇ εἰληχῶν, ἔπερ καὶ ἡ ἐννεὰς περὶ αὐτῶν καὶ αὐτῶν ἀναλόγῳ περὶ αὐτῶν. In ipso initio ita lego. Ἐκαλεῖται δὲ καὶ Ἀνείκεια, διὰ τ. α.*

Εἰ max, διαγράμματι. Ομοίως δὲ, τὰ χαλκρ π. Occurrunt post
 hac apud Photium nomina, Ἡ φαις ☉, Ἡ ρα. Δις ἀδελφὴ καὶ συν-
 δυν ☉, & Ἐκάεργος: de quibus ita dem in hunc modum Anony-
 mus scribit. Καὶ Ἡ φαισον δὲ αὐτῶ ἐπωνόμαζον, ὅτι μέχρι αὐτῆς,
 ὥσπερ καὶ χωνόδου, καὶ ἀναφορᾶς, ἢ ἀποδ ☉. Ἐ Ἡ ρα, ὧσα τὸ
 κατ' αὐτῶν πταχθαὶ τ' ἐκείρ ☉ σφαιραὶ, ὅτι τ' οὕτω διατε-
 σαν. καὶ Διὸς ἀδελφὴ, καὶ συνόδου, διὰ τ' ὅρος μονάδα συνζυγία.
 Ἐκάεργον, ὅτι τὸ εἶργον τ' ἐκας ὀρόσασθαι ἀεὶ θύμει. Vulcanum
 verò ipsum cognominarunt, quod usque ad eum, tan-
 quam conflaturam, ac relationem, sit reditus. ac Iuno-
 nem, quod secundum ipsum posita sit aeris sphaera, quæ
 inter octo nona existat. item Iovis sororem, & conjugem,
 propter coniunctionem cum unitate. & Hecærgum, quia
 prohibeat, ne longius procedat numerus. Νυσνίς, apud
 Anonymum est Νυσνιότας. Νυσνιόταν (δ' ἐπωνόμαζον) ὅτι τὸ
 ἐπινύσσει, ὥσπερ ἐπὶ τέρματι τ' ὀρόδ' ἐπταχθαί. Ita scribendum,
 ὅτι τ' ἐπὶ νύσσει, καὶ ὥσπερ ἐπὶ τέρματι τ' ἐπ' ὀρόδ' ἐπτα. Deinde sequi-
 tur Ἐνυάλις ☉; quod cum Marti sit cognomen, Mars pro eo apud
 Marianum legitur: quod eodem sanè recidit. Deinde, quod
 primi versus finem tenet, & ideo (enneas). Mars appella-
 ta, à quo finis omnium rerum. Καρῆς, & Κόρη etiam Anony-
 mo commemorantur: nisi quod Κυεῖς illic, pro Καρῆς, minus
 rectè nunc legatur. Etiam cur Τ' αἰών nuncupetur, & Τερψιχό-
 ρη, sic exponis. Καὶ Τ' αἰών (ἐπωνόμαζον) διὰ τὸ ὑπερπείσας
 τῆς ἄλλης εἰς μέγας ἐληλυθῆναι. καὶ Τερψιχόρῳ, ὅτι τ' ὀρέπει
 καὶ ὡς χορὴν ἀνακυκλῆναι τ' τ' λόγων παλιμπτείας, καὶ συνένδου.
 Denique, quæ nomina non habet Photius, Τελεσφόρος, item Τε-
 λει ☉, vocabatur. Id Anonymus nobis tradit, iis verbis. Κα-
 λείται δὲ καὶ αὕτη Τελεσφόρος, τελειῶ δὲ τὰ ἐντέλεια. Voca-
 tur etiam ipse Finem ferens, quod perficiat foetus novime-
 stres. Mariana Perfector dicitur. Enneas quoque perfe-
 cta est, & Perfector dicitur, quoniam ex triade perfecta,
 for-

formâ eius multiplicatâ, perficitur. *Malè hodiè eo loco perfectior editur : & in causa exponenda errat quoque Martianus. nam ob illam ut perfectus planè erat novenarius, ita propriè præter ceteros etiam appellabatur. Anonymus. Εἰς τέλειος (καλείται,) ὅτι ἀπλείω τῷ τελῶν γίνῃ. Sed corrupta item illa isthic verba & corrigenda. ὅτι ἂν πλείω τῷ τελῶν γίνῃ.* Etiam Perfectus dicitur, quia ex perfecto ternario fit.

C A P. XII.

Denarius, quadratus habitus, atq; maximè honoratus. Omnium maximus dicebatur : perfectissimusque esse, & perfectiōnis symbolum, putabatur. *Natura numeri, etiam Perfecta unitas, & Perfectiōnis item generatrix, vocabatur. Eius quoque sanctimonia manuum porrectione, in promissis confirmandis, indicata. Perfectissimus, decies multiplicatus : quem Albani numerando non transibant. Nomina eius ; & Anonymus de illis emendatus. Κόσμος. Οὐρανός. Εἰσαμένη. Αἰών. Πίστις. Κεράτος. Ἀνάγκη. Ἀτλας. Anonymus iterum emendatus. Ἀκάμιας. Θεός. Φάνης. Ἡλιός. Οὐρανία. Μημήν. Μνημοσύνη. Πάμωχος. Πρῶτος πτερυγισμός. Σφαίρα. Κληδύχος, sive Κλαδύχος. Παύλινα. Denarius numerus, ceu perfectus, in conviviis observatus.*

Denarius inter quadratos etiam, atque maximè honoratos, censetur. *Philostatus, De vita Apollonii, lib. III. cap. IX. Οὐκ ἔστι καὶ δέκα δὲ ὀκτῶν τὰς σοφίας, πάλιν τὸ Ἰάκχον ἤρετο, τί βέλους τῶν αὐτῶν τὸ ἐν τῷ ποσέτις; ἔτι γὰρ ἦν τετραγώνιον ὁ ἀριθμὸς, ἔτι ἦν διδοκιμούμενων τε καὶ πτωχῶν, καὶ ἄρα ὁ τῶν δέκα. Videns autem sapientes octo & decem, iterum Iarchum interrogabat, quidnam istud sibi vellet, quod tot essent? quia nempe nec quadratus ille numerus, neque item in bonâ existimatione, aut honoratus, ut denarius. Ac maximus omnium dicebatur, ut qui alios in se omnes contine-*

ret.

ret. *Athenagoras, in Apologia pro Christianis.* Μέγας ὁ ἀριθμὸς ὁ δέκα, καὶ τὰς Πυθαγορικές, ὁ τετρακτὺς πᾶν, καὶ πάντας τὰς ἀριθμητικές, καὶ τὰς ἀρμονίας, περιέχων λόγους. Maximus quidem numerus est denarius, secundum Pythagoricos, cum quaternarius existens, tum & rationes omnes numerales, ac harmonicas, comprehendens. Huc pertinent ista *Martiani Capella, lib. VII.* Decas verò ultra omnes habenda, quæ omnes numeros diversæ virtutis, ac perfectionis, intra se habet. *Philippus presbyter in Iobum, lib. III. cap. XXXVII.* Decimus autem numerus perfectus est, quia per ipsum iterando, omnis numerus in infinitum multiplicatur. Atque omnium perfectissimus habebatur, adeoque symbolum perfectionis. *Cyrillus, in Oseam, cap. III.* Σύμβολον δὲ τελειότητος ὁ δέκα ἐστὶν ἀριθμὸς, παντέλφης πᾶν. Symbolum verò perfectionis est denarius numerus, ut qui omnino perfectus existit. *Nicomachus, Arithmetices lib. II.* Μεθ' ὧς καὶ ἄλλας τέσσαρας οἱ πρῶτοι δεικνύσι, συμπληρῆντις τὸν δέκα ἀριθμὸν, καὶ τὸ πῶς Πυθαγορικοῖς δοκεῖν, ὡς τελειότατον. Post quas recentiores etiam alias quatuor inveniunt, implentes numerum denarium, veluti, iuxta Pythagoricorum placitum, perfectissimum. *Philoponus, in De anima, lib. I.* Τέλος γὰρ ἀριθμὸς ὁ δέκα· ὡς καὶ γὰρ πάντα τὰ ἀριθμὸν ἐκ εἰρηρῶν. οἱ γὰρ μετὰ τὴν δεκάδα, εἰς τὰς ὑπὸ μονάδος πάλιν ἀναλαμβάνουσι. Perfectus enim numerus est denarius; quippe omnem in se numerum comprehendit. etenim, postquam ad denarium pervenerunt, ad eos numeros, qui sequuntur unitatem, recurrunt. *Vitruvius lib. III. cap. I.* Eas distribuerunt in perfectum numerum, quem Græci Τέλειον dicunt. Perfectum autem antiqui constituerunt numerum, qui decem dicitur. *Videndi porro, Aristoteles, Problem. Sect. XV. quest. III.* Sextus Empiricus, adversus Mathem. lib. IV. Philo, de congressu eruditionis gratiâ; & De Decalogo. *Malchus, de vita Pythagora.*

Chalcidius, in Timeum. Alexander, Problem. lib. 11. quest. XLVII. Protospatharius, in Hesiodi Dies. Clemens, Strom. VI. Boëthius, Arithm. lib. 11. cap. XLI. Theodorus Metochites, sive is Michaël Glycas, Annal. 11. & 111. Item Radulphus Flaviacensis, in Leviticum, lib. XII. cap. 1. Etenim, aliquid numerare instituentes, cum pervenerint ad denarium, denuò ad unitatem, à qua initium fecere, revolvuntur. Hierocles, in Aurea Carmina. Τὸ δὲ ἀριθμοῦ τὸ πιπερασμὸν διάστημα, ἢ δικάς. ὃ γὰρ ὅτι πλεον ἀριθμῶν ἐθέλων, ἀναγκάμπτει πάλιν ὅτι τὸ ἐν, καὶ δύο, καὶ τρία. καὶ δούτιςιν ἀριθμοῖς δικάδα πρὸς τὴν ἑξοσάδης συμπλήροσιν. καὶ τείτλω ὁμοίως, ἵνα τελείωνται εἶπη· καὶ τῷ ἐξῆς, ἥως αἱ, δικάτλω ἀριθμήσας δικάδα, εἰς ἑκατὸν περὶελθῃ. καὶ πάλιν ἑκατὸν τὸ αὐτὸν τέττον ἀριθμῶν. καὶ ἔτι μέρους ἀπίρου, τὰς ἑξοσάδας δέξασθαι ἀνακυκλωμένῳ περὶελθῶν δύναται. Est porro numeri intervallum finitum denarius. Qui enim ulterius numerare statuat, ad unum iterum duoque, & tria, regreditur: ac denarium secundum numerat, donec vicenarium compleat. & tertium item, ut ad tricenarium veniat. tum deinceps idem facit, quoad decimo denario numerato, centenarium attingat. ac rursum centum eodem modo numerat: inde sic in infinitum, repetito denarii intervallo, progredi potest. Nicetas in Gregorii Nazianzeni Orat. XLII. Decas enim dicitur, quod omnes numeros capiat. nam cum ad eam numeri pervenerint, progrediendi finem faciunt: ac deinceps iterantur solum, & revolvuntur. Cassiodorus, Var. lib. 1. ep. x. Denarius numerus, more cœli, & in seipsum revolvitur, & nunquam deficiens invenitur. crescit novâ conditione per se redeundo, addita sibi semper ipsa calculatio: & cum denarius non videatur excedi, ex modicis prævalet maiora complecti. Radulphus Flaviacensis, in Leviticum lib. XX. cap. VII. Numeri sui plenitudinem denarius continet: &, sicut numerus idem.

idem ab uno incipitur, sic in decimo consummatur. *Hac de causâ etiam Natura numeri dicebatur. Plutarchus, de plac. philosoph. lib. 1. cap. 111. Πυθαγόρας Μνησάρχῃ Σάμῳ, ἢ (φῃσι) τὴν φύσιν τῶ ἀριθμοῦ δεκάδα. μέχρι γὰρ τῆς δέκα πάντες Ἕλληνες, πῶτες βάρβαροι ἀριθμοῦσιν. ἐφ' αὐτὴν ἐλθόντες, πάλιν ἀναποδῶσιν ἐπὶ τὴν μονάδα.* Pythagoras Mnesarchi Samius, denarium ait Naturam numeri esse; quippe ad eum numerare omnes Græcos, barbarosque: atque, cum ad illum venerint, regredi ad unitatem. *Etiâ, Perfecta unitas: & Generatrix perfectionis. Nicetas, in Gregorii Ναζιανζηνί iam citatam Orationem.* Decas autem prima; unitas perfecta, & Generatrix perfectionis, dicitur: quoniam est alia quoque unitas, nempe, prima unitas. verum illa, tamen si principium numerorum est, eosque procreat, nequaquam tamen perfecta est. at prima decas, has duas prerogativas habet; alteram, quod perfecta est, quatenus ad hanc usque numeri progrediuntur, ac rursus revolvuntur: alteram, quod perfectionis est procreatrix: centenarium enim numerum, qui perfectissimus est, producit. *Quod autem sit, Perfecta unitas; huc referri etiam debent hæc Mercurii Trismegisti, in Pæmandro, cap. XI 11. Ἡ ἑνὰς ἐν κατὰ λόγον τὴν δεκάδα ἔχει, καὶ ἡ δεκάς τὴν ἐνάδα.* Unitas itaque secundum rationem denarium complectitur, ac denarius unitatem. *Atque, ut Perfectionis generatricem appellabant, ita Animæ. Ecce ibi apud eundem Mercurium, loco citato. Εἰκότως ἐν κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον τὴν ἀπόστασιν ποιεῖται, καθὼς μὲν ἀπὸ δέκα διωσµάτων ἐλαυνόµεθα, κατέστιν ἀπὸ τῆς δεκάδος· ἡ γὰρ δεκάς, αὐτὸ σίκνον, ἐστὶ ψυχρόν.* Iure igitur secundum rectam rationem deficiunt, veluti à decem facultatibus, id est, numero denario, repulsæ. denarius enim, ò fili, animæ genitor est. *Numeri huius sanctimoniam etiam eo ostendebant, quod, cum sanctè quid promitterent, mutuo id porrectâ ma-*

nu, ac confertis decem digitis, confirmarent: tanquam tacite innuerent, rem promissam ita sese perfecturos, ut perfectus digitorum, quos inter se conferebant, numerus esset. Alexander Aphrodisiensis istud tradit, Probl. lib. 11. quæst. XLVI I. Καὶ ὁ δίκαια αἰριθμὸς ὡς δὲ Ἀριστοτέλει, καὶ τοῖς φιλοσόφοις, συμπεριλαμβανέται τὰ ἐν ῥήσεσι, καὶ φθορᾷ. Ἐπὶ δὲ αἰριθμὸς διὰ τὴν δίκαιαν ῥησιν, κατὰ ἀνακύκλωσιν. καὶ οἱ τότε δὲ δίκαιοι τὰ αἰθέρη, ταῖς δὲ ξηλαῖς ἑαυτοῖς παρήχον, ὑπὲρ ἀσφαλείας πρᾶγματι, τὸν δίκαιον αἰριθμὸν περιελάμβανον. Ac denarius numerus apud Aristotelem, & philosophos, quæcunque nascuntur, aut intereunt, comprehendit: omnisque numerus à denario, iuxta revolutionem, generatur. & interdum iustissimi viri, dexteras sibi porrigebant; denarium numerum, ad negotii, de quo agerent, certitudinem, proferentes. Vti vero novenarius, novies multiplicatus, perfectissimus, & quadratus, habebatur, sicut docui capite superiori: sic denarius, itidem decies repetitus, centenarius efficiens, etiam quadratus habitus, omniumque perfectissimus. Theodoretus, in Canticum Canticorum. Centenarius verò numerus, est perfectissimus; tum quia à sinistrâ manu separatus, dextræ principium tenet: tum quia denario completur, decies multiplicato. Quadratum autem vocant, qui res eiusmodi profitentur. Ac de centenarii perfectione, ecce quoque in Niceta, qua produxi paullo ante, istis verbis. Centenarium enim numerum, qui perfectissimus est, producit. Iulianus, in Epistola ad Sarapionem. Ὁ γὰρ μὲν ἡμῶν ἑκατὸν αἰριθμὸς, ἐστὶν ἡμῶν ἀλλων πικρότερος, καὶ τὸ τίλειον ἐν αὐτῷ ἡμῶν αἰριθμῷ περιεχάσθω. Centenarius certè numerus, aliis est honoratior, ac perfectionem in se numerorum comprehendit. Vide plura, qua epistola ea tota, in istius numeri laudem, ille profert. Et, ut Thracæ quaternarium numerando non transibant, sicut dixi capite sexto; ita nec Albani etiam centenarium. Strabo, ubi de iis agit, lib. XI. Οὐδὲ γὰρ τομίματι

μίσματι τὰ πολλὰ χρών) ἔδὲ ἀριθμὸν ἴσαι μείζω τῆς ἑκατὸν.

Neque enim numismate utuntur plerumque, neque numerum noverunt centenario maiorem. Porro, quod denarium attinet, quibus ille sit nominibus adpellatus, tradit Photius,

in Excerptis à Nicomacho, toties à me citati. Αὐτοῖς Κόσμος ἢ

δεκάς, καὶ Οὐρανός, Εἰμαρμένη, Αἰὼν, Κεῖτος, Πίστις, Ἀνάγκη,

Ἀτλας, Ἀκάμας, Θείος, Φάνης, Ἡλιός, Οὐρανία, Μνήμη, Μνη-

μοσύνη. Iphis denarius est Mundus, Cælum, Fatum, Æ-

vum, Potentia, Fides, Necessitas, Atlas, Indefessus, Deus,

Phanes, Sol, Vrania, Memoria, Mnemofyne. Ἀnonymus,

in Theologumenis. Καὶ ἐπὶ τὸν μᾶζον αὐτῷ θεολογοῦντες οἱ Πυθα-

γορικοί ποτὶ μὲν Κόσμον, ποτὶ δὲ Οὐρανόν, ποτὶ δὲ Πᾶν, ποτὶ

δὲ Εἰμαρμένην, καὶ Ἀγῶνα, Κεῖτος τε, καὶ Πίστιν, καὶ Ἀνάγκην,

Ἀτλαντά τε, καὶ Ἀκάμαντα, ἃ Θείον Ψιλλῶς καὶ Φάνητα, καὶ

Ἡλίον. Sed legendum eo loco, καὶ Αἰῶνα, Κεῖτος τε: ut mox ostend-

dam. Ac de Κόσμῳ, sive Mundi appellatione quidem, tradit

etiam Philoponus, in Metaphys. lib. 1. Denarium verò, Mun-

dum vocant: ut enim denarius susceptivus est numero-

rum, ita mundus suscipit omnes formas. Ἀnonymus. Ἀπὸ

μὲν γὰρ κατ' αὐτῷ διατεταγμένα ὅλα καθόλου τε, καὶ κατ' μέρος,

Κόσμον. Quod secundum eum ordinata sunt omnia uni-

versum, & per partes, Mundum illum appellarunt. Προ-

πασθαρῖον, in Hesiodi dies. Τῶν δὲ δεκάδων, δεκάδων ἕλερον οἱ

παλαιοί, ὡς δεχόμενοι πάντα ἀριθμὸν ἐφ' ἑαυτοῖς. Τὸ δ' εἶναι, ἕλε-

ρον γὰρ εἶναι τὸ πρῶτον καὶ τὸνδε τὸν Κόσμον, δεκάδων φασί. Den-

arium autem, veteres δεκάδων appellabant, ut qui omnem

in se numerum comprehenderet. Vnitatem verò, men-

tem primam nuncupabant: & mundum denarium dicunt.

Atque huc pertinent ἡσὶα Προκλή, in Timæum, lib. v. Καὶ γὰρ εἶναι

ἢ δεκάς, κοσμικὴν, καθάπερ ὁ ὕμνος ὁ Πυθαγορικός λέγει. Ete-

nim denarius ad mundum pertinet, ut hymnus Pythago-

ricus dicit. Deinde Οὐρανός, dicebatur: cuius rei hanc Ἀnony-

mus nobis rationem reddit. Ἀπὸ δὲ τῷ ὄρει τὸν τελευταῖον ἀ-
 ριθμὸν ἔπαι, παρ' ὃ δεκάς, οἷον δὲ δεκάς, καὶ θάπαρ ὃ ἕρπονδς τῆς
 παύταιν δοχαῖον, (ἐπαινόμαζον) Οὐρανόν. Cœlum verò co-
 gnomento appellabant, quod is numeri terminus perfe-
 ctissimus esset; unde & Δεκάς quasi Δεχάς dicebatur:
 quemadmodum cœlum rerum omnium receptaculum
 est. *Huc referri etiam debent ista Cassiodori verba, Var. lib. I.
 ep. x.* Iuvat inspicere, quemadmodum denarius, more
 cœli, & in seipsum revolvitur, & nunquam deficiens inven-
 nitur. *Pachymerius, Metaphys. cap. III.* Quoniam denarius nu-
 merus perfectus est, quum ii ipsi (Pythagorici) cuperēt ea,
 quæ in cœlo continentur, denario attribuere, & novem in
 cœlo invenirent, (septem enim planetarum orbes sunt,
 & cœlum, in quo sidera fixa habentur, & terra,) adiece-
 cerunt antichthona, ac decem fecerunt: eoque modo de-
 cem ista denario accommodarunt. *Ad τὸ Εἰμαριδῆς ποτε*
referenda ista Procli, in Tim. lib. v. Ἐπὶ δεκάδ' αὖ τῷ δημιουργῷ
 ὡρεσσοικεῖσι, καὶ τῇ Εἰμαριδῇ, Πυθαγορεῖαν παῖδες. De-
 narium Pythagorei accommodant opifici, & Fato. *Causa*
expōnitur ab Anonymo. Εἰμαριδῆν δὲ πάλιν ἔλεγον, παρῶν
 ἑδεμία ἰδιότης, ἔτι ἐν ἀριθμοῖς. ἔτι ἐν τοῖς ἑσσι κατ' ἀριθμὸν συ-
 στασιν, ἐπὶ ἢ ἐκ ἐν δεκάδ', καὶ τοῖς ἐν τῷ αὐτῇ, ἀπριματικῶς
 καταβέβληται· κατὰ εἰρμόν δὲ λαμπρόν. καὶ ἀκολουθίας, δαχτεῖνας
 καὶ ὅπ' τὰ ματ' αὐτῷ. Εἰμαριδῆν δὲ, ὡς εἰσερμῆς τις καὶ δι-
 τακτουιδῆς, ὁπότεασις. *Sic rescribo eo loco; nam mendose hodie*
editur: κατὰ δὲ εἰρμόν δὲ λοιπὸν κατ' ἀκολουθίας, δαχτεῖνας. *Inde*
rationes reddit, cur Αἰώδια, Κεῖτ' Θ, Πίστην ὧν Ἀνάγκην, appel-
lauerint. *Μοχ' ὧν addit de Atlantis cognomento.* Ἀτλας δὲ πα-
 ρέσσον ὁ μὲν πταῖν, μυθολογία) φέρειν ὅπ' τοῖς ἄλλοις τὸ ἕρπονδς, φη-
 σὶ γάρ. ἔχει δὲ πεκίονας αὐτὸς μακράς, αἰγάων τε καὶ ἕρπονδς ἀμ-
 φὶς ἔχουσιν ἢ δὲ δεκάς, τὸν τῆς σφαιρῶν συγκρατεῖ λόγον, ὅσον πα-
 πῶν τῆς διαμετρὸς ἔσται, καὶ ὡξιάγυστα ταύταις, καὶ ὡξικλείου-
 σα συ-

σα συλκεπκώτατα. De Atlante, qui cum ceteris Titanibus posset quam celum oppugnasset, victus tanquam in supplicium, celum ferre sit coactus, vide Hyginum, Fab. CL. sed quis ille, quem dicere ait? ἔχει δὲ τὴν κίονας αὐτὸς μακράς. Eius nomen isthic exiit, quod restituo in hunc modum: φησὶ γὰρ Ὀμηρ. Nam Homeri est hic locus, quem respexit, Odyss. lib. 1.

— θηώ δ' ἐν δώμασιν αἰεὶ,

Ἀτλαντὸς θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅσην θαλάσσην;

Πάσης βίηθ' αὖ οἶδ' ἐν, ἔχει δὲ τὴν κίονας αὐτὸς

Μακράς, αἱ γαῖαν τε καὶ ὑπερὸν αἶμφος ἔχουσα.

Ad cognomen Ἀτλαντὸς, pertinet illud ex hymno Pythagorico-
rum, apud Proclum, in Tim. lib. v.

Ἀτρέσπον, ἀκαμάτιον, δεκάδα κλεισί μιν ἀγνῶ.

Immutabilem, indefessum, denarium vocant ipsum
castum.

Quae deinde cognomenta memorantur; Οὐρανία, Μνήμη, αἰσέ
Μνημοσύνη, ea quoque ab Αποnymo referuntur. Verum & non-
nulla alia, à Nicomacho praetermissa, apud alios Auctores ob-
servare est. In his Πάμωχος: de quo sic Hesychius tradit. Πάμω-
χος, ὁ κύριος, Ἰταλοί. καὶ ἡ δεκάς. Pamochus, dominus, Ita-
li: & denarius. Πρώτος τιτ' ἐργασιστός. Chalcidius, in Timaeum
Platonis. Decumanum numerum Pythagorici appellant
PRIMAM QUADRATVRAM, propterea quod ex primis qua-
tuor numeris confit, uno, duobus, tribus, quatuor. Σφαί-
ρα. Philoponus, in Metaphys. lib. 1. Denarium verò dice-
bant Mundum, ut susceptivum; illum quidem, numero-
rum: hunc verò, omnium corporum. Ideo & vocabant
σφαίραν. Κλειδῶχος. Αποnymus, in Theol. gumenis. Κεῖθε
δὲ, (ἐλθον,) ὅτι κεῖθεν αἰετῶν τὰ κοσμικὰ δὲ αὐτῶ συμβέ-
λπει, καὶ τ' ἄλλων κεῖθεν αἰετῶν δὲ ὅτι φαίνεται πάντα τὰ
λόγων ἔργος, καὶ πείλκισι, καὶ δοχεῖον. διὰ τὸν & Κλειδῶχος
ἐκαλεῖται. Apud Cedrenum, Κλειδῶχος scribitur: quia ceteri inde
numeri,

πυνεσι, τασηματ' αμι pullularent. Η δικάς, δεχάς θεωρη-
 ρούσ' ὡς δεικνὴ τῶ ἀπειρου. ἡ αὐτὴ καὶ Κλαδύχης, δίδοτι ὅτι αὐ-
 τῆς οἱ ἀριθμοὶ πάντες, ὡς κλάδοι τῆς, φύου. Denique eiam
 Παντέλεια. Anaxilius, apud Anonymum. Καλεῖ δὲ Κράτος, καὶ
 Παντέλεια, (ἡ δικάς,) ἐπὶ πάντα πραινὴ τὸν ἀριθμὸν, ὡς ἐ-
 χουσι πᾶσαν φύσιν ἐν τῇ ἐαυτῇ, ἀρτίς τε καὶ ὡς ἐξ, καμῆ-
 νται καὶ ἀκνήνη, ἀγαθὴ τε καὶ κακὴ. Vbi iterum observa, Παν-
 τέλεια dictum à perfectione: ad quam, ut hoc item moneam, illud
 quoque pertinebat, quod in numero conviviarum Pythagorici, sic
 edocēti à præceptore, eum numerum minimè sibi excedendum exi-
 stimarent. Ac de hoc ipsorum more ita Iamblichus, de vitâ Py-
 thagore, lib. 1. cap. xxi. Μὴ πλεῖον ἢ δέκα ἀνθρώπους συνδιω-
 χεῖσθαι. Homines non plures decem convivari. Quem
 locum respexit Eusebius, ad Iliad. β'. Ἰσορεῖ γὰρ καὶ ὁ σοφώτα-
 τος Γαμέλιχος, τὰ Πυθαγορικὰ συσσίτια μὴ ἔχειν πλεῖον ἢ
 δέκα ἀνθρώπους συνδιωχεῖσθαι. Itaque memorat sapien-
 tissimus Iamblichus, convivia Pythagorica non habere
 plus, quàm decem homines.

F I N I S.

AVCTO-

A V C T O R V M,

qui hic citantur,

I N D E X.

Æ *Milius Macer.*
Alexander Aphrodisæus.

Anatolius.

Anonymi Theologumena Arithmetica, passim.

Anonymus in Ptolemai Tetrabiblum.

Apollodorus.

Apostolius.

Apuleius.

Arethas.

Aristophanes.

Aristoteles.

Aristoxenus.

Arnobius.

Artemidorus.

Athanasius.

Athenagoras.

Auctor Altercationis Synagoga & Ecclesia.

Augustinus.

Aulus Gellius.

Ausonius.

Beda.

Boetius.

Cassiodorus.

Cedrenus.

Censorinus.

Chalcidius.

Cicero.

Clemens.

Cydonius.

Cyrillus.

Demetrius Phalerensis.

Diogenes Laërtius.

Dionysius Halicarnassensis.

Diophantus.

Etymologicus.

Euclides.

Eulogius.

Euripides.

Eustathius.

Eustratius.

Festus.

Fulgentius.

Geminus.

Glycas.

Greg. Nazianzenus.

Greg. Nyssenus.

Hermias.

Hero.

P

Hesychius.

INDEX.

Hesychius.
Hierocles.
Hippocrates.
Homerus.
Horapollo.
Horatius.
Hyginus.
Iamblichus.
Interpres Iavenalis.
Iob. Protospatharius.
Iob. Tzetzes.
Irenaeus.
Isacius Tzetzes.
Isidorus Hispalensis.
Iulianus.
Iustinus Martyr.
Iuvenalis.
Lactantius.
Livius.
Lucianus.
Lutatius.
Macrobius.
Malchus.
Marbodaus.
Martianus Capella.
Maximus Tyrius.
Mercurius Trismegistus.
Nemesius.
Nicetas.
Nicomachus.
Oribasius.
Origenes.
Pachymerius.
Paulus IG.
Petronius.
Philippus Abbas.
Philippus Presbyter.
Philo.
Philoponus.
Philostratus.
Photius.
Phurnutus.
Plato.
Pletho.
Plinius.
Plutarchus.
Pollux.
Porphyrus.
Proclus.
Procopius Gazanus.
Psellus.
Radulphus Flaviacensis.
Rhabanus Maurus.
Schol. Aristophani.
Schol. Homeri.
Seneca.
Servius.
Sextus Empiricus.
Simplicius.
Solon.
Stephanus.
Strabo.
Suidas.
Syrianus.

I N D E X.

Tarrhaus.
Themistius.
Theocritus.
Theodoretus.
Theodorus Metochites.

Tibullus.
Virgilius.
Vitruvius.
Zenobius.

A V C T O R E S,

Qui hic

Illustrantur, emendantur, aut errare ostenduntur.
 Numerus designat capita.

<p>Alexander Aphrodisiens. 7. Aristoteles. 6. 7. 9. Arnobius. 3. Athenagoras. 1. Auctor Altercationis Synagoga, & Ecclesia. 6. Auctor Theologumenorum A- rithmeticonum. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. Gregorius Nazianzenus. 6. Gregorius Nyssenus. 1. Hesychius. 9. 10. Iamblichus. 5. Ioannes ProtoSPATHIUS. 9.</p>	<p>Lucianus. 6. Macrobius. 6. Malchus. 6. Martianus Capella. 6. 11. Megillus. 7. Photius. 6. 7. 10. Phurnutus. 11. Plutarchus. 6. Porphyrius. 3. 6. Proclus. 9. Sextus Empiricus. 6. Simplicius. 3. 4. Strabo. 10. Themistius. 2.</p>
--	--

F I N I S.

R E R V M
E T
V E R B O R V M

I N D E X.

Numerus designat Capita.

- Æ**gyptij ; quinarium 5.
numerū designan-
tes , fidus pingebant. 7. eorum sacerdotes septem vocalibus deos suos colebant. 9.
- Α' γαλαίν** Minerva. 9.
- Albani** numerando non trāsibant centenarium. 12.
- Apollo** natus septimo Thargelionis mensis die: ideoque **Ε' εδδμαχ' ης** cognomento appellatus. 9. numerus septenarius illi sacer. Ibid.
- Aristæus** scripsit de numeris. 1.
- Arithmeticon** invenit Pythagoras. 1.
- Athenienses** quintum quæque mensis diem celebrabant. 7.
- Binarii** numeri qualitates , atque nomina. 4.
- Controversiis** dirimendis maximè aptus numerus ternarius. 5.
- Convivæ** si pares essent, convivia obmutescere credita. 2. eos plures decem Pythagorici non vocabant. 12.
- Cubus** primus octonarius. 10.
- Democriti** opus, **Τριτοχ' ης**. 5.
- Denarii** numeri qualitates, atque nomina. 12.
- Deprecatio** per ternarium facta. 5.
- Dianæ** dedicatus erat cuiusque mensis dies sextus. 8. quia eo nata erat. Ibid.
- Dies** mensis quintus ab Atheniēsisibus cultus. 7. sextus, Dianæ sacref. 8. octavus, Neptuno, ac Vulcano. 10.
- Furiæ** quintâ lunâ natæ. 7.
- Furunculi** ternario curati. 5.
- Generationi** maxime aptus numerus senarius, qui idcirco Veneri sacer. 8.
- Gigantes** quintâ lunâ nati. 7.

I N D E X.

- Γνώμων* dicti numeri impares. 2.
- Ἐξομασθής* Apollo. 9.
- Ἐπτάς* cur Græcis numerus septenarius dictus. 9.
- Hercules quarto mensis die natus 6. ideoque ei sacer quaternarius. Ibid.
- Lippitudo ternario curata. 5.
- Lunâ quintâ nati Pluto, gigantes, & Furia. 7.
- Lysis Pythagoricus. 1.
- Magi cur Platoni sacra fecerint. 11.
- Manuum porrectio in promissis confirmandis denarii symbolum. 12.
- Medicinæ septenarius attributus. 9.
- Megillus scripsit de numeris. 1.
- Mercurius quarto mēsis die natus. 6. ei placenta illo die solita offerri. Ibid. ei sacer quaternarius. Ibid.
- Minerva numeros invenit. 1.
- ei sacer quaternarius. 7. eius cognomentū *Ἀγλαΐη*. 9.
- Mortuorum peregre nomina ter vocari solita. 5. eorum felicitas quaternario designata. 6.
- Natura numeri*, denarius. 12.
- Neptuno sacer numerus octonarius, & octavus mēsis dies. 10.
- Nicomachus scripsit de numeris. 1.
- Novenarii numeri qualitates, & nomina. 11.
- Numeros invenit Minerva: aut, ut alii, Pålamedes. 1.
- Numerus par, infinirus, eugenus, & imperfectus, item mas. Eiusq; initium, finistrum: impar vero finitus, plenus, & perfectus, item frēmīna; initiumque eius, dextrum: & *Γνώμων* dictus. 2. tum significare prospera, ac vivorū proprius esse, diisque superis dedicatus, & immortalis putabatur. Ibid.
- Octonarius, eiusque qualitates, & nomina. 10.
- Opsimus Pythagoricus. 1.
- Pålamedes numeros invenit. 1.
- Πᾶσι ὁκτώ*, proverbium: unde ortum. 10.
- Partus septimestris cur vitalis. 9.
- Perfectionis symbolum numerus denarius. 12.
- Philolaus scripsit de numeris

- ris. 1. Septimestris partus cur vitalis. 9.
- Placenta Mercurio die mē-
fis quarto offerri solita. 6.
- Plato natus Thargelionis die
septimo. 9. eiq; Magi qua-
re mortuo sacra fecerint. 11
- Pluto quintâ lunâ natus. 7.
- Potentia denarii*, quaternarius
appellatus. 6.
- Principium sanitatis*, quater-
narius appellatus. 6.
- Pythagoras invenit Arithme-
ticen. 1. eius præceptor
Zaratas, illiusq; placita 2.
eius iuramentū per qua-
ternarium. 6.
- Pythagorici colebant nu-
merum quaternarium: &
iurabant per Pythagorâ. 6.
- Quadratus numerus primus
novenarius. 11.
- Quaternarii qualitates, atq;
nomina. 6.
- Quinariii qualitates, atq; no-
mina. 7.
- Sacerdotes Ægypti deos suos
septē vocalibus curabāt. 9.
- Sacris usitatus ternarius. 5.
- Senarius numerus Veneri sa-
cer. 8. eius qualitates, at-
que nomina. ibid.
- Septenarii qualitates, atque
nomina. 9.
- Sidus pingebant Ægyptii,
quinarium numerum in-
dicare cupientes. 7.
- Stesichori sepulchrum. 10.
- Σταίχες*, iactus talorum. 10.
- Ternarius numerus, eiusque
qualitates, & nomina. 5.
- Thargelionis die septimo,
nati Pluto, & Apollo. 9.
- Thraces non numerabant
ultra quaternarium. 6.
- Trifariam omnia distributa
à Zoroastre. 5.
- Veneri senarius sacer: cui et-
iam die sexto ideo sacrifi-
cabant. 8.
- Vncia* dies sextus mensis di-
ctus. 8.
- Vnitatis qualitates, & no-
mina. 3.
- Vnitas perfecta*, denarius di-
ctus. 12.
- Vocalibus septem deos suos
colebant sacerdotes Ægy-
ptii. 9.
- Vulcano sacer dies quisque
octavus mensis. 10.
- Zaratas, Pythagoræ præce-
ptor, eiusque placita. 2.
- Zoroastres omnia trifariam
distribuit. 5.

N O M I N V M,
quibus
P Y T H A G O R I C I
numeros appellarunt,
I N D E X.

Numerus designat Capita.

A γλαιν.
Α γλαιν.
α γλαιν.
α γμονία.
α γνοια.
α γνοσία.
α γνός.
α γνοπίζω.
α γχιδίκη.
α διοεσία.
Α' δ ενάτια.
α ενία.
α ζυξ.
α θάλασσος.
Α' θλωα.
α γίς.
Α' ιδας.
Α' ιδαν φύσις.
α ιτία α νομοίον.
α ιτοι α ληθείας.
α ιών.
α κάμας.
α κμων.
α κρωτίς.

9.	α κρότης ελαχίστη ζωήπτος.	7.
9.	Α' λαλομένηνα.	9.
9. 11.	α λαμασία.	3.
7.	α λείθηα.	8.
4.	α λιθ.	11.
4.	α λκιμωτάπ.	6.
11.	α λλοίασις.	7.
5.	Α' μαλθείας κίρας. 5. γένος.	9.
8.	α μεροτος.	7.
4.	α μιδιθ.	7.
4.	α μξία.	3.
4.	Α' μριτηςίπ.	8.
7.	α νάκη.	12.
6.	α νδρογυαία.	7. 8.
9.	α νοκία.	7. 11.
9.	α νισθ.	4.
5.	α νομοίον αιτία.	4.
6.	α ξων.	3. 7.
4.	α όετος.	4.
3.	α πικρος.	4.
12.	α πλυν παχδείγμα.	3.
12.	α ρκτος.	5.
8.	α ρμα.	3.
7.	α ρμονία.	4. 5. 6. 8.

ἀρρενική.
 ἀρρενόθυλος.
 ἀρρενουργός.
 Ἀρτημις.
 ἀρχή.
 ἀσεία.
 ἀσφάλεια.
 ἀχημάτις Θ.
 ἀτάλαντος Θ.
 Ἀτλας.
 Ἀΰτη ἀνή.
 αὐδή.
 αὐξησης.
 Ἀφροδίτη.
 Ἀΰχλη Θ.
 Βάθρον ὁ ὅτι.
 βακχασιμον ἀνελείρων.
 βάσθηρον.
 Βασταρδία.
 Βελάνια.
 γαμμία.
 γάμος.
 γένεσις.
 γένος Ἀ' μαλθία.
 γλαυκώπις.
 Γοργονία.
 γυάμοις.
 Γαματρίμα.
 Δήμητρας.
 διαίρεσις.
 διακρίσις.
 διαφθωσις ὅτι παντός.
 διδυμία.
 δικαιοσύνη.
 δίκη.
 δίκησις.

INDEX.		
6.	Δακτυλίονα.	4.
2.3.8.	Διμάτωρ.	6.
6.	Δηδυμική.	10.
4.	Διόνυσος Θ.	6.
8.	Διός ἀδελφὴ καὶ σύωδιος Θ.	11.
4.	Διοσκεία.	5.
10.	Διόσκωρος Θ.	6.
4.	Δίσκος Θ.	4.
7.	Διχασία.	4.
3. 12.	Διχασία.	8.
9.	Διόνη.	4.
9.	Δόξα.	4.
4.	Δύμ.	4.
4.7.8.	Δωάσις.	4.
5.	ἑδρία.	7.
6.	ἑδρασμός.	4.
6.	ἑδρος Θ.	3.
3.	ἑκασμική.	12.
6.	ἑρηνή.	5.8.
7.	ἑκαστος Θ.	11.
7.8.	ἑκάτα.	5.
4.5.7.8.	ἑκατομβόλις.	8.
4.	ἑλδοσία.	4.
9.	ἑλιξ.	5.
9.	ἑλληψις.	4.
5.	ἑνυάλιος Θ.	11.
2.	ἑξασμα.	6.
5.	ἑσπέριος Θ.	6.
4.	ἑσπέρσις.	4.
4.	ἑπτοία.	10.
4.	ἑπτοήμη.	4.
8.	ἑρηνή.	5.
7.	ἑρτώ.	4.
6. 10.	ἑρτάκη.	9.
4.5.7.	ἑευνίος Θ.	6.
7.	ἑεξ.	4.
	ἑρμής.	

INDEX.

Ἑρμῆς.
 Ἑρως.
 Ἑρώ.
 ἱερεῖες.
 δόξα.
 εὐδαιμονία.
 εὐσέβεια.
 Ἑυτέρων.
 Ζανὸς πύργος.
 Ζεύς.
 Ζυγία.
 Ζυγίτες.
 ζώή.
 ζωναία.
 ἦλθον.
 ἡλιτομία.
 Ἡῖος.
 Ἡῖακλῆς.
 Ἡῖατος.
 θαλασσοῦχος.
 θάλαμα.
 θάνατος.
 θίμης.
 θιός.
 θίτις.
 θαλύμορος.
 θαλυπνοί.
 ἱμερῶς.
 ἴση.
 ἴσις.
 ἴσση.
 Καδμεία.
 καρός.
 καρδίαις.
 κέρας Ἀμαλθείας.
 κίνησις.

6. κλαυθῆρος.
 3. 10. κλαυθῆρος.
 4. κλαυθῆρος τ' αὐτοῦ.
 4. Κληῶ.
 5. κοινονία.
 3. Κόρη.
 3. 5. κορυφή.
 10. Κόσμος.
 3. 7. κοσμοψυχία.
 3. Κρητικίς.
 8. κραταιίς.
 8. κρατῶς.
 3. κρηδίατις.
 7. κείσις.
 3. 12. Κρονία.
 10. Κυβέλη.
 4. 11. Κυβέτη.
 6. Κυδαίρειος.
 6. 11. κυκλιῶχος.
 5. Λατῶ.
 8. Λάχσις.
 4. λήθη.
 10. λόγος ἀπειραγίτης.
 3. 7. 12. Λοξία.
 5. Λύθη.
 6. Μαῖα.
 10. Μαϊάδες.
 4. Μελαπομένη.
 4. μισθός.
 4. μεταβολή.
 4. μέτρον.
 10. μέτρον.
 9. μήνη.
 7. μήτις.
 5. 9. Μήτις.
 4. μνήμη.

12.
 12.
 6.
 9.
 4.
 11.
 4.
 6. 8. 12.
 7.
 5. 11.
 5.
 12.
 7.
 9.
 5.
 10.
 10.
 4. 7.
 7.
 5.
 8.
 3.
 3.
 5.
 5.
 4.
 6.
 7.
 8.
 4.
 3.
 3.
 4.
 10.
 5. 10.
 12.
 μνήμη.

INDEX.

μεμυσυῖα.	3.12. Πειθα.	11.
μῆρ.	4. περσία.	11.
Μορφα.	3. Περσία.	8. 11.
μυχαία.	4. πηγή τ' συμφωνίας.	4.
ναίτης.	5. πῖσις.	12.
ναῦς.	3. πλοιοσμοί.	4.
νῆκ.	4. πόδες πολυπίδακ. Ἰδης.	4.
Νέμισσις.	7. πολίτχ.	10.
νῆς.	3. 7. πολυερίτη.	9.
νῦν.	3. Πολύμνια.	5.
νυσηϊάς.	11. πολυώνυμ.	3.
νυσήϊς.	11. Ποσειδάων.	10.
ὀβριμοπάτης.	9. Προμηθεύς.	3. 11.
ὀμοίωσις.	11. ῥόνοια.	7.
ὀμώνυα.	3. 5. 11. Πρωπύς.	3.
ὄνειρ.	9. ῥῶτον βᾶδος.	6.
ὀρεία.	10. ῥῶτον μήκος.	4.
ὀρδιατίς.	7. ῥῶτον πλάτος.	5.
ὀρίζων.	11. ῥῶτ. πτερυγισμός.	12.
ὀρμά.	4. πυρίλι.	3.
ὀπεις.	9. πύργος Ζανός.	3.
ὀυλομήνια.	8. 9. Ρ'ια.	4. 10.
ὀυρηία.	6. 12. σκοπυδία.	3.
ὀρηνίς.	12. σπερμαλίτης λόγ.	3.
ὀυσία.	3. σίφρα.	3.
ὀφίον.	5. Στύξ.	3.
Παιάν.	11. σύγκρασις.	3.
Παλλας.	7. σύγχυσις.	3.
πάμωχ.	12. συμβηρία.	5.
παλασσα.	8. συμφωνίας τάξις.	3.
παλαρμονία.	10. σμῖδισις.	4.
παδοχάρις.	3. Σῶκ.	6.
παντίληα.	12. σῶμα.	6.
παρτάχια.	9. στείτα.	6.
παράδοίμα ἀπλήρ.	3. σφαίρα.	12.
παρβίν.	3. τάξις συμφωνίας.	3.
		τάξις τῆς.

INDEX.

τάρταρΘ.	3.	φάνης.	4.12.
τέλειΘ.	11.	φιλία.	3.8.10.
τελεσφόρΘ.	9.11.	φιλίωσις.	8.
Τερψιχόρη.	11.	φίλΘ.	3.
τετραγανισμός φῶτΘ.	12.	φιλοτησία.	8.
τλημοσύνη.	4.	φορμία.	5.
τόλμα.	4.	φεισδία.	3.
τειδύμη.	5.	φρίνησις.	5.
τείμορΘ.	8.	φυλακίτις.	9.
τηιοδίτις.	8.	θύσις.	4.7.
τείσαμΘ.	5.	φωνή.	9.
Τειτοχόρεια.	5.9.11.	χάΘ.	3.
Τρίτων.	5.	χαιρία.	5.
τροφός.	7.	χάσμα.	3.
τύχη.	9.	ψυδΘ.	4.
ύγεια.	8.	ψυχή.	4.7.
ύλη.	3.4.	ψυχοποιός.	8.
Υ'πρίων.	11.	Ω'κωνός.	11.
ύσσημοτή.	4.		

FINIS.

